Téma:

Informatika a kormányzati struktúrában – nemzetközi elemzés

Időszak:

Dátum: *2014. április 30.*

Az anyag az NFM_SZERZ/378/1 (2012) számú szerződés teljesítésére készült

Tartalom

1. Amerikai Egyesült Államok 1
2. Arab országok: Szaúd-Arábia – Egyesült Arab Emirátusok – Kuvait 4
3. Ausztria 18
4. Azerbajdzsán 24
5. Belgium 31
6. Brazília 35
7. Dánia 42
8. Észtország 45
9. Finnország 49
10. Franciaország 58
11. Hollandia 60
12. India 66
13. Írország 72
14. JAPÁN 80
15. Kanada 84
16. Lettország 90
17. Nagy-Britannia 95
18. Németország 100
19. Norvégia 105
20. Olaszország 108
21. Portugália 112
22. Svájc 115
23. Svédország 120
24. Szerbia 125
25. Új-Zéland 128

1. Amerikai Egyesült Államok

1.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra az Amerikai Egyesült Államokban

Az Egyesült Államokban az IKT szabályozása, irányítása és felügyelete alapvetően két szervezet, a Nemzeti Telekommunikációs és Információs Hivatal (National Telecommunications and Information Administration, NTIA)[1] illetve a Szövetségi Hírközlési Bizottság (Federal Communications Commission, FCC) [2] között oszlik meg.

A két szervezet hatáskörei közötti legfontosabb különbség, hogy míg az NTIA a szövetségi szintért felel, az FCC a magánszektor, illetve az állami és helyi kormányzatok felett rendelkezik hatáskörrel. Tekintettel arra, hogy természetüknél fogva a szövetségi és az alacsonyabb kormányzati szintű elektronikus hírközlés, valamint a magánszektor illetve a kormányzati szektor által használt elektronikus hírközlési szolgáltatások számos tekintetben hatással vannak egymásra, az NTIA és az FCC tevékenysége a két szervezet szoros együttműködésén alapul. Az elektronikus közigazgatásért a szövetségi kormányzat CIO-ja (Chief Information Officer)[3] felel.

A Nemzeti Telekommunikációs és Információs Hivatal

A Nemzeti Telekommunikációs és Információs Hivatal (National Telecommunications and Information Administration, NTIA) szervezetileg az Egyesült Államok Kereskedelmi Minisztériuma (Department of Commerce)[4] alá tartozik. Hírközlési- és információ-politikai tárgykörökben ez a hivatal az Egyesült Államok Elnökének legfontosabb tanácsadó szerve. A hivatal feladatai közé tartozik különösen:

- a frekvenciaspektrum szövetségi célú használatának irányítása, a kereskedelmi célokra alkalmazható frekvenciák azonosítása;
- a szélessáv és más technológiák további fejlesztését és használatának terjedését célzó támogatási programok irányítása;
- az internetgazdaságot, a magánszféra és a szellemi alkotások online védelmét, a kiberbiztonságot, és az információk áramlásának globális szabadságát érintő közpolitika folyamatos fejlesztése;
- az internetes domainnév-rendszer stabilitásának és biztonságának előmozdítása: a hivatal képviseli az Egyesült Államok kormányát az IP-címek és

[1] http://www.ntia.doc.gov/
[2] http://www.fcc.gov/
[3] https://cio.gov/
[4] http://www.commerce.gov/

tartománynevek elosztásának felügyeletét ellátó szervezetben (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, ICANN)[5];

- részvétel élvonalbeli hírközlési kutatásokban és fejlesztésekben szövetségi kormányzati és magánszektorbeli partnerekkel egyaránt.

Azon túlmenően, hogy a hivatal együttműködik a szövetségi kormányzat többi szervével a hatáskörébe tartozó témakörökben, mind belföldön mind nemzetközi szinten ellátja a szövetségi kormány hírközlési- és információpolitikai tevékenységének képviseletével járó feladatokat.

Mint említettük, az NTIA nem rendelkezik közvetlen szabályozási hatáskörrel a magánszektor, illetve az állami és helyi kormányzatok felett, tevékenysége a szövetségi szintre terjed ki – ezáltal azonban közvetve természetesen kihatással van a magánszektor illetve az állami és helyi kormányzatok működésére is.[6] A Nemzeti Telekommunikációs és Információs Hivatal szervezete irodákból és intézetekből áll.

A Szövetségi Hírközlési Bizottság

A Szövetségi Hírközlési Bizottság (Federal Communications Commission, FCC)[7] az Egyesült Államok szövetségi kormányának egyik ún. „független ügynöksége". Ez azt jelenti, hogy ugyan alkotmányjogi értelemben része a központi kormányzatnak („executive branch"), azonban a közvetlen elnöki kontrolltól függetlenül működik, szemben a Kereskedelmi Minisztérium alá tartozó Nemzeti Telekommunikációs és Információs Hivatallal. A hatóság élén 5 személy áll, az ún. biztosok („commissioners"), akiket az Egyesült Államok Elnöke nevez ki 5 éves időtartamra a Szenátus jóváhagyásával.

Mint korábban említettük, az FCC hatáskörei szövetségi szintre nem terjednek ki, csak a magánszektorra illetve - bizonyos feltételek teljesülése esetén - az állami és helyi kormányzatokra. A Kongresszus felügyelete alatt működő FCC a hírközlési szabályozásért és technológiai innovációért elsősorban felelős hatóság az Egyesült Államokban. E tevékenységének ellátása során:

- ösztönzi a versenyt, innovációt és a szélessávú szolgáltatásokba történő befektetést;
- ösztönzi a rádióspektrum minél magasabb színvonalú és hatékonyabb felhasználását nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt;
- folyamatosan felülvizsgálja a médiára vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy a rájuk vonatkozó szabályozás megfeleljen az új technológiai kihívásoknak;
- vezető szerepet játszik az Egyesült Államok hírközlési infrastruktúrája védelmének erősítésében, a közbiztonság, a közegészségügy és a vészhelyzetek hírközlési szempontjainak kezelésében;
- biztosítja az alapvető hírközlési szolgáltatások univerzális hozzáférhetőségét;

[5] http://www.icann.org/
[6] *Forrás: Federal Communications Law Journal, http://www.fclj.org/wp-content/uploads/1995/01/misener.pdf*
[7] http://www.fcc.gov/

- valamint ellátja a hírközléssel kapcsolatos fogyasztóvédelmi feladatokat.

Az FCC szervezete funkcionálisan hivatalokra és irodákra („bureaus and offices”) oszlik.

Szövetségi CIO

A szövetségi CIO hivatalát a 2002-es E-government Act-tel hozták létre. A CIO az Elektronikus Kormányzás Hivatalának (Office of Electronic Government) alkalmazottja, amely az elnök költségvetési ügyekkel foglalkozó hivatalának (Office of Management and Budget) része. A Szövetségi CIO mellett az egyes minisztériumok CIO-inak bizottsága is működik, amelyet az Office of Management and Budget alelnöke vezet[8].

1.2 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

Az USA-ban a tagállami és szövetségi kompetenciák az informatikában is elkülönülnek. Vannak tagállami IKT stratégiák, erre példa California állam 2007-es távközlési stratégiája[9] vagy Connecticut állam 2013-mas IKT stratégiája[10]. A tagállami IKT stratégiák létezésére itt csupán utalunk, szisztematikus áttekintésük egyebekben meghaladja a jelen áttekintés kereteit. A szövetségi kormány szintjén megfogalmazott átfogó stratégiát rögzít a „Digital Government Building a 21st Century Platform to Better Serve the American People” c. dokumentum[11] (a „Stratégia”), amelyet 2012. május 23-án tett közzé a kormány. Az alábbiakban ezt ismertetjük.

1.3 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A fent nevezett Stratégia a következő célokat rögzíti:

- Lehetővé tenni az amerikaiak számára, hogy magas minőségű digitális kormányzati szolgáltatásokhoz férjenek hozzá, bárhol, bármikor és bármely eszközzel. (Kulcsfogalmak: interoperabilitás, költséghatékonyság, nyitottság.)
- Biztosítani azt, hogy a kormány intelligens, biztonságos és költséghatékony módon szerezze be az adatokat, alkalmazásokat és berendezéseket, miközben a változó digitális világhoz alkalmazkodik. (Kulcsfogalmak: elszigetelt gyakorlatok megszüntetése, tanulni az online rendszerre való átállás példáiból.)
- Kihasználni a kormányzati adatokban rejlő potenciált annak érdekében, hogy az amerikaiak jobb szolgáltatásokat vehessenek igénybe (Kulcsfogalmak: nyílt hozzáférés – akár gépesítve.)

---

[8] https://cio.gov/about/members/
[9] http://www.cioarchives.ca.gov/pubs/pdf/TelecommStrategicPlan-Reformatted_3-11-08.pdf
[10] http://www.ct.gov/best/lib/best/the_state_of_connecticut_information_and_telecommunications_strategic_plan.pdf
[11] http://www.whitehouse.gov/sites/default/files/omb/egov/digital-government/digital-government.html

A stratégia fenti három céljából az tűnik ki, hogy az USA döntéshozói a mobil eszközökön alapuló közigazgatás kialakítását ugyanolyan jelentőségű kihívásnak tekintik, mint annak idején a közigazgatás „offline” világból „online” működésre történt migrációját.

1.4 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

A Stratégia főbb irányai az alábbiakban foglalhatók össze:

- Információközpontú megközelítés: a dokumentumokon alapuló szemlélet helyett a különálló adatokra épülő adatkezelés a kormányzatban.
- Platformok megosztása: Az egyes kormányzati intézmények információszolgáltatásai közötti konzisztencia megteremtése, elmélyítése
- Ügyfélközpontú szemlélet elmélyítése.
- Biztonság és a magánélet védelme.

1.5 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

15 millió euró négy, informatikai üzleti inkubátor létrehozására; 8 millió euró egy új szuperszámítógép felépítésére; 400 millió euró a kutatási és technológia-fejlesztési infrastruktúra megújítására.

1.6 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

A Stratégia nem rögzít ilyet, a célokat vélelmezhetően költségvetési forrásokból fedezik.

1.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Közvetlen kapcsolódási pont nem azonosítható, a stratégia célkitűzései példaként érdemesek figyelembe vételre.

2. Arab országok: Szaúd-Arábia – Egyesült Arab Emirátusok – Kuvait

2.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Szaúd-Arábiában, az Egyesült Arab Emirátusokban és Kuvaitban

A ritkán lakott, de hatalmas kőolajkinccsel rendelkező államokban (Szaúd-Arábia, Kuvait, Egyesült Arab Emírségek, Katar) az egy főre jutó bruttó termelés kimagasló értéket mutat. A Közel-Kelet országai a világ ismert kőolajkészleteinek 2/3-ával, földgázkészleteinek 35%-ával rendelkeznek. A kőolajbevételeket itt elsősorban az alapvető infrastruktúra megteremtésére

– kikötők, utak, repülőterek, iskolák, kórházak építésére – fordítják, és az uralkodó osztály féktelen pazarlása ellenére az életszínvonal példátlan gyors emelkedését sikerült elérniük. Az egy főre jutó termelés értéke alapján a Közel-Kelet megelőzi a többi fejlődő régiót. A kőolajbányászatból származó jövedelem mérsékli vagy elhárítja a gazdasági fejlődés útjában álló egyik fő akadályt, a tőkehiányt; jelentékeny felhalmozást tesz lehetővé, ami alapot kínálhat a korszerű infrastruktúra megteremtéséhez és az iparosításhoz. Nagy tartalékok vannak a helyi mezőgazdaságban is. A Perzsa-öböl mentén folyó építkezések hatalmas bevándorlási hullámot indítottak el, amelynek vonzásköre az arab világ határain túl Dél- és Kelet-Ázsiáig terjed. A külföldi munkástömegek beáramlása, az európai és az amerikai szakemberek foglalkoztatása komoly társadalmi feszültségeket idézett elő. A hatalmas építkezések, a korszerű gyárak dolgozói közt igen kevés helybéli akad, azok inkább az államigazgatásban és az üzleti életben tevékenykednek, a nők pedig az iszlám hagyományoknak megfelelően szinte sohasem vállalnak munkát. Mivel az ideiglenes külföldi munkavállalók férfiak, eltorzult a nemek közötti arány is. A családtervezés merev elutasítása miatt a demográfiai átmenet igen lassú, és ez előbb-utóbb felemésztheti a gazdasági növekedés potenciális tartalékait. A dinamikus gazdasági fejlődés alapja ingatag. Az elért eredményeket beárnyékolja a nyugati típusú modernizációt végsőkig ellenző iszlám fundamentalizmus térnyerése, valamint a háborús konfliktusokban tetőző fegyverkezési hajsza.

2.2 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

Szaúd-Arábia

A szaúdi királyság a változás maga. Az elmúlt 80 év során bámulatos fejlődésen ment keresztül, melynek leginkább az elmúlt évtizede volt meghatározó. A 30-as években az olajmezők feltárásával és az Egyesült Államok kormányzati és vállalati kapcsolatainak törekvéseivel indult fejlődésnek az ország az olajdollárokból finanszírozva. A titokzatos és vitatott királyság a fejlődés árnyékában még nem tudta legyőzni az országra nehezedő sztereotip megnyilvánulásokat az olaj, a terrorizmus/fegyverkezés és a nők jogainak korlátozása terén. A nyugati világ talán nem is érti és mindezidáig nem is akarta megérteni a tradíciókon nyugvó ország belső működését, csupán fosszilis függőségét kívánta kielégíteni. A közel kelet világában egyértelműen meghatározó szerepet játszó ország a térség biztonsági és jóléti fejlődésében is kulcsszereppel fog bírni az elkövetkező években. Az olajból finanszírozott fejlesztések középpontjában az oktatás, a népegészségügy, a háztartások fejlesztése, a közlekedés és infrastruktúra beruházások vannak. A fejlesztési folyamat mindeddig egyszerű metódus alapján történt: amit a szaúdiak igényeltek, azt megvették. Igaz ez a technológiára, nyugati szakértőkre és tulajdonképpen a teljes kiépült ipar infrastruktúrára (petrokémia, alumínium feldolgozás, TELCO és szolgáltató szektor) és üzleti berendezkedésre egyaránt. A területileg nem egységes fejlődés pólusa az öböl menti partvidéken van, az ország kiterjedése miatt az infrastrukturális és telekommunikációs

igények felértékelődtek. Ami a fejlődés ellenére változatlan marad – de a jövőben jelentős korlátok szabhat – az a társadalmi berendezkedés, a királyi család meghatározó szerepe és a kulturális tradíciók erős korlátai.[12]

Egyesült Arab Emirátusok

Az Egyesült Arab Emírségek az egyik olajban gazdag állam Délnyugat-Ázsiában, az Arab-félsziget délkeleti részén. Hét emírséget foglal magában: Abu-Dzabit, Adzsmánt, Dubajt, el-Fudzseirát, Rász el-Haimát, Sardzsát és Umm-el-Kaiveint. Fővárosa Abu-Dzabi, államformája abszolút monarchia, államfője Halífa bin Zájed Ál Nahján sejk, miniszterelnöke Mohammed bin Rásid Ál Maktúm sejk. 1971-ben a terület hét emírsége közül hat létrehozta az Arab Emírségek nevű föderatív berendezkedésű államot, amihez 1972-ben csatlakozott a hetedik emírség. A mai napig a térség egyik legstabilabb állama. Az 1960-as évek elején olajat fedeztek fel Abu-Dzabiban. Ezután gyors egymásutánban követték egymást azok az események, amelyek a sejkségek szövetségére, a mai ország megalapítására vezettek. 1967-ben Zájed bin Szultán Ál Nahján lett Abu-Dzabi uralkodója. 2004. végétől első elnök legidősebb fia, Halífa bin Zájed Ál Nahján lett utódja Abu-Dzabi trónján. Az alkotmánynak megfelelően az Egyesült Arab Emírségek Legfelsőbb Uralkodói Tanácsa Halífát választotta elnökké. Gazdaságát tekintve olajipari ország. A hatalmas kőolajtartalékoknak köszönhetően magas színvonalú az élet az országban. A GDP 33%-a közvetlenül a kőolajtermeléshez kapcsolódik. A jelenlegi felmérések szerint a kőolaj még legalább száz évre elegendő. Az országot off-shore területként tartják számon. Abu-Dzabi és Dubaj pénzügyi központ. A GNP becsült értéke 51 milliárd USD. Az 1 főre jutó GDP becsült értéke 21 100 USD körül van. A kivitel 45%-át kizárólag a kőolajtermékek teszik ki. Ezek nagy részét Japánnak, Szingapúrnak adja el. Gépipari termékeket és élelmiszereket importál, főleg az USA-ból. Az Öböl Menti Együttműködési Tanács (GCC) tagja.

Kuvait

Kuvait egy kis, olajban gazdag királyság a Perzsa-öböl partján, amely délen Szaúd-Arábiával, északon pedig Irakkal határos. Délnyugat-ázsiai ország. Az ország államformája sejkség (alkotmányos monarchia). Végrehajtó hatalom a sejk által kinevezett kormány. A hatalmi ágak szétválasztása nem valósul meg teljes mértékben, hiszen a kormányt az uralkodó nevezi ki, a választott nemzetgyűlésnek értékelhető jogai nincsenek, az igazságszolgáltatás (Legfelsőbb Bíróság) viszont elviekben független. Az emír 2006 óta Sabah Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah, az általa kinevezett miniszterelnök 2011 óta Jaber Al-Mubarak Al-Hamad Al-Sabah. Kuvait gazdasága viszonylag nyitott és szabad. Kőolajtartalékai óriásiak, kb. 96 milliárd hordó, ami a világ összes tartalékának durván 10%-a. Mivel klímája nem teszi lehetővé a mezőgazdasági művelést, az állam bevételeinek 95%-át az olaj fedezi. Egyéb bevételi forrás

[12] *Lippman, Thomas W. (2012) Saudi Arabia on the Edge: The uncertain future of an american ally* *http://books.google.hu/books?id=REJ6HEzMg3YC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false* *(letöltés ideje: 2014. március 25.)*

még a halászat. A gazdaság stabilnak nevezhető, hiszen az olajkitermelés, ami a gazdaság gerince, folyamatos és az állam most is tárgyal különböző olajipari cégekkel a kitermelés fokozására. Mindemellett az állam más befektetési lehetőségeket is keres, például nemrég szerzett 7,25%-os részesedést a világ egyik legnagyobb autóipari cégében, a Daimler-Chryslerben.

2.3 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Valamennyi vizsgált országban kiemelt fontossággal jelenik meg a humán tőke fejlesztése, a magas kompetenciával rendelkező szakemberek biztosítása érdekében, az IKT szektor számára. Célrendszer továbbá a kormányzat által nyújtott szolgáltatások teljes köre, intézményi, lakossági és kormányzati nézőpontból egyaránt.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

A cyber bűnözés felderítésére és visszaszorítására irányuló törekvések szükségszerűen jelentős nemzetközi vonatkozással bírnak. Valamennyi vizsgált országban nevesítve megjelenik a terület. Hatékony módszerek csak nemzetközi összefogásban kivitelezhetők.

2.4 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Szaúd-Arábia

Az elmúlt évtizedben a szektor fejlesztésének legfontosabb eredményei többek között a 1) mobil piaci nyitás, 2) a mobil szélessávú adatkommunikáció (3G, LTE) bevezetése, 3) VSAT kommunikációs és adatszolgáltatási licencek értékesítése és 4) jelentős arányú belföldi és külföldi tőke bevonása a szektorba. Az intézményrendszer célul tűzte ki – a nemzetközi trendekkel összhangban – a kommunikáció és infótechnológiai szektor integrációját egy intézményi ernyő szervezeten belül megvalósítva (MCIT).

Kitűzött fejlesztési irányok:

- A „National Communications and Information Technology Plan” (NCITP) elkészítése
- KSA e-government program az létrehozására
- e-government stratégia kidolgozása és megvalósítási terv elkészítése
- „National Center for Digital Certification” (NCDC) létrehozása és az „e-Signature” program megvalósítása
- Elektronikus kormányzati központ létrehozása
- Szaúdi Kormány elektronikus portáljának (www.saudi.gov.sa) létrehozása
- Együttműködés intézményekkel és ügynökségekkel az IKT szektor szereplőinek bevonására
- Országos kezdeményezés az alábbi programok megvalósítására:

- „Home Computer Initiative”: célja 5 év alatt 1 millió szaúdi család PC hozzáférését elősegíteni, az internet hozzáférések számát megduplázni és serkenteni a PC és software ipar tevékenységét
- “Digital Excellence Award” bevezetése a minőségi arab internetes tartalmak elismeréséül
- „e-Forms Initiative” melynek célja a kormányzati intézmények közötti pénzügyi tranzakciók támogatása

MCIT több társintézménnyel együttműködésben az IKT szektor fejlődésének támogatásán dolgozik az alábbi prioritások mentén:

- Az IKT szektor finanszírozását megteremteni
- IKT projektek inkubációját megvalósítani
- Előkészíteni a törvénytervezetet: e-tranzakciók, e-aláírások megvalósítására és a számítógépes bűnözés megfékezésére.

Egyesült Arab Emirátusok

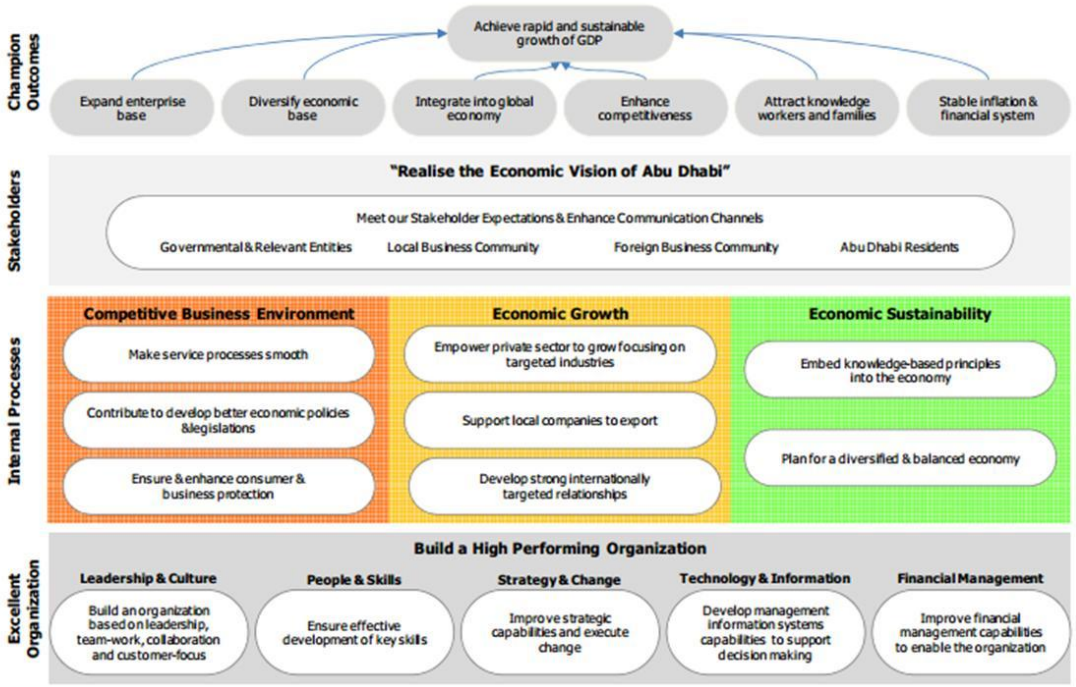

Kuvait

Kuvait annak ellenére, hogy egy kis ország kiemelt figyelmet fordít az IKT szektor fejlesztésére.

2.5 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül Szaúd-Arábia

National Plan (NCITP)

Az IKT szektor fejlesztési terve 2005-ben készült el, a programban lefektetett rövid-közép távú projektek és a hosszú távú célok megvalósítása napjainkban is zajlik.

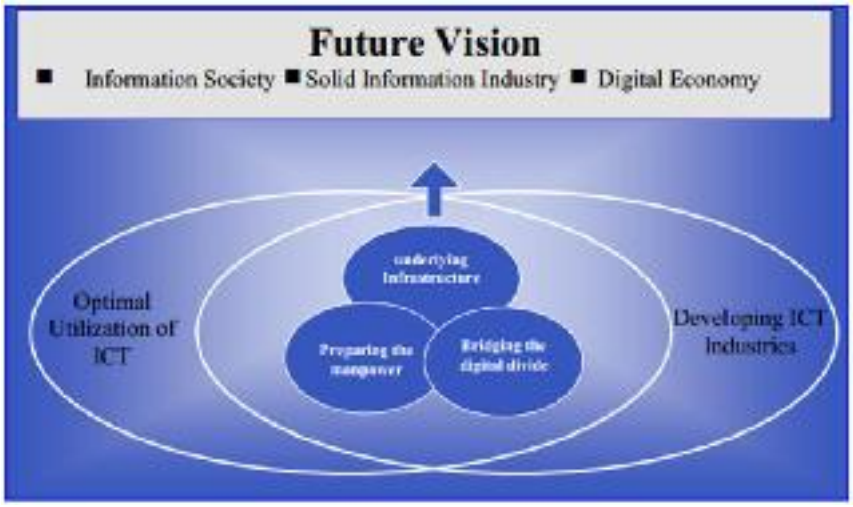

	Objectives	Domain
1	Raising the productivity of all sectors, dissemination of electronic governmental services in business, social and health, and encouragement of teleworking through the optimum utilization of ICT.	Services and productivity
2	Regulating the ICT sector in a form that guarantees impartiality, stimulation and attracts investment.	Sector regulation
3	Building a solid information industry that is locally and internationally competitive, through reliance on scientific research, innovation, development in strategic areas, regional and international cooperation, so that it becomes a major source of income.	Information industries, innovation and development
4	The optimum utilization of ICT at all levels of education and training.	Education and training
5	Enable all sections of the society in all parts of the country to deal with ICT easily and efficiently so as to bridge the digital divide.	The digital divide
6	The optimum utilization of ICT in serving the Arabic language and consolidating the civilizational mission of Islam, patriotism and Arabic language.	Islam, (Al WATAN), Arabic language
7	Provision of qualified, trained human capabilities, from both sexes, in the various specializations of ICT through the preparation of national manpower and the attraction of foreign expertise.	Development of human resources and the preparation of manpower.

Program futó alprojektek[13]:

- 1-1-2: Tapasztalt, felső vezetők delegálása szakmai funkciót felügyeletére. Projekt célja: biztosítani, hogy kormány intézményekben megfelelő kvalitásokkal rendelkező IKT vezetők legyenek
- 1-1-3: IT osztályok létrehozása olyan intézményekben, ahol ez a szervezetben nem létezik. Projekt célja: ösztönözni a kormányzati szerveket, hogy legyen professzionális IT szakmaiság a szervezeteken belül
- 1-1-5: privát szektor szerepének növelése az intézményi/ vállalati IT és kommunikációs szolgáltatások területén. Projekt célja: növelni a privát szektor részarányát

[13] *forrás: http://www.mcit.gov.sa/En/NationalPlan/Pages/NationalPlanAllSides.aspx*

- 1-2-21: IKT stratégiák megalkotása kormányzati szerveknél. Projekt célja: IKT szakmaiságot és tervezést erősíteni kormányzaton belül
- 3-14-55: befektetés ösztönzés az IKT szektorba. Projekt célja: tőkebevonás és know-how transzfer megvalósítása

Nation Center for Digital Certification (NCDC)

A program célja, az elektronikus szolgáltatások (pl. e-government) biztosítása a nyilvános infrastruktúra hálózatokon keresztül. További részletek: http://www.ncdc.gov.sa/en/

e-government program (Yesser)

A pénzügyminisztérium és MCIT közreműködésével 2005-ben indított program[14]. A program stratégiája és céljait a következő ábra foglalja össze:

Egyesült Arab Emirátusok

- ICT Fund (lásd intézményrendszernél részletesen)
- e-government program

[14] *további információk: https://www.yesser.gov.sa/en/Pages/default.aspx*

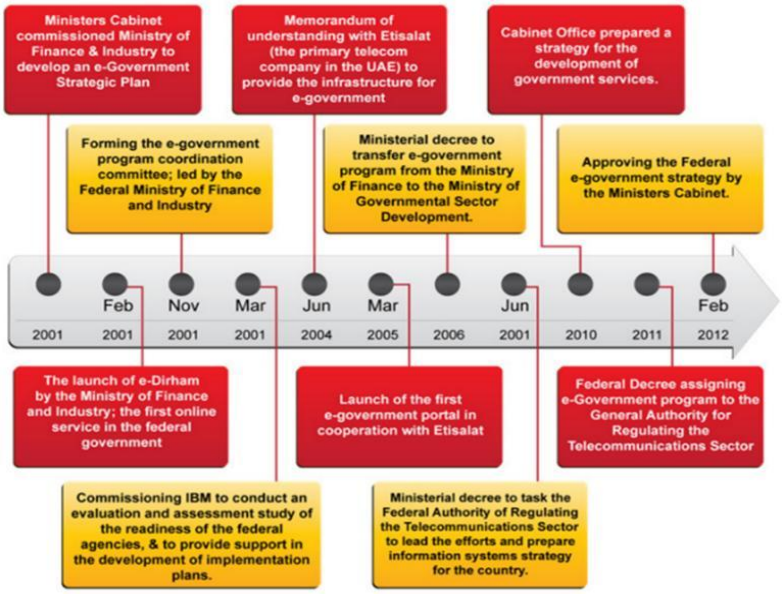
Ministers Cabinet commissioned Ministry of Finance & Industry to develop an e-Government Strategic Plan
Memorandum of understanding with Etisalat (the primary telecom company in the UAE) to provide the infrastructure for e-government
Cabinet Office prepared a strategy for the development of government services.
Forming the e-government program coordination committee; led by the Federal Ministry of Finance and Industry
Ministerial decree to transfer e-government program from the Ministry of Finance to the Ministry of Governmental Sector Development.
Approving the Federal e-government strategy by the Ministers Cabinet.
2001
Feb 2001
Nov 2001
Mar 2001
Jun 2004
Mar 2005
2006
Jun 2001
2010
2011
Feb 2012
The launch of e-Dirham by the Ministry of Finance and Industry; the first online service in the federal government
Launch of the first e-government portal in cooperation with Etisalat
Federal Decree assigning e-Government program to the General Authority for Regulating the Telecommunications Sector
Commissioning IBM to conduct an evaluation and assessment study of the readiness of the federal agencies, & to provide support in the development of implementation plans.
Ministerial decree to task the Federal Authority of Regulating the Telecommunications Sector to lead the efforts and prepare information systems strategy for the country.

Vision and Mission	Themes	5 Years Targets
	Building Awareness and the ICT Knowledge Base	Enhanced the level of ICT literacy among the population of Abu Dhabi Raised awareness about the Abu Dhabi e-government program to 90% of the Abu Dhabi population Conducted one e-maturity survey per year to measure the current level of ICT readiness in Abu Dhabi Updated laws and regulations to support e-government projects and ensuring online transactions Recognized national and international contribution in the field of e-government through annual e-government awards
	Providing Greater Access to Government Services	Setup the governmental website platform www.abudhabi.ae Created the governmental call center service 800555
	Harnessing the Potential of Shared Infrastructure	Connected all Abu Dhabi government entities via a single, integrated government IT network Setup a central data center for use by all Abu Dhabi government entities Implemented technical architecture and standards for all Abu Dhabi government entities Enabled governmental e-payment services with 95% satisfaction rate Ensured adoption of governmental interoperability framework by all governmental entities Developed a spatial data infrastructure for use by all relevant Abu Dhabi government entities Ensured that all Abu Dhabi government entities use the enterprise content management system Setup a customer relationship management system to optimize services to citizens, residents and other stakeholders Established a business intelligence system that collects and processes information and provides it to managers of all lev Enabled secure authentication and identity authentification of citizens, residents and government employees Enabled mobile services platform for all eligible governmental services Deployed government service kiosks in various public venues Operationalized several telecenters outside of government entities to improve service availability and access Created a common counter area design for all Abu Dhabi entities
	Building the Underlying IT Capability of the Abu Dhabi Government	Developed a set of policies and strategies to ensure government information security Enhanced and developed modern professional capabilities, such as communication and customer service skills Enabled government employees' ICT skills development Raised awareness on green computing and issued an Abu Dhabi Green IT report Enhanced accessibility to governmental services for individuals with special needs Developed government employees performance appraisals platform Introduced and institutionalized performance management tools to measure and improve government performance Installed enterprise resource planning tool for all Abu Dhabi government entities to control key business activities Instituted a disaster recovery plan in case of an unforeseeable disruption, crisis or disaster Installed a business-to-business e-procurement platform Provided Abu Dhabi government entities with support to develop their ICT strategies Created IT toolkits to bring the IT management in the Abu Dhabi government entities to international best practice Developed a website kit enabling Abu Dhabi government entities to quickly adapt to newest technologies
Vision : To Be a High Performance Government Delivering World Class Services to the Benefit of All Its Customers	Facilitating End-to-End Business Services	Enabled online services for establishing a business, business planning, growing business Built e-enabled system to apply for import and export licenses Built system to obtain professional licenses Provided transactional functionality to pay potential taxes and fees Built online application system to obtain permits for transportation of special goods
	Improving Employment Opportunities	Provided online career planning and related advice, volunteering in AD, as well as professional training services Created Internet application to submit private sector employee complaints
	Encouraging Property Development	Established a virtual real estate market and land management system, with online real estate deeds Provided a seamless e-enabled web offering to apply for building permits
	Protecting our Constituents and Environment	Provided an easy-to-use possibility to report crimes, track investigations and receive information on safety and security Built a website to report consumer protection violations Established a system to find information on environmental protection and environmental threats
	Providing Health Care for All	Supplied health services online, such as health card requests, schedule appointments, access to health records
	Enhancing the Educational Experience	Enhanced the provision of educational enrollment and application services Launched virtual classroom and e-learning services Built online services for public libraries
	Promoting Respect for Culture and Heritage	Established an easy-to-use possibility to submit Islam related questions Provided a virtual Zakat donation service
	Enabling Regulatory Reforms	Made available all laws and regulations of Abu Dhabi Developed a dashboard with financial and economic information to enable governmental policy making Installed an online registration system for patents and trademarks
	Introducing e-Participation	Installed e-participation services using newest Web 2.0 technologies, such as blogs and forums Increased public involvement through participation in public appointment procedures
	Providing Residents' Benefits	Created an interface to submit inheritance requests Provided online residents benefits services with information on matters as family life and child upbringing Developed website portal services acknowledging different stakeholder's needs, e.g. women or workers
Mission: To enable IT-driven modernization of government services, infrastructure and standards, to achieve and exceed global best practices	Facilitating e-documentation	Developed centralized identity management system (ID and Passports) Provided driving and private transportation services online, such as vehicle registration, traffic violations and road saf Built application to retrieve personal certificates, such as birth and marriage certificates
	Incentivizing Tourism and Leisure Activities	Provided information on social and leisure activities and events in Abu Dhabi Provided information on cultural heritage sights and events through multiple channels (online, counter, phone, kiosk) Enabled to sign up for all eligible sports and activities through a common interface Provided information on all public transportation services including timetables and trip planner E-enabled visa and residency applications online Created web content for visitors and for Abu Dhabi travelers to other countries
	Improving Internal Government Services	Enabled automated Abu Dhabi procurement workflow and operating model Completed static and interactive information on Abu Dhabi government entity budgeting Supplied static and interactive information on government employee on-boarding and career development services Consolidated government employee HR management functionalities, including payroll and employment history Automated government employee leave and personal certificates services Enhanced delivery levels of government employee travel and logistics services Built interface to submit translation and archiving requests for government employees over the counter and online

Environment dimension | Readiness dimension | Usage dimension

- Betha (ösztöndíj) program

A program célja a humán tőke fejlesztése, hogy az emírségek szakemberei magas kompetenciával rendelkezzenek az IKT szektorban. A program keretei: 1) max. 5 éves tanulmányi költségtérítés (Bachelor diploma), 2) garantált státusz a TRA kormányszervezetnél és 3) lehetőség amerikai egyetemeken továbbfejleszteni a szakértők tudását (pénzügyi támogatás).

- Computer Emergency Response Team (aeCERT)

A 2008-ban indított program célja a cyber bűnözés visszaszorítása, a potenciális veszélyek felderítése és a biztonságos elektronikus kultúra terjesztése.

Kuvait

- Kuwait Government Online (e.gov.kw)

Program célja a kormányzati szolgáltatások digitális elérése, információ szolgáltatás és az IKT tudatosság társadalmi növelése. A portál hasznos információkkal szolgál a lakosság, üzleti felhasználók és utazók számára is: 1) hírek, 2) időjárás előrejelzés, 3) kuwaiti kormányzat intézményeinek elérése.

- Government ePayment system (Tasdeed)

Elektronikus fizetési megoldás az állami adók, járulékok és költségek fizetésére.

- Kuwait Information Network

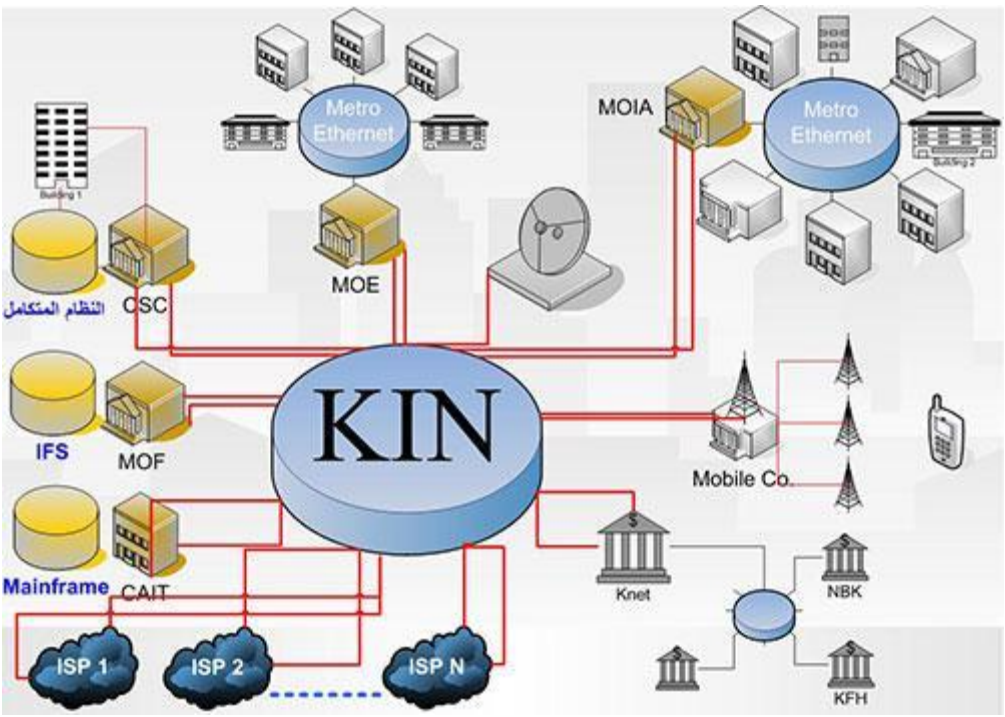

- Kuwait Government Call Center (KGCC)

- Kuwait News Project

2.6 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

Szaúd-Arábia

Az IKT fejlesztések, hasonlóan az országban megvalósuló fejlesztések 95%-hoz olajdollárokból vannak a központi költségvetésből finanszírozva. Az ország célja az ipar és szolgáltató szektor kiépítésével az egyoldalú olajfinanszírozottság függőségének csökkentése, melynek pozitív jelei már mutatkoznak, azonban eredményei a jövőben igazolódhatnak.

Egyesült Arab Emirátusok

Az IKT szektor fejlesztéséért felelős szervezet, az ICT Fund információi alapján a gondozott projektek finanszírozása rugalmasan alkalmazkodik a lehetőségekhez és a fejlesztés céljához, melyek alapján a pénzügyi fedezet származhat:

- költségvetésből (legfőbb bevételei energia hordozókból, turizmusból és a szolgáltató szektorból származnak)
- támogatási forrásból
- magántőkéből.

Kuvait

Kuvait finanszírozása legnagyobb részben az energiahordozók exportjából valósul meg.

2.7 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Szaúd-Arábia

A szaúdi kormányzati infokommunikációs irányítása az Infótechnológiai és Kommunikációs Minisztérium kezében van (MCIT - Minister of Communications and Information Technology). A korábbi Posta, Távirat és Telefon Minisztériumból (alapítva 1926-ban) 1998-ban kivált a Szaúdi Telekommunikációs Vállalat (Saudi Telecom Company), míg a minisztérium is nevet váltott 2005-ben és célrendszere is jelentősen megváltozott. Vezetője (2003 óta), Mohamed Jamil bin Ahmed Mulla a sajátos szaúdi viszonyok miatt kötődik a királyi családhoz. Az intézmény célrendszere:

- Az IKT szektor tevékenységének felügyelete, átfogóan biztosítani a szektor létfontosságú szolgáltatásainak fejlődését, amelyek hozzájárulnak a társadalmi-gazdasági fejlődés, a királyság és polgárai jólétének megteremtéséhez
- IKT szektor specifikus irányelvek és fejlesztési tervek és programok meghatározása.
- Törvénytervezetek előkészítése a kommunikációs és információs technológia területén
- Ágazati tervek elkészítése, elfogadása és megvalósításuknak követése
- A kormányzati szervek és IKT szektor képviselőinek koordinálása
- Királyság IKT szektorának képviselete a helyi, regionális és nemzetközi szervezetekben, konferenciákon és rendezvényeken

A gyors léptekkel elindult a fejlődés a privatizáció beindulásával, a TELCO piac liberalizálása volt a folyamat egyik első és meghatározó mérföldköve. Egy korábbi (2008-as) interjúban a Miniszter kihangsúlyozza, hogy a fejlesztéseik középpontjában a fogyasztói igények és minőség vannak, tekintve, hogy az ágazatuk a szolgáltató szektor részét képezi. A fejlődési tendencia fenntartása, a fogyasztói érdekvédelem, a reguláció és a szolgáltatási minőség folyamatos ellenőrzése lett a Minisztérium egyik létrehozott társintézményének, a Kommunikációs és Informatikai Tanács (CITC – Communication and Information Technology Commission, alapítva 2001-ben) működésének célja. A szaúdi TELCO és IKT szektort szabályozó hatóságnak a jog- és feladatköre kiterjed az alábbiakra:

- Engedélyek kibocsátása - távközlési és informatikai szolgáltatásokat illetően
- Adók és hatósági díjak meghatározása - távközlési és informatikai szolgáltatásokat illetően
- Felhasználók jogainak védelme
- „National Numbering Plan” (NNP) felügyelet
- Szolgáltatás minőségi sztenderdek meghatározása
- Irányelvek, szabályozási keretek és tanulmányok elkészítése az Szaúd-Arábiai Királyság IKT szektoráról
- Kezdeményezések az IKT szektor fejlesztésére
- Frekvencia tartomány és nemzetközi kapcsolódási rendszerek felügyelete
- A szaúdi TLD tartomány (.SA) felügyelete
- Szaúd-Arábia információbiztonságának felügyelete
- Kommunikációs és informatikai eszközök engedélyezése
- Mobiltelefon számhordozás biztosítása (3 szolgáltató között)
- „National Committee for Information Society” (NCIS) felügyelete
- Tartalom szűrési szolgáltatás
- Rádiófrekvencia és elektromágneses technológia felügyelete

A CITC megbízásából 2010-ben készült egy átfogó tanulmány a Szaúdi infokommunikációs piac helyzetéről. Az alábbi ábrán az IKT piac nyitásától (2001) láthatóak a legfontosabb szabályozói mérföldkövek:

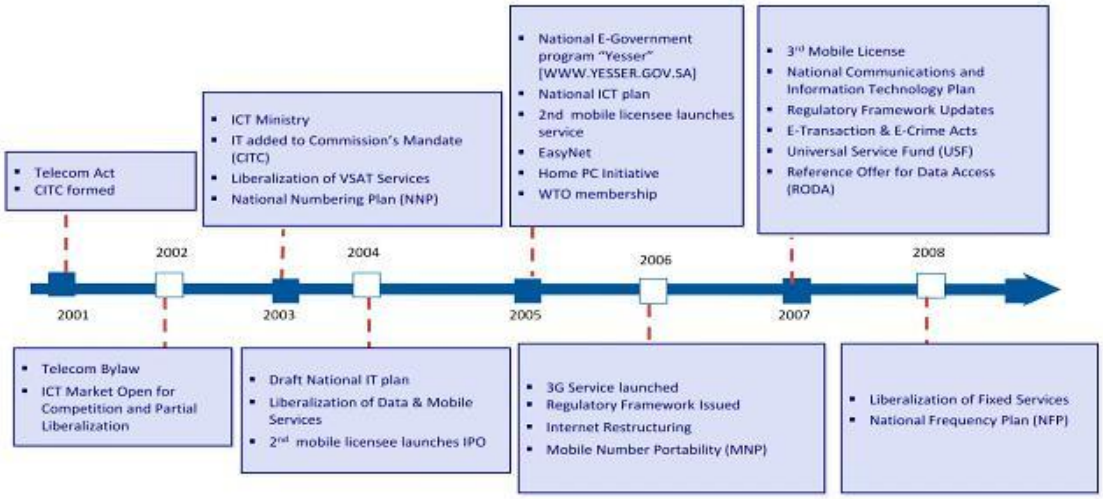

Egyesült Arab Emirátusok

ICT FUND

A célintézmény legfőbb küldetése az IKT szektor fejlesztése. Működésével finanszírozást, tanácsadást, kutatást és oktatást nyújt a fenntartható innováció érdekében. Az alábbi tevékenységekre fókuszál:

- Inkubáció
- K+F fejlesztések
- K+F intézmények
- Oktatási ösztöndíjak
- Oktatási intézmények

Felettes szervezet: Telecommunications Regulatory Authority (TRA)

Telecommunications Regulatory Authority (TRA)

A telekommunikáció nyitással, 2003-ben jött létre az ernyőszervezet, mely felügyeli, szabályozza, fejleszti a TELCO és IKT szektor az emírség területén. Az intézmény missziója olyan technológia környezet biztosítása és fejlesztése, mely támogatja az emírség globál felemelkedését. A legfontosabb feladatai 1) a verseny feltételeinek biztosítása, 2) fogyasztói jogok védelme, 3) e-szolgáltatások fejlesztése, 4) befektetés ösztönzés, 5) innováció felkarolása, 6) fejlesztés és oktatás, 7) társadalmi felelősségvállalás és 8) a legjobb gyakorlat alkalmazása a reguláció és felügyelet területén. A szervezet stratégiai célja:

- szakmai és szervezeti kiválóság
- fenntartható, biztonságos, globálisan versenyképes digitális környezet az IKT szektor fejlődéséhez

- robusztus kormányzati infrastruktúra fenntartása
- kormányzati elektronikus szolgáltatások biztosítása (e-government, mgovernment)

Systems & Information Centre

A 2005-ben indított program célja az emírségek kormányzatának modernizációja, a szervezet a felelőse az e-government, m-government fejlesztésekért, a kormányzati infrastruktúra és további kapcsolódó projektek megvalósításáért.

Kuvait

Central Agency for Information Technology (CAIT)

Az intézmény feladatai:

- IKT szektor országos stratégiájának meghatározása
- a kormányzati IT fejlesztések megvalósításának felügyelete és intézmények közötti koordináció támogatása
- Országos portálok üzemeltetése
- IKT szakmai képzések a szektor humántőkéjének fejlesztésére
- Felmérni a kormányzati IT projektek technológiai és pénzügyi szükségleteit, szereplők közötti koordináció

Az intézmény felette szerve a „Minister of State for Cabinet Affairs”

2.8 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

A szaudi, a kuvaiti és az UAE-beli IKT stratégia fő irányai valamint a NIS programban vázolt főbb célkitűzések között találhatók közös pontok. Valamennyi országnál hangsúlyosan megjelenik az e-government program az elektronikus kormányzati szolgáltatások kiterjesztése érdekében. Megemlítendő a K+F tevékenység támogatása, illetve az ezt támogató inkubációs tevékenység kiemelt szerepe. Megemlítendő Kuvait esetében az elektronikus fizetési megoldások fejlesztése az állami adók, járulékok és költségek fizetésére.

3. Ausztria

3.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Ausztriában

Az osztrák kormányzati struktúrában az infokommunikációs szakterület a Szövetségi Közlekedési, Innovációs és Technológiaügyi minisztériumhoz (BMVIT) tartozik. A minisztériumban az egyes szakterületeket külön szekciók (főosztályok) képviselik. A Információs és Kommunikációs technológiai osztály.

Feladatkörök:

- Az információs és kommunikációs technológiák tervezése és továbbfejlesztése;
- IT infrastruktúra üzemeltetése; a technikai, személyzeti és költségvetési IKT erőforrások irányítása;
- IKT alkalmazások fejlesztése és üzemeltetése;
- E-kormányzati szolgáltatások üzemeltetése; IT biztonsági kérdésekben a szakterület képviselete.

Innováció és Telekommunikáció - Főosztály

- Kutatási és technológia fejlesztési ügyek valamint posta és telekommunikáció.

Technológiatranszfer és Biztonságkutatás

- A nemzetközi technológia transzfer ügyei;
- Stratégiaalkotás és megvalósítás, különös tekintettel a nemzetgazdaságilag jelentős és tartós fejlesztésekre;
- nemzetközi piacra lépési támogatás a nemzeti kutatási eredmények és a technológiai fejlődések terén;
- a biztonsági kutatáshoz kapcsolódó ügyek;
- ezen ügyek EU-s és nemzetközi képviselete; a szakterület rendezvényeinek tervezése, támogatása, szervezése és megvalósítása.

Telekommunikációs és Posta osztály

- A posta és telekommunikációs politikai alapelveinek megtervezése, ez a legfelső postaügyi hatóság: a postajogi kérdések belföldi és nemzetközi ügyei és az osztrák nemzeti álláspont nemzetközi képviselete.

Jogi osztály

- A telekommunikációs jogszabályokból eredő felelősségi körök ellátása és a telekommunikációs jog betartatása;

- az Internet üzemeltetés ügyei (ICANN, EU, ITU);
- a repülési, hajózási és amatőr rádiózás ügyei;
- adatvédelem a távközlésben.

Technikai osztály

- Nemzeti és nemzetközi frekvenciagazdálkodási ügyek;
- a szabványosítás alapelvei;
- piacfelügyeleti koordináció a hírközlő berendezések és a telekommunikációs végberendezések esetében;
- a telekommunikáció technikai kérdéseinek EU-s képviselete;
- az osztrák álláspont képviselete a CEPT, ETSI, az ISO és az EUTELSAT szervezeteiben;

Információs és ipari technológiák, űrkutatás

- Az információs és kommunikációs technológiák valamint az ipari termelés területén a modern technológiák kifejlesztése és bevezetése;
- koncepciók, stratégia készítés, irányítás és értékelés;
- A kapcsolódó EU kezdeményezésekben történő részvétel ARTEMIS, ENIAC, CATRENE);
- képviselet az EU IT Igazgatói fórumában;
- az osztrák űrkutatási (utazási) politika kidolgozása és képviselete nemzetközi kontextusban (EU és ESA és EUMETSAT);
- képviselet az Európai Űr Politikai Intézetben (ESPI).

3.2 Internet-társadalom Kompetencia Központja (KIG)

Az információ és kommunikációs technológiák jelentős szerepet játszanak a gazdasági növekedésben és a munkahelyteremtésben. Ausztriában az IKT piac 18,6 milliárd euró forgalommal a GDP 3,2%-át állítja elő. Több mint 74.000 ember dolgozik ebben a szektorban ez a teljes foglalkoztatott állomány 2,3%-a. A termelékenységnövekedés 40%-a az IKT egyre növekvő alkalmazására vezethető vissza. Ezen tények arra ösztönözték a Szövetségi Kancellárt, az Alkancellárt, a Közlekedési, Innovációs és Tecnológiaügyi Minisztert, valamint a Gazdasági, Család- és Ifjúságügyi minisztert, hogy életre hívják az Internet-társadalom Kompetencia Központját. Az igazgatótanács 2010. március 23-án kezdte meg működését. A KIG négy cél elérésén dolgozik, továbbá az igazgatótanácson kívül a közgyűlésből és a hivatalból áll. A kompetencia központ négy fő célkitűzést határozott meg:

- Ausztriát a világ IKT nemzeteinek első sorában pozícionálni;
- A szélessáv lefedettség és használat növelését;
- Az internetet, mint minden embernek esélyt nyújtó eszközként történő meghatározását;
- Az IKT politika koordinációja és a kutatási eredmények bevonása és alkalmazása.

Az Internet-társadalom Kompetencia Központja az alábbi feladatok megvalósításán dolgozik:

Az IKT szakterület világos prioritásainak kidolgozása és a szükséges lépések felvázolása. A minisztertanácsnak 6 hónaponként egy prioritáskatalógust kell bemutatni. A kormány minden évben jelentést készít a prioritáskatalógus alapján meghozott intézkedésekről, az aktualizált prioritáskatalógusról, és az IKT alapvető ausztriai helyzetéről. Szükség szerint tanulmányokat készíttet, az IKT politikai döntések széleskörű alátámasztására. A KIG egy központi, nem bürokratikus megvalósítás centrikus szervezetként jött létre. A KIG fókuszáltan koordinálja az új és szükséges lépéseket és intézkedéseket, különösen az „Osztrák Internet offenzíva" (IOÖ) eredményeire építve. A KIG feladata, hogy azon sokat ígérő IKT projektek között határozza meg a prioritásokat, amelyeket az Osztrák Internet offenzíva munkacsoportjai dolgoztak ki. A szövetségi kormány prioritáskatalógusába történő felvétel garantálja a cselekvő politikai támogatást.

IKT-tudatosság a politikában és miniszteri tanácsadás

Az IOÖ egy platform, amely a politika a tudomány és a gazdaság szereplőinek együttműködését segíti elő az IKT szakterületen. A stakeholderekkel történő folyamatos egyeztetés eredményeként a projektek nagyfokú politikai elkötelezettséggel rendelkeznek. A politikai szereplők projektfejlesztésbe történő korai bevonása mellett az IOÖ rendszeresen tart tájékoztatót miniszterekeknek. Minden szakterület megkeresésre kerül, hiszen manapság az emberi élet szinte minden területére kihat az IKT.

A KIG döntéshozatali kompetenciái

A KIG igazgató tanácsa a minisztertanácsnak félévente benyújtandó prioritáskatalógusról, a nyilvánossághoz kapcsolódó munkafolyamatokról, és saját eljárási szabályzatáról is egyhangúan dönt. A KIG a minisztertanács számára évente jelentést készít.

3.3 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

Az osztrák kormány 2013. december 23-án fogadta el az IKT stratégia sarokpontjait. A stratégia szemléletét jól mutatja, hogy 2020-ig azt a célt tűzi ki, hogy Ausztria a Világgazdasági Fórum IKT-készültségi indexén az első 5 ország között legyen. Ennek érdekében sorvezetőként és példaként használja az index első 5 helyezettjének stratégiáját: Finnország, Szingapúr, Svédország, Hollandia és Svájc áll a lista élén. Ezen az IKT fejlettség szempontjából az élvonalba tartozó országok IKT stratégiáinak elemzéséből kiderült, hogy néhány konkrét sikerterület kiválasztása jelentősen növeli az IKT stratégia hatékonyságát.

Ausztria 3 ilyen területet (lándzsa-hegyet) azonosított az IKT stratégia sarokpontjai között.

1. Oktatás
2. Egészségügy
3. Vállalkozások

Ezek az alappillérek a változásra gyakorolt hatásukat a fogaskerekekkel (enabler) együtt tudják ütőképesen kifejteni. Másrészről a fogaskerekek megléte előfeltétele az alappillérek megvalósítását célzó intézkedéseknek és ezáltal a teljes IKT szektor stimulálásának, élénkítésének. Az azonosított fogaskerekek:

- Infrastruktúra és e-Kormányzat
- Mobilitás
- Finanszírozás és Biztonság

3.4 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Oktatási alappillér:

Az IKT kompetenciák Ausztria erősítésének politikai jelentősége:

- a munkaerőpiac rugalmasabbá tétele;
- munkaerőpiaci részvétel;
- Ausztriának, mint nemzetközi szakember forrásnak a pozicionálása az IKT területen;

- Ausztriának, mint IKT tudományos központnak a biztosítása;
- a digitális szakadék csökkentése, és az esélyegyenlőség növelése;
- az osztrákok kompetens IKT felhasználókká történő fejlesztése (az írás, olvasás, számolás mellett az IKT, mint 4. kultúrtechnika felemelése).

Egészségügyi alappillér:

- öndeterminált élet az idősebb korosztály számára;
- javítani a generációkon átívelő együttélésen;
- az életminőség emelése, az egészségügyi megfigyelés és megelőzés fókuszba állításával;
- megtakarítások az egészségügyi ellátórendszerben.

Vállalkozások alappillér:

- IKT kompetencia növelése;
- vállalkozások alapításának növekedése;
- növekvő vállalton belüli IKT alkalmazások, pl. e-kereskedelem;
- az IKT befektetés munkahelyeket teremt;
- közigazgatási megtakarítások az e-kormányzat alkalmazások bevezetésével.

Infrastruktúra és e-Kormányzat fogaskerék:

- szélessáv lefedettség és használat növelése;
- nyilvános WLAN ösztönzése;
- célzott befektetések a telekommunikációs infrastruktúrába;
- Ausztriának, mint európai adatközpontok helyszínének pozicionálása.

A modern közigazgatás időt és pénzt spórol:

- az 50 legfontosabb eljárás elektronizálása, egyszerűsítése;
- hatékony, az önkormányzatokon átívelő koordináció fokozása;
- a felhasználóbarát e-Kormányzati alkalmazások számának növelése;
- egy egységes, tömeges felhasználásra alkalmas azonosítás bevezetése az állampolgárok részére;
- közhiteles nyilvántartások harmonizációjának folytatása;
- biztonsági minimum feltételek kidolgozása az e-Kormányzati alkalmazásokra.

Mobilitás fogaskerék:

A mobilitás a következő 5 év vezérfonala:

- a mobil üzleti alkalmazások az értékteremtés minden szintjén jelentős termelékenységnövekedéshez vezetnek, csakúgy, mint érezhető pénzügyi és időbeli megtakarításhoz;
- új üzleti területek megjelenése;
- új munka- és tanulási formák megjelenése;
- megkönnyíti a család és a munkahely összeegyeztetését.

A vállalkozások termelékenységének növekedése és a környezet védelme:

- a mobil munkavégzés ösztönzésének megvalósítása;
- tudatosság növelése: Otthoni & Mobil Hivatali Napok bevezetése és elterjesztése;
- mobil szolgáltatások kifejlesztése;
- mobil kormányzat megvalósítása (e-kormányzati alkalmazások, téma szerint besorolt és kötelező mobil eszközökön elérhetővé tétele).

Finanszírozás fogaskerék:

Az IKT stratégia megvalósításának finanszírozását a projekt megvalósítás előtt kell biztosítani:

- innovatív finanszírozási megoldások elemzése pl. kockázati tőke;
- 3 alappillér finanszírozási tervének elkészítése.

Biztonság fogaskerék:

A biztonság a politika, a tudomány, a gazdaság, sőt a teljes társadalmat érintő kérdés, amely előfeltétele a társadalom készenlétének arra, hogy IKT alkalmazásokat használjon:

- az internet használók felvilágosítása és segítése az Internet veszélyeiről,
- a jogbiztonság növelése a felhasználók számára
- a kritikus infrastruktúrát, fogyasztóvédelmet, szellemi tulajdont érintő tudatosság növelése korcsoportonként,
- az osztrák biztonsági stratégia megvalósítása és tovább fejlesztése,
- IKT biztonság kutatás koordinációjának bevezetése,
- biztonság- és kockázatmenedzsment az e-Kormányzati alkalmazások üzemeltetésében.

3.5 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Az Osztrák Szélessáv Stratégia 2018-ra tervezi, hogy az ultragyors internet a háztartások 70%-ában, míg 2020-ra, hogy a 100 Mbit/sec gyorsaságú internet a háztartások 99%-ában elérhető lesz.

3.6 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

- Osztrák Nemzetközi IKT Mesterek
- Nemzeti IKT Stratégia
- Kockázati tőke bevonás
- Digitalizációs kezdeményezés
- Otthoni Irodai Nap
- Nyitott kormányzati adatportál
- A tudomány és a gazdaság közötti kooperációs platform

4. Azerbajdzsán

4.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Azerbajdzsánban

Az azerbajdzsáni Hírközlési és Infokommunikációs Minisztériumot 2004-ben hozták létre elnöki rendelettel, a miniszter jelenleg (2012-től) Ali Abbasov. A minisztérium neve a miniszter szándéka szerint a közeljövőben Hírközlési és Csúcstechnológiai Minisztériumra változhat, (ha ezt az Államelnök jóváhagyja). A változtatás célja, hogy a K+F+I (kutatás, fejlesztés, innováció) terület is hivatalosan hozzá tartozzon. (Az IT a csúcstechnológia része, tehát természetesen ez is nála marad).

A Minisztérium feladatai:

- Ágazati szakpolitika kidolgozása;
- Az ágazati állami irányítás javítása;
- Az IT szociális és gazdasági elterjesztése a társadalmi jólét és hatékonyság céljából;
- Ágazati ellenőrzés, beleértve a rádióspektrum területét és a műholdakat (nemcsak kommunikációs műholdakat);
- Az állami, önkormányzati, polgári és vállalati ágazati igények kielégítését szolgáló intézkedések meghozatala, és a megvalósításban való részvétel;
- Egyéb, az azerbajdzsáni törvények által előírt feladatok ellátása.

A Minisztérium hatásköre:

- IKT ágazati jogalkotásra javaslattétel a Kormány felé, ezt megalapozó tanulmányok és javaslatok bemutatása;
- Jogszabályokban meghatározott és előírt körben és módon ágazati adatok és információk bekérése a központi és helyi szervektől, önkormányzatoktól, jogi és természetes személyektől;

- A szolgáltatók IKT-jának használata, függetlenül a tulajdonviszonyoktól és belső szabályaiktól;
- Szolgáltatási engedélyek kiadása a törvényekben előírt módon;
- Együttműködés az IKT területén más állami szervekkel, jogi személyekkel, nemzetközi együttműködés, nemzetközi együttműködési tervezetek készítése, és törvényben meghatározott módon azok megkötése;
- Módszertani anyagok és javaslatok készítése;
- Sajtóközlemények, kiadványok készítése;
- Tudományos és oktatási intézmények bevonása kutatások és gyakorlati munkák megvalósításába konzultációk végzésébe - ágazati területeken;
- Az ágazat feletti kontroll ellátása, beleértve a szolgáltatót, függetlenül azok üzleti, civil, vagy jogi formájától;
- Előterjesztés állami díjakra;
- Jogszabályok készítés;
- Más, törvényben meghatározott jogok gyakorlása.

Struktúrája:

Miniszter: Ali Mammad oglu Abbasov

Helyettesek: Iltimas Ahmed oglu Mammadov

Elmir Tofig oglu Velizadeh

Vidadi Zeynal oglu Zeynalov (közigazgatásért felel, közig át.)

Szervezeti egységek:

- Pénzügyi Gazdasági Főosztály
- Stratégia-tervezési, program és tudományos munka szervezési Főosztály
- Civil kapcsolatok Főosztály
- Közintézményi kapcsolatok Főosztály
- Információs Társadalom Főosztály
- Nemzetközi Főosztály
- Szabályozási Főosztály
- Általános ügyek Főosztály
- Jogi és Személyzeti Főosztály
- Biztonsági Főosztály

Tanácsadó testületek:

- Tudományos, Technikai Tanács
- Internet Fejlesztés Koordinációs Tanács

- Űrtanács
- Műszaki Bizottság

Az Igazgatótanács kilenc tagú, elnöke a miniszter, tagjai: miniszterhelyettesek, személyügyi és tudományos ügyekért felelős főosztályvezetők, egy tartományi miniszter; három nagy szolgáltató elnöke.

4.2 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Az azeri IT stratégia fókuszai: oktatás, az infrastrukturális fejlesztések, kis-és középvállalkozói szektor erősítése.

Szeretnék vonzóvá tenni az országot a befektetők szemében, erősíteni a kutatás-fejlesztést és egyéb dinamikusan fejlődő területeket: telekommunikáció és az infokommunikáció. A stratégia főbb pontjai:

- Az alkalmazott szabványok kidolgozása és felülvizsgálata hazai-és nemzetközi példák alapján;
- A már meglévő IT stratégia felülvizsgálatának előkészítése (folyamatos frissítésre van szükség);
- A '.az' domain nevek használatának ösztönzése, gyakoribbá tétele, a regisztrációs folyamatos leegyszerűsítése, gyorsabbá tétele;
- A mobilpiaci cégek internet-szolgáltatás árainak csökkentése;
- Amennyiben szükséges, a Nemzeti Fejlesztési Alap tevékenységének átszervezése, aktualizálása;
- A már működő High-Tech Park15 támogatása, fejlesztése;
- Az E-biztonsági Központ16 működtetése (idén márciustól);
- Az IT oktatás fejlesztése, elsősorban az Infokommunikációs Egyetemen;
- Növelni az e-közigazgatás szolgáltatásainak számát és a szolgáltatások használatának mértékét;
- A lakossági felhasználás növekedésének elősegítése az alábbi szolgáltatásoknál: e-egészségügy, e-közoktatás, netes vásárlás, e-turizmus, e-jegyző, e-kultúra, e-archív anyagok, e-kereskedelem, elektronikus fizetés;
- Az ún. ASAN (Azerbaijani Service and Assessment Network) központok továbbfejlesztése;
- Az országos-és a helyhatósági választások elektronizálása;
- Pilot projektek az elmaradottabb régiókban az internet-használat elterjesztéséről (pl: nálunk a Miskolc projekt), oktatások szervezése;

[15] *http://hightech.az/*
[16] *http://abc.az/eng/news/72140.html*

- Az Internet-szolgáltatás minőségének fejlesztése;
- Az internetet használók jogainak és biztonságának védelme;
- Áttérés a televíziós műsorok digitális sugárzására Azerbajdzsán egész területén;
- A mobilszámok szolgáltatók közötti hordozhatóságának egyszerűsítése;
- Az Azerbajdzsánról szóló Wikipedia oldal folyamatos karbantartása;
- Olyan infokommunikációs eszközök és szoftverek bevezetése, melyek a tudományos kutatási munkát segítik;
- Infokommunikációs infrastruktúra fejlesztés az ország egész területén;
- A kutatóintézetek és az egyetemek számára lehetővé tenni azt, hogy megfelelő eszközökkel biztonságosan hozzáférhessenek nemzetközi, számukra hasznos internetes adatközpontokhoz;
- A fogyatékkal élő felnőttek, és kiemelt célcsoportként a 18 év alatti fogyatékkal élő gyermekek internet-hozzáférésének és informatikai oktatásának fejlesztése;
- E-Azerbajdzsán pontok kiépítése országosan, hogy valamennyi állampolgár használhassa a világhálót;
- Kiemelt IT projektek támogatása;
- Felmérés arról, hogy milyen szintű az informatikai ellátottság és használat Azerbajdzsánon belül, majd a felmérés eredményének feldolgozása és átvezetés a stratégiába;
- Felmérés arról (és megoldási javaslatok kidolgozása), hogy a külföldön élő/tartózkodó azerieknek hogy tudják minél jobban megkönnyíteni hazai ügyeik intézését;
- Szellemi jogok megvédése a „virtuális térben”;
- Távoktatás fejlesztése;
- Szabad WiFi elérés biztosítása nyilvános helyeken;
- Online média fejlesztése;
- Gyermekvédelmi szabályozások az Internettel kapcsolatosan;
- Ingyenes vidéki informatika oktatások szervezése korhatárra való tekintet nélkül;
- Internetes felületek biztosítása fontos államigazgatási kérdésekben az állampolgárok számára (nemzeti konzultáció-szerű);
- Hazai-és nemzetközi konferenciák, fórumok, kiállítások, vásárok és szemináriumok szervezése;
- Az informatikai eszközök szélesebb körű használata az oktatás területén;
- Kirándulások, előadások szervezése szakemberek és diákok számára az IT szektor és az ebben működő vállalatok megismertetésére;
- Könyvtárak informatikai felszereltségének és ellátottságának növelése;
- Az Azerbajdzsánban megtalálható valamennyi külképviselet folyamatos tájékoztatása az azeri IT helyzetéről, fejlesztésekről, ötletekről.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

- Az Azerbajdzsánról szóló Wikipedia oldal folyamatos karbantartása;
- Hazai-és nemzetközi konferenciák, fórumok, kiállítások, vásárok és szemináriumok szervezése;
- Az Azerbajdzsánban megtalálható valamennyi külképviselet folyamatos tájékoztatása az azeri IT helyzetéről, fejlesztésekről, ötletekről;
- ENSZ országokkal való együttműködés négy földrajzi térségben: Amerika; Európa; Ázsia és Észak Afrika; FÁK országai;
- Nemzetközi szervezetekkel, ENSZ, ITU, különböző regionális szervezetek; ENSZ Fejlesztési programok; Világ Bank; EBRD; UPU; UNESCO; Nemzetközi Műhold és Hírközlési Szervezet;
- Különböző nemzetközi és helyi nem kormányközi szervezetekkel való együttműködés, mint K+F alapok;
- A világhíres és nagy egyetemeivel, K+F központokkal kapcsolatok létesítése;
- Azerbajdzsánnak általános célja (így az IT területen is), hogy megfelelő kapcsolatot ápoljon az Európai Unióval, és hogy erről hivatalosan is kommunikálhasson így erősítve nemzetközi pozícióját és néha „nem egyértelműen jó hírét".

4.3 A nemzeti IKT stratégia fő iránya

Az azeri IT stratégia egyik alapvető eleme az oktatási terület és az infrastrukturális fejlesztések mellett a kis-és középvállalkozói szektor erősítése, ugyanis ezen keresztül szeretnék vonzóvá tenni az országot a befektetők szemében, és olyan iparágakat erősíteni, mint a kutatás-fejlesztés, és más olyan tudományos terület, amelyek dinamikusan fejlődnek, mint például a telekommunikáció és az infokommunikáció. A befektetések mellett azok megtérülésének vizsgálata és nyomon követése is fontos, hiszen ez határozhatja meg a további stratégiai irányokat, melyeket folyamatosan felülvizsgálnak, és ha kell, módosítanak is. A stratégia számos elemből áll, de a terület egyik alapvető finanszírozási eleme a Nemzeti Fejlesztési Alap, amely szintén e minisztérium felügyeletével működik. Kiemelten fontos területek még: a beruházás-ösztönző tevékenységek kialakítása, egyeztetések a civil-és szakmai szervezetekkel, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése, az e-kormányzás kialakítása (intézkedési-és fejlesztési tervek kidolgozása), a tudományos terület stratégiai elemeinek meghatározása, ezek kidolgozása és végrehajtásának felügyelete. A stratégia kidolgozásában folyamatos a szakmai együttműködés a minisztérium alárendelt szerveivel, háttérintézményivel.

4.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

TASIM (Project Trans-Eurasian Information Super Highway)

Transz-Eurázsiai Infokommunikációs hálózat, amelynek célja, hogy olyan informatikai hálózat jöjjön létre, amely magas színvonalon köti össze Eurázsiát, az Európai Uniót és a Közel-Kelet országait.

E-kormányzat

Ez a terv már a 2003-2012-es IT stratégiájukban is szerepelt, kiemelt cél, hogy valamennyi állami szereplő elérhető legyen on-line, az állampolgárok és a vállalkozások, cégek is használják ezeket a szolgáltatásokat, valamint, hogy erősítse és megkönnyítse az állami szervek együttműködését.

Nemzeti Számítógép Program

A 2009-ben indult projekt célcsoportjai a közép-és felsőoktatásban dolgozó tanárok és az ott tanuló diákok voltak. A kormány megállapodott a HP-vel a MS-tal és egy hazai céggel, így lehetett olcsóbban hozzájutni számítógépekhez, pályázat útján.

AzDataCom

A projekt célja, hogy szinte valamennyi régióra kiterjesztve létrejöjjön egy olyan infokommunikációs hálózat, ami az IT infrastruktúra teljes körű kiépítésnek és az e-kormányzat bevezetésének alapja lehet.

Regionális Beruházási Zónák

Az amerikai vállalat befektetéseivel létrehozott központokban hardverek és szoftverek gyártás folyik, melyek a hazai és a külföldi piacra is termelnek. A központok összeköttetésben állnak azokkal a felsőoktatási intézményekkel, melyekből a megfelelő szaktudással rendelkező diákok itt munkát vállalhatnak.

Nemzeti Tanúsítvány Központ

Az e-aláírással kapcsolatos projekt, melyet az államigazgatáson belül és később a lakosságra kiterjesztve is használnának.

Azerkosmos

A projektet az űrstratégiával együtt fejlesztik. Célja, hogy Azerbajdzsán is részesedjen a műholdakon keresztül továbbítható információk piacából, és hogy mindezt a legmagasabb minőségi és biztonsági kritériumoknak megfelelően tegye. Ez egyúttal új munkahelyeket is teremet és további előrelépési lehetőséget jelent a kutatás-fejlesztési területen is.

Központosított automata rádiókontroll-rendszer

A rendszert 1970-ben kezdték el kiépíteni és jelenleg 3 bakui, 9 vidéki és 1 mobilszolgáltató által biztosított ellenőrző ponttal rendelkezik. Célja, hogy a lakossági rádió-ellátottság

megfelelő minőségű és folyamatos legyen. A rendszer ellenőrző tevékenységre nem használják.

Digitális tv-sugárzás

Jelenleg folyamatban van a projekt, előreláthatóan 2015 végére fejeződik be.

Pénzügyi Szolgáltatások Fejlesztése

A Világbankkal, a svájci gazdasági államtitkársággal (State Secretariat for Economic Affairs SECO) és az azeri illetékes minisztériummal közösen finanszírozott projekt a már meglévő postai hálózatra építve széles körű postai és banki IT szolgáltatások elérését teszi lehetővé az állampolgárok számára.

Dilmanc

A program az azeri nyelv lefordítását teszi lehető több módszerrel is: fordítás írásban, szóbeli mondatok konvertálása más nyelvre, számítógépre és telefonon keresztül is.

4.5 Rendelkezésre álló források a célok, kiemelt programok megvalósítására

Egy 2012. május 15-ei elnöki rendelet tartalmazza a Nemzeti Fejlesztési Alap megalapítását és működését, amit célzottan az infokommunikációs piac szereplőinek támogatására különítettek el. Az alap felett a Hírközlési és Informatikai Minisztérium diszponál. Az alap célja, hogy a minisztérium által kijelölt céloknak (kizárólagosan az IT területen) megfelelően felügyelje az alap felhasználását: támogassa és segítse a kis- közép- és nagyvállalatokat, a befektetőket, megvalósulhasson a fejlesztésekhez szükséges infrastruktúra, ösztönözze a hazai-és nemzetközi beruházásokat, valamint elősegítse az azeri cégek külföldi piacszerzését. Kiemelt terület továbbá a start-upok támogatása és annak támogatása, hogy a belföldön megszerzett, IT know-how és best practice-ek külföldön is felhasználhatóak legyenek.

4.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

A megvalósításért a Hírközlési és Infokommunikációs Minisztérium felel, a fent vázolt felelősségi rendszerben.[17]

4.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Az illetékes magyar miniszter és az infokommunikációs államtitkár többször járt már Azerbajdzsánban, ahogy Abbasov miniszter úr is nálunk. A tárgyalások eredménye lehet többek között egy, a budapesti CERN-Wignerhez hasonló adatközpont felépítése magyar kapcsolatok és know-how alapján. Ezzel kapcsolatban folyamatosak az egyeztetések.

További magyar-azeri tervek:

[17] *http://mincom.gov.az/?locale=en_US*

- Nagyteljesítményű energia-hatékony (zöld) adatközpontok létrehozása Azerbajdzsánban magyar részvétellel – legalább egy adatközpont az állami adatokkal való gazdálkodásra: feldolgozására, tárolásra és értékelésre; és legalább egy üzleti célú adatközpont;
- Szélessávú – legalább 100 Gbps sebességű adatátviteli hálózat építése nemzetközi kapcsolatok, és megfelelő szélessávú belső hálózat kialakítása Azerbajdzsánban, melynek része lenne az ötoldalú együttműködés szerinti Baku-Budapest hálózat;
- Felhívás, meghívás arról, hogy a negyedik magyar mobil szolgáltatói tenderen azeri szolgáltatók is induljanak;
- Közös magyar-azeri vállalkozások, start-up cégek segítése, támogatása elsősorban harmadik országok piacán való megjelenés céljából, illetve mind Magyarország, mind Azerbajdzsán térségi vezető pozíciójának megalapozása céljából;
- Magyar-és az azeri űrkutatási program együttműködési lehetőségei.

Az azeri és a magyar NIS-ben is közös pont, hogy az infrastruktúra országos fejlesztése mellett az informatikai oktatásra, a kutatási szektorra és az állampolgárok informatikai tudásának növelésére és annak használati hajlandóságára helyezi a hangsúlyt. Az E-Magyarország és az E-Azerbajdzsán pontok, valamint a leszakadó, kevésbé fejlett területek informatikai ellátottságának fejlesztése is hasonló törekvések.

5. Belgium

5.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Belgiumban

Belgium infokommunikációs technológia szektora a GDP több mint 4%-át termeli, és 1997-2007. között a teljes GDP növekedés hatodához járult hozzá.[18] A 2011-es globális IT iparági versenyképességi index (IT Industry Competitiveness Index) szerint Belgium a 22. helyen végzett, mely viszonylag jó teljesítménynek tekinthető az Európai Unióban.[19]

A belga kormányzat kiemelt figyelmet fordít az IKT szektorra. Felismerve azt, hogy az IKT milyen jelentős mértékben járul hozzá a gazdaság növekedéséhez, igyekszik ösztönözni az ágazatbeli foglalkoztatást, amit többek között úgy kíván elérni, hogy az IKT szektorban dolgozó kutatók munkabére részleges mentességben részesül a társadalombiztosítási hozzájárulás és egyes adók fizetésének kötelezettsége alól. A 2003-ban útjára indított

[18] http://business.belgium.be/en/investing_in_belgium/key_sectors/ict/
[19] http://globalindex11.bsa.org/

Digitális Akcióterv szintén az ország IKT szektorát hivatott megerősíteni, úgy, hogy az országot a „digitális Európa szívévé” változtatja.[20]

Szövetségi szinten két intézmény emelhető ki, mint az IKT szektor központi szabályozásáért felelős szerv:

- Infokommunikációs Technológiai Szövetségi Szolgálat (Service Public Fédéral Technologie de l'Information et de la Communication)[21], röviden Fedict, és a
- Postai- és Telekommunikációs Szolgáltatások Intézete (Institut belge des services postaux et des télécommunications).[22]

A Fedict az infokommunikációs stratégiák meghatározásáért és a programok megvalósításáért felelős szerv, míg utóbbi fő feladata az infó- és telekommunikációs piac valamint a postai szolgáltatások szabályozási környezetének kialakítása.

5.2 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Az IKT stratégiák fontosabb céljai nemzeti szinten:

- Gyors, szélessávú internet elérés a lakosság és az üzleti élet szereplői számára
- A hivatali ügyintézés egyszerűsítése e-közigazgatási eszköztár széleskörű elterjesztésével
- Digitális szolgáltatások népszerűsítése
- Digitális készségek fejlesztése

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Az IKT szektor területén megvalósuló fejlesztések Belgiumban az európai digitális menetrend céljait követik:

- Az élénk egységes digitális piac: vonzó online tartalmak és szolgáltatások létrehozása és bizalomépítés a digitális szolgáltatások terén;
- Interoperabilitás és közös szabványok;
- Kutatás és innováció: az IKT-innováció ösztönzése nemzetközi szinten;
- A digitális jártasság, a digitális készségek és a digitális inklúzió (a fogyatékossággal élők hozzáférése valamennyi új elektronikus tartalomhoz);
- Elektronikus kormányzat;
- Intelligens közlekedési rendszerek.

[20] http://www.fedict.belgium.be/en/over_fedict/realisaties/Actieplan_digitale_kloof.jsp?referer=tcm:464-126123-64
[21] http://www.fedict.belgium.be/en/
[22] http://www.bipt.be/en/consumers/about-us

5.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Az országos IKT stratégia fő irányait az Infokommunikációs Technológiai Szövetségi Szolgálat által megvalósított projektek körvonalazzák. Ezek az irányok az e-kormányzat és e-közigazgatás, elektronikus személyazonosítás, internet penetráció fokozása, digitális szakadék csökkentése, online ügyintézés, IKT a belga köz- és felsőoktatásban.

5.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

- Szövetségi E-kormányzati Stratégia (2009-től) (Stratégie en matière d'e-government): e-kormányzat és e-közigazgatás.
- Az Internet mindenkinek program (internet voor iedereen): 2005-2006-között megvalósult program, mely az internet penetráció növelését célozta.
- PC Fóbia: a 2005 óta tartó kampány az e-közigazgatási szolgáltatások alkalmazásának előnyeire hívja fel a lakosság és a vállalkozások figyelmét.
- Police-On-Web: 2007 óta nyújt lehetőséget az állampolgárok számára a kisebb bűncselekmények online felületen történő bejelentésére.
- Tax-On-Web: a www.taxonweb.be weboldalon az állampolgároknak és önálló vállalkozóknak lehetőségük van adó-visszatérítések megigénylésére.

5.5 Rendelkezésre álló források a célok, kiemelt programok megvalósítására

A 2007-2013-as EU-s fejlesztési periódusban a kohéziós politikai fejlesztések keretében az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Szociális Alap forrásaiból az EU tagállamaiban több mint 15 milliárd eurónyi támogatás került felhasználásra az IKT szektorban, mely a teljes EU-s kohéziós politikai költségvetés 4,4%-a.[23] Az új kohéziós politika (2014-2020) értelmében a régióknak és a tagállamoknak négy fő, a gazdasági növekedést és a munkahelyteremtést szolgáló területre kell fókuszálniuk az uniós támogatásokat, melyek közül az egyik az infokommunikációs technológiák területe. Belgium számára a kohéziós politikai fejlesztések keretében előirányzott felhasználható forrás 2,28 milliárd euró.[24]

5.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Infokommunikációs Technológiai Szövetségi Szolgálat (Service Public Fédéral Technologie de l'Information et de la Communication – Fedict)[25] : A Fedict meghatározza és megvalósítja Belgium e-kormányzati stratégiáját, koordinálja a fejlesztési programokat, projekteket. A szervezet innovatív IKT vívmányok felhasználásával segíti a többi szövetségi és regionális

[23] http://economie.fgov.be/fr/binaries/20121213_Nicole_Dewandre-European_Commission_tcm326-208250.pdf
[24] http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/eligibility/index_en.cfm
[25] http://www.fedict.belgium.be/en/

intézményt, hogy azok minél hatékonyabban biztosíthassák szolgáltatásaikat a lakosság és a vállalkozások számára. A Fedict mindezt különféle projektek keretében teszi. Postai- és Telekommunikációs Szolgáltatások Intézete (Institut belge des services postaux et des télécommunications)[26:] a szervezet elektronikus kommunikációs és postai szolgáltatások liberalizált piacának szabályozási környezetének kialakításáért felel.

Regionális IKT ügynökségek

Az IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) a flamand kormány tudományos technológiai innovációs ügynöksége, mely a flamand vállalatoknak, kutatóközpontoknak nyújt IKT tanácsadást, finanszírozási segítséget.[27] A vallon régió saját IKT hatósága a Vallónia Telekommunikációs Ügynökség (Agence Wallonne des Télécommunications (AWT).[28] A főváros és körzetének IKT fókuszú intézménye a Brüsszeli Vállalkozási Ügynökség, melyet (l'Agence bruxelloise pour l'Entreprise)[29] a brüsszeli kormány 2003-ban hozott létre azzal a céllal, hogy támogatást nyújtson a régió minden új és már működő vállalkozásának.

5.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Tekintettel arra, hogy a 2014-2020-as időszakra szóló magyar Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (NIS) is nagyban az Európai Unió digitális menetrendjében körvonalazott tevékenységi területekre épít, így sok hasonlóság mutatható ki a belga és a magyar IKT stratégia között. A NIS négy pillére – a digitális kompetenciák, a digitális állam, a digitális gazdaság és a digitális infrastruktúra – a Belgiumban előirányzott IKT stratégiákban is fellelhető. A digitális kompetenciákat illetően a belga kormányzat kiemelt célja, hogy fejlessze a lakosság, a vállalkozások és a közigazgatásban dolgozók digitális kompetenciáit, csökkentse a digitális írástudatlanság és az alacsony szintű használat arányát, valamint felhívja a vállalkozások figyelmét az IKT rejtette üzleti lehetőségek felismerésére, kihasználására. Ebben a pillérben kap helyet továbbá az ún. eInklúzó, vagy digitális befogadás célkitűzése is, mely a tartósan leszakadók, illetve fogyatékkal élők számára kíván hozzáférést biztosítani az elektronikus tartalmakhoz. A digitális állam tekintetében láthattuk, hogy Belgiumban 2009 óta megvalósítás alatt van a Szövetségi eKormányzati Stratégia, melynek fő célkitűzése a közigazgatás és a közszolgáltatások modernizációját támogató informatikai háttér megteremtése, az elektronikus ügyintézés minél szélesebb körű biztosítása mind a lakosság, mind a vállalkozások számára. A digitális gazdaság kifejezés magában foglalja egyrészt az IKT-fejlesztésekre és az IKT alapú fejlesztésekre irányuló K+F+I

[26] http://www.bipt.be
[27] http://www.iwt.be/english/about-iwt/about
[28] http://www.awt.be/web/res/index.aspx?page=res,fr,ict,ins,awt
[29] http://www.abe-bao.be/content/about-impulsebrussels

tevékenység ösztönzését, másrészt az IKT szektor által biztosított e-szolgáltatásokat igénybe vevő vállalkozások informatikai rendszerinek fejlesztését.

6. Brazília

6.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Brazíliában

Brazília hivatalos nevén „Brazil Szövetségi Köztársaság" 26 tagállamot és a Szövetségi Kerületet tömörítő szövetségi állam. A tagállamoknak saját Alkotmányuk és törvényeik vannak, önálló költségvetéssel rendelkeznek, és önálló közigazgatást működtetnek, amelynek rendszerét és folyamatait maguk szabják meg. A tagállamok természeti adottságai, népsűrűsége és fejlettségi foka jelentősen eltér egymástól, ennél fogva igen eltérőek az ICT prioritásaik, és az ICT-re fordított források mértéke is. Brazíliában a Tudomány, Technológia és Innovációs Minisztérium (MCTI) feladata az IKT szektor felügyelete mind a közszférában, mind az üzleti szektorban. Ennek keretében gondoskodik az ágazat versenyképességének támogatásáról, külföldi piacra jutásának ösztönzéséről és az e-közigazgatás fejlesztéséről. Ezt a feladatát számos alárendelt állami és civil szervezet és közreműködésével végzi.[30] A Szövetségi Kormány az IKT szektor munkájának segítésére létrehozták az ún. ITK Versenyképességi Tanácsot. Tagjai a Tervezési, Költségvetési és Irányítási Minisztérium, a Tudomány, Technológia és Innovációs Minisztérium, több szakmai szervezet és szövetség képviselői. A Tanács támogatja a Kormány azon igyekezetét, hogy megfelelő szabályozási környezetet teremtsen az ágazat vállalkozásai számára öt fő területen: rendszerek és berendezések, stratégiai komponensek, szoftver és IT szolgáltatások, elektronika, az IKT ágazati alkalmazása (intelligens hálózatok, egészségügy, védelem, járműipar, biztonság, oktatás). A Tanács közreműködésével kidolgozás alatt vannak különböző határozatok és rendeletek, pl. a szellemi tulajdonnal, az állami beszerzések gazdaságélénkítésére történő alkalmazásával, az emberi erőforrások ITK szempontjából történő besorolásával, és az IKT szektor vállalatai export ösztönzésével kapcsolatban. A Tanács feladata ezen kívül a minisztériumok képviselete különböző az IKT területen működő szervezetekben. A Brazil (szövetségi) elektronikus kormány több, mint 10 éves léte után mostanra eljutott oda, hogy példaképül szolgálhat más kormányok számára az állampolgárokkal (cégekkel) való interaktív kapcsolat terén (belső menedzsment hatékonyságának javítása, költségcsökkentés, információ nyújtás, szolgáltatások megfelelően szervezett platformokon keresztül). A legfrissebb felmérés szerint 11.856 portál/weblap van a gov.br domain címen regisztrálva, jelezve az elektronikus kormányzat

[30] *http://www.governoeletronico.gov.br/*
http://www.servicos.gov.br/
http://www.brasil.gov.br/
http://www.brasscom.org.br

elterjedtségét. Ezt a hatalmas számot főként az ország területi megosztottsága és a szövetségi szint alatt működő helyi közigazgatás és kapcsolódó szolgáltatások magyarázzák. Brazíliában, az elektronikus kormányzat/közigazgatás programot a Tervezési, Költségvetési és Irányítási Minisztérium, és a Tudomány, Technológia és Innovációs Minisztérium által működtetett Végrehajtó Bizottság irányítja. Feladata az e-kormányzati politikák kialakítása, a kormányzat/közigazgatás különböző szintjein indított akciók koordinálása és integrálása. A brazil elektronikus kormányzat működtetését a Tervezési, Költségvetési és Irányítási Minisztérium alatt működő Információtechnológiai Erőforrások Igazgatása (SISP) biztosítja. Logisztikai és IT Titkárságon (SLIT/MP) keresztül a VB munkájához szükséges feltételeket is működteti. A VB elnöke az Elnöki Hivatal Polgári Házát vezető miniszter. A VB-nek 7 tagja van, akik a különböző minisztériumokban főtitkári, illetve titkári posztokat töltenek be. A VB alatt nyolc Technikai Bizottság működik. Ezek felelnek a szükséges operatív programok kialakításáért, konkrét projektek elindításáért és koordinálásáért a Szövetségi Közigazgatás egészére érvényes elvek és szabályozás alapján. A nyolc Technikai Bizottság szakmai területe a következő:

- Szabad szoftver bevezetése;
- Digitális részvétel;
- Közigazgatás által használt rendszerek integrációja;
- Örökölt szoftverek és szoftver licenszek helyzetének feltérképezése és rendezése;
- Online szolgáltatási pontok üzemeltetése;
- Hálózati infrastruktúra kezelése;
- Kormányközi elektronikus kapcsolatos kezelése, fejlesztése;
- Stratégiai tudás és információk kezelése

A Technikai Bizottság minden, az e-kormányzat, tudásmenedzsment, IT fejlesztése és működtetése érdekében indított akcióját (projektjét) a Szövetségi Közigazgatás egészére érvényes irányelvek és stratégiák vezérlik.

6.2 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A Brasscom (Associação Brasileira das Empresas de Tecnologia da Informação e Comunicação/Brazil IKT Vállalkozások Szövetsége) a társult vállalatok és a McKinsey & Company részvételével a brazil fejlesztés és innováció elősegítésére kidolgozta a „TIC Brasil 2020” stratégiát, amelyben öt kulcs területet nevesít:

- Szabályozás:
  Igazságos, etikus és versenyképes IKT szektor megvalósítása.
- Emberi erőforrások és oktatás
  Az IKT szektor fejlődését elősegítő oktatási programok létrehozása.
- Infrastruktúra és digitális konvergencia
  A szektor fejlődését elősegítő infrastruktúra programok kidolgozása, ITK fejlesztési programok.
- Piacfejlesztés
  Brazília potenciáljának növelése és az IKT piac üzleti lehetőségeinek elősegítése.
- Innováció és vállalkozás
  Az innováció és a vállalkozó szellem támogatása, visszatérítendő és vissza nem térítendő támogatások.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

EU-Brazília együttműködés

A program keretében felhasználható 13 millió R$ a Tudomány, Technológia és Innovációs Minisztérium által kezelt CT-INFO ágazati alapból, melyhez az EU 5 millió Euróval és a CNPq 1,8 millió R$-el járul hozzá.

A program által támogatott területek:

- Felhő alapú számítástechnika a tudományban
- Fenntartható technológiák egy intelligensebb társadalomért (IMPReSS)
- Intelligens szolgáltatások és alkalmazások egy intelligensebb társadalomért
- Szélessávú hibrid TV alkalmazások és szolgáltatások

6.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Az Agenda 2020 EU mintájára, válaszként a társadalmi, gazdasági kihívásokra, a területi egyenlőtlenségekből fakadó problémákra, és az ország versenyképességének javítására 2013-ban kidolgozták a „Brasil 2020" programot. A program területi/regionális és ágazati és bontásban fogalmaz meg célokat, és ennek keretében készült el az infokommunikációs célokat megfogalmazó „TIC Brasil 2020" stratégia is. Ez egy igen ambiciózus program, amely azt kívánja elérni, hogy a stratégiai ágazatokban az IKT versenyképessége és innovatív képessége kiemelkedő színvonalú legyen, Brazília világviszonylatban is referenciaponttá és a BRICS országok éllovasává váljon. Ezen ambiciózus célkitűzések alapjául szolgál az IKT területén tapasztalható rendkívüli fejlődés, amit mi sem mutat jobban, mint az, hogy 2011-hez képest (amikor Brazília a világ 5. legnagyobb IKT piaca volt) 10%-os növekedés ért el, és ezzel a világ 4. legnagyobb IKT piacává vált az USA, Kína és Japán mögött. Az IKT piac az

ország teljes GDP-jének 5,2%-t, 230 milliárd US$ jelent (ebből az IT 123 milliárd US$.). A dinamikus fejlődés fennmaradására minden feltétel adott: az internet egyre jobban terjed, ennek nyomán átalakul a munkavégzés, szórakozás, kapcsolattartás. Megjelent a felhő alapú számítástechnika, ami a tervek szerint volumenében 2014-ben eléri 569 millió US$-t, a Big Data, BYOD (hozd a saját eszközöd) és ezeken egyre újabb alkalmazásokat fejlesztenek. Évente megduplázódik az állampolgárok által fogyasztott információ mennyisége.

6.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

FINEP K+F támogatás

2012-ben 1,1 milliárdos forrás állt rendelkezésre a technológiai kutatások és innováció finanszírozására több területen, melyek közül az IKT kiemelkedő fontosságú volt. Visszatérítendő és vissza nem térítendő támogatás nyújtására volt lehetőség. A források a Fundo Nacional de Desenvolvimento Científico e Tecnológico (FNDCT), Fundo para o Desenvolvimento Tecnológico das Telecomunicações (FUNTTEL), és Minisztériumokkal illetve ágazati szervezetekkel kötött megállapodásból származnak. Mind a FNCDT, mind a FUNTELL szövetségi szintű állami szervezetek, amelyek önálló támogatási költségvetéssel is rendelkeznek.

Adómentesség

A Szövetségi Kormány 2012-ben adómentessé tette a szélessávú internet fejlesztéseket, az oktatási intézmények IKT beszerzéseit (szolgáltatásokat is) valamint az okos telefonokat.

„TI Major”

A program a 2011-ben útnak indított „Plano Major Brasil” része. A 2015-ig tartó gazdasági ösztönzőket tartalmazó programot a Szövetségi Kormány IT-ért felelős szerve indított azzal a céllal, hogy támogassa a brazil IKT piacon működő mikro-, kis- és középvállalatokat, amelyek a szektorban dolgozó vállalkozások 94%-t teszik ki. A program 500 millió BRL (Brazil Real) forrással rendelkezik, ebből 40 millió a start-up cégek támogatására szolgál.

A program elemei:

- Szoftver és IT szolgáltatások fejlesztésének ösztönzése (ide értendő a fejlesztés, innováció és szakemberképzés)
- Start-up Brasil (új, innovatív technológiákat alkalmazó induló cégek támogatása, K+F intézmények egyetemi együttműködés)
- Nemzeti szoftver technológia és szolgáltatások tanúsítása (CERTIC)
- Digitális ökorendszerek
- Integrált befektetési alapok (szinergiák megteremtése befektetési portfóliók és folyó programok között a K+F jobb támogatására)
- Nemzetközi pólus (a nemzeti IT cégek külföldi megjelenésének támogatása)

e-Kormány/közigazgatás

A Brazil (szövetségi) elektronikus kormányzás 10 éve létezik, példaképül szolgálhat más kormányok számára az állampolgárokkal (cégekkel) való interaktív kapcsolat terén (belső menedzsment hatékonyságának javítása, költségcsökkentés, információ nyújtás, szolgáltatások megfelelően szervezett platformokon keresztül: kb. 11.856 portál/weblap van a gov.br domain alatt).

A Technikai Bizottság minden, az e-kormányzat, tudásmenedzsment, IT fejlesztése és működtetése érdekében indított akcióját (projektjét) a Szövetségi Közigazgatás egészére érvényes irányelvek és stratégiák vezérlik, ezek közül a legfontosabbak:

- Az e-Kormányzat első számú prioritása az állampolgárok közösségének megerősítése;
- A digitális integráció az e-Kormányzat elválaszthatatlan része;
- A szabad szoftver az e-Kormányzat megvalósításának stratégiai eszköze;
- A tudásmenedzsment az e-kormányzat megjelenésének és működtetésének stratégiai eszköze;
- Az e-Kormányzatnak racionalizálni kell ez erőforrások felhasználását;
- Az e-Kormányzatnak integrált belső politikai, rendszer és norma struktúrával kell rendelkezni.

Brazília államformájának szövetségi jellege, és az ebből fakadó hatalmi megosztottság miatt kiemelt koordináló szerepet kell vállalnia a Szövetségi Kormánynak és garantálnia kell akár az irányítási struktúra, akár a szabályozás révén, hogy a megosztottság ne jelentsen akadályt az elektronikus kormányzati projektek integrációja szempontjából.

Az e-Kormányzat Program keretében megvalósított projektek:

A Szövetségi Kormány által a legkülönbözőbb területeken kezdeményezett és finanszírozott számos projekt jelentősen hozzájárul a társadalom jobbításához, létrehoztak olcsó digitális hozzáférési és digitális integrációs opciókat és nem utolsó sorban egy olyan csatornát, amelyen keresztül az állampolgárok részt tudnak venni a szövetségi és állami politikák megvitatásában és hallatni tudják véleményüket a döntés előkészítési folyamatokban.

Az eddig megvalósult projektek:

- Convênios: Megállapodások, az állami támogatások felhasználásának átláthatóvá tétele;
- Compras Eletrônicas: Elektronikus beszerzések;
- Dados Abertos: Nyílt adatok;
- eMAG - Modelo de Acessibilidade: Hozzáférési modell;

- ePING - Arquitetura de Interoperabilidade: Interoperábilitási architektúra;
- ePWG - Padrões Web: Web normák;
- Gestão de Domínios: Doménkezelés;
- Inclusão Digital: Digitális integráció;
- Indicadores e Métricas para avaliação de e-Serviços: e-Szolgáltatások indikátorai;
- INFOVIA;
- Processamento em Rede: Feldolgozás hálózatban;
- Segurança da Informação no SISP: Információbiztonság;
- Redes Sociais - Governo Federal: Társadalmi hálók – Szövetségi Kormány;
- Software Livre: Szabad szoftver;
- Identidade Digital do Governo: Kormány Digitális Identitása;

A kormány az alábbi szolgáltatásokat nyújtja az interneten keresztül:

Elszámoltathatóság és átláthatóság

Költségvetés, közbeszerzési, pályázati kiadási, pénzügyi tranzakciós adatok, szerződésekkel kapcsolatos dokumentumok publikálása. Ezen keresztül az állampolgárok és vállalkozások megismerhetik és ellenőrizhetik az állam tevékenységét.

Kérések

Az állampolgárok ezen keresztül igényelhetnek közszolgáltatásokat, nyújthatnak be panaszokat, ellenőrizhetik közmű munkák ütemezését. Ez az eszköz közvetlen kapcsolatot teremt az állampolgár és a közigazgatás között és kiküszöböli a közvetítőket, pl. politikust, aki a saját igényei szerint torzíthatná az információt.

Vitatér

Forumok, ahol az állampolgárok mondhatnak véleményt a közszolgáltatásokról, kampányokról, javaslatokat tehetnek operatív projektekre és törvényhozásra, a közpénzek felhasználására. Nyílt vitafórum azok számára, akik részt akarnak venni a demokráciában.

Ombudsman

Nyílt tér, ahol az állampolgárok benyújthatnak panaszokat, kifejthetik véleményük a közigazgatás különböző intézményeiről és azok szolgáltatásairól. Ezen e fórumon érvényesül a szólásszabadság, és a felhasználókat semmilyen korlátozás nem köti.

Regisztráció és online szolgáltatások:

- Adóbevallás
- Állampolgári kártya kiadás

- Szavazókártya megújítás
- Erkölcsi bizonyítvány kiadás
- Rendőrségi bejelentés (lopás/rablás)
- Dokumentumok elveszésének rendőrségi bejelentése
- Per- és tehermentességi ellenőrzés
- Adótartozások ellenőrzése
- Közlekedési büntetések ellenőrzése
- Feliratkozás közmunkára
- Szövetségi és állami közlönyök online
- Útlevélkiadás
- Időpont foglalás (kórházak/rendelők)
- Iskolai osztályzatok ellenőrzése (állami iskolák)
- Online könyvtár
- Közigazgatási tanfolyamok
- Álláshirdetések
- PIS és FGTS ellenőrzések
- Minden államnak és önkormányzatnak saját web lapja

6.5 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Brazília államformája, gazdasági potenciálja, mérete, erőforrásai volumen, lakónak száma, és még számos más okból sem összemérhető Magyarországgal, az IKT stratégia tekintetében mégis vannak közös vonások. Mindkét ország számára kiemelkedő feladat az IKT ágazat versenyképességének, külpiaci megjelenésének fokozása, ösztönzése (NIS digitális Gazdaság – TIC Conselho de Competividade/IKT Versenyképességi Tanács 2014. évi akciótervének része az IKT szakemberek képzésének minőségi és mennyiségi javítása, a Start-Up Brasil: a MCTI által indított program az innováció és új technológiák területén induló vállalkozások támogatására). Mindkét stratégia kitörési pontot lát az IKT-ban (NIS Digitális Gazdaság, exportképes IKT termékek, Plano Brasil Major részét képezik az IKT termékek és szolgáltatások exportjának támogatása). Közös prioritás a közigazgatás és állampolgár/vállalkozások közötti interaktív online kapcsolatok, szolgáltatások bővítése, a one-stop-shop koncepció mentén. Prioritásként kezeli még mindkét ország stratégiája az e-közigazgatás költségeinek csökkentést, a digitális írástudás növelését (NIS digitális kompetenciák növelése, Brazíliában a MCTI Tudomány, Technológia és Innovációs Minisztérium által 2013-ban indított Inclusao Digitál/Digitális Integrációs program), az e-tartalmak fejlesztését is.

7. Dánia

7.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Dániában

Dániában az IKT ágazatért, mint a gazdaság egy szegmenséért a Kereskedelmi Minisztérium (Ministry for Business and Growth, Erhvervs- og Vækstministeriet), és az irányítása alatt működő Kereskedelmi Hatóság (Danish Business Authority, Erhvervsstyrelsen) felel. A kormányzati IKT és a digitális közszolgáltatások a Digitalizációs Kormányügynökség (Agency for Digitisation, Digitaliseringsstyrelsen), az IT Projektek Tanácsa (Council for IT Projects, IT Projektradet) és az Interminiszteriális Projektiroda (Inter-ministerial Project Office, MPK) kompetenciájába tartoznak.

A Kereskedelmi Minisztérium és a Kereskedelmi Hatóság

A Kereskedelmi Minisztérium és a mellette működő Kereskedelmi Hatóság feladata elsősorban a megfelelő üzleti környezet biztosítása a vállalkozások számára. A Kereskedelmi Hatóság emellett az EU hírközlési irányelveiben meghatározott szabályozó hatóság feladatait is ellátja. A Kereskedelmi Hatóság feladata – többek között – a spektrumaukciók lebonyolítása, a hírközlési piac szabályozása és a szélessávú stratégia (lásd alább) végrehajtása. A Kereskedelmi Hatóságot főigazgató vezeti, személyi állománya kb. 550 fő.

A Digitalizációs Kormányügynökség

A Digitalizációs Kormányügynökség 2011-ben jött létre. A szerv a Pénzügyminisztérium alá rendelve működik. Feladata, hogy a közszektorban végrehajtsa a kormány digitális közigazgatásra és digitális közszolgáltatásokra vonatkozó elképzeléseit. A Digitalizációs Kormányügynökség hajtja végre az eGOVERNMENT 2011-2015 Stratégiát és a „Strategy for Digital Welfare 2013-2020" stratégiát. Hatásköre emellett felöleli a közszféra IT biztonságának kérdéseit, a szabványosítást, és a közadatok kezelésével, felhasználásával kapcsolatos kérdéseket. A szervet főigazgató vezeti.

Az IT Projektek Tanácsa és az Interminiszteriális Projektiroda

Az IT Projektek tanácsa a nagy kormányzati IKT projektek tervezését és megvalósulását követi figyelemmel. Rendeltetése, hogy minimalizálja az ezekhez kapcsolódó kockázatokat. E körben:

- tanácsadást nyújt az érintett intézményeknek, ajánlásokat fogalmaz meg,
- kockázatelemzést végez a 10 millió dán korona összértéket meghaladó projektek esetében,
- projekteket értékel,
- best practice-eket azonosít és ajánl.

Az IT Projektek Tanácsának titkársági feladatait az Interminiszteriális Projektiroda látja el, amely mellett a Projektiroda még a következő tevékenységeket is végzi:

- programmodelleket dolgoz ki a több minisztériumot is érintő IT projektekre
- kezeli a projektek megvalósítása közben az eltérő minisztériumi érdekekből fakadó súrlódásokat.

7.2 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

A dán szélessávú stratégiát[31] („Better Broadband and Mobile Coverage throughout Denmark" intézkedési terv)[32] 2012/2013-ban fogadták el. Emellett a releváns átfogó közigazgatással és közszolgáltatásokkal kapcsolatos stratégiák a következők:

- az eGOVERNMENT 2011-2015 Stratégia, amelynek alcíme „The digital path to future welfare"33 („Majdani jólét a digitalizáció által"), és
- a Strategy for Digital Welfare 2013-2020 („A digitális jólét stratégiája")34

E két stratégiát ágazati stratégiák egészítik ki, pl. a kormányzati adatok nyílt hozzáférésére és felhasználására (Open Data Innovation Strategy - ODIS)[35], az egészségügyi szektor digitalizációjára (National Strategy for Digitalisation of the Danish Healthcare Sector 2013-2017).

7.3 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A szélessávú stratégia célja, hogy 2020-ra minden dán háztartás rendelkezzen olyan szélessávú internetkapcsolattal, amely legalább 100Mbit/s letöltési és 30Mbit/s feltöltési sebességet biztosít. További célkitűzés az így kialakuló hálózat semlegességének biztosítása.

Az eGOVERNMENT 2011-2015 Stratégia a következő célokat rögzíti:

- Teljes digitalizáció - a nyomtatott anyagok és űrlapok használatának teljes megszüntetése a közigazgatás működésében.
- Magas szintű jóléti szolgáltatások biztosítása. A kiemelt területek: oktatás, egészségügy, idősgondozás.

---

[31] http://www.evm.dk/aktuelt/pressemeddelelser/2013/13-03-13-bedre-bredbaand-og-mobildaekning-i-hele-danmark
[32] http://www.evm.dk/english/publications/2013/~/media/oem/pdf/2013/2013-publikationer/29-05-13-redegoerlse-om-danmarks-digitale-vaekst-dk-og-uk/29-05-13denmarks-digital-growth-2013.ashx
[33] http://www.digst.dk/~/media/Files/Digitaliseringsstrategi/Engelsk_strategi_tilgaengelig.pdf
[34] http://www.digst.dk/~/media/Files/English/Strategy_for_Digital_Welfare.pdf
[35] http://www.digst.dk/Servicemenu/English/Policy-and-Strategy/Open-Data-Innovation-Strategy-ODIS

- A közszférában használt megoldások egységesítése, együttműködésük biztosítása. A párhuzamos rendszerek felszámolása.

A Strategy for Digital Welfare 2013-2020 célja a magasabb minőségű jóléti közszolgáltatások biztosítása, és az IKT technológiák bevezetésének – ennek érdekében történő – felgyorsítása. E közszolgáltatások alatt a stratégia elsősorban az oktatást, az egészségügyet, az idősgondozást és a helyi közszolgáltatásokat érti. A fenti célokból összességében az látható, hogy a dán kormányzat az IKT-ban mindenekelőtt a közszolgáltatások hatékonyságát és hasznosságát növelő tényezőt lát, és az IKT használatának végső értelmét a jólét magasabb szintre emelésében jelöli meg.

7.4 A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

A szélessávú stratégia esetében megjegyzendő, hogy a célkitűzés jóval ambiciózusabb az EU Digital Agenda célkitűzésénél.

7.5 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Az eGOVERNMENT 2011-2015 Stratégia mintegy hatvan kiemelt konkrét célkitűzést nevesít. Ezek tételes ismertetése a jelen anyag kereteit meghaladja. Példaként a következő ilyen konkrét célokat említjük:

- minden magánszemély és vállalat rendelkezzen digitális postafiókkal36 hatósági ügyei intézéséhez,
- mobil e-kormányzati alkalmazások bevezetése,
- iskolai IKT ellátottság növelése,
- a klinikai munkahelyek teljes digitalizációja, a krónikus betegek teljes körű otthoni ellátása,
- IKT-alkalmazások bevezetése és használata a munkaerőpiacon,
- digitális vizsgáztatás, digitális felvételi bevezetése az egyetemeken,
- környezetvédelemmel kapcsolatos kormányzati adatok elérhetőségének megteremtése,
- robosztus digitális infrastruktúra kiépítése a közszolgáltatásokhoz
- a kormányzati adatok használatának összehangolása.

A Strategy for Digital Welfare 2013-2020 céljai ezekkel jelentős átfedést mutatnak, ami a két stratégia időtávja közötti öt éves különbséggel magyarázható. A Strategy for Digital Welfare 2013-2020 konkrét beavatkozási területei:

[36] https://www.borger.dk/Sider/default.aspx

- a távdiagnosztikai és távgyógyítási („telemedicine”) szolgáltatások bevezetése az ország egész területén
- idősgondozás, szociális ellátás
- digitális oktatás és képzés
- megfelelő szélessávú ellátottság és biztonsági megoldások a fentiekhez.

7.6 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

A szélessávú stratégia Bronholm szigetének lefedésében jelez egy mindösszesen 30 millió (más forrás szerint 60 millió[37]) dán korona értékű állami támogatást 2014-2015-re. A támogatás forrását a stratégiát ismertető kormányzati dokumentum[38] nem határozza meg. Egyebekben a Stratégiák nem rögzítenek ilyet. A célokat vélelmezhetően költségvetési forrásokból és EU-s finanszírozásból fedezik, amelynek konkrét mértékét részletesebb elemzéssel lehet feltárni.

7.7 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

- A Kereskedelmi Minisztérium és a Kereskedelmi Hatóság;
- A Digitalizációs Kormányügynökség;
- Az IT Projektek Tanácsa és az Interminiszteriális Projektiroda.

7.8 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

A dán körülmények a hazai viszonyoktól teljesen eltérnek, ezért közvetlen kapcsolódási pont nem azonosítható. A stratégiaalkotás módja (tömör, érthető célkitűzések, a polgárok számára közvetlenül releváns célok megfogalmazására való képesség), valamint a végrehajtás következetessége, és az érintett intézmények együttműködési készsége érdemel figyelmet.

8. Észtország

8.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Észtországban

Az e-Észtország (e-Estonia) az egész országot és lakosságát átfogó, az információs társadalmat megvalósító kezdeményezés, amelyhez az utóbbi évtizedekben létrehozták az infrastrukturális hátteret, megteremtették az e-szolgáltatások keretét és különböző formáit

[37] http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/country-information-denmark-0
[38] http://www.evm.dk/english/publications/2013/~/media/oem/pdf/2013/2013-publikationer/29-05-13-redegoerlse-om-danmarks-digitale-vaekst-dk-og-uk/29-05-13denmarks-digital-growth-2013.ashx

nagy sikerrel bevezették azokat. A rendszer decentralizált, de a különböző alrendszerek együttműködnek, nyitott, ugyanakkor biztonságos, flexibilis és lehetővé teszi a költséghatékony és átlátható működést. Kiterjed az élet minden területére, az oktatástól a gazdaságon át a közigazgatásig, legyen szó adóbevallásról, parkolásról, orvosi ellátásról vagy szerződéskötésről, garancia-érvényestésről vagy külföldi utazásról. 2000-ben a kormány alapvető emberi joggá nyilvánította a világhálóhoz való hozzáférést, a web az ország minden részén megjelent, az ingyenes WiFi természetessé vált, és kialakították a szinte teljes e-kormányzást (pl. eesti.ee: e-kormányzati portál, DigiDoc portál: észt lakosok számára dokumentumcsere, digitális azonosítás). Az ENSZ „E-Government Development Database" szerint, a „United Nations E-Government Survey 2010" vizsgálatai alapján Észtország a 20. helyen áll a 190 vizsgált ország közül az E-Government Development Index állása szerint (27. Magyarország). Az index (EDGI) azt jelzi összehasonlításban (0-1 közötti értékek), hogy az adott országban milyen erős a szándék és mekkora a kapacitás, hogy közigazgatás online és mobil technológiákon is működtethető legyen, ezt különböző indikátorok országonkénti értékei és aggregátumaik alapján állapítják meg. Az index nem abszolút fejlettséget jelez, hanem összehasonlítást ad a 190 vizsgált ország tekintetében, az érték a három legfőbb e-kormányzati dimenzió súlyozott átlagából számítódik: online szolgáltatások célja és minősége, távközlési fejlettség, lakossági hozzáférés; ezek mindegyike további indikátorok számításából adódik. A 2011-es globális IT iparági versenyképességi index Észtországot a 29. helyre rangsorolta.

8.2 Célrendszer bemutatása

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

I. Akcióterület: Polgár-központú és befogadó társadalom (digitális információtárolás, internethez való hozzáférés, magas színvonalú digitális szolgáltatások)

II. Akcióterület: Tudás-alapú gazdaság építése: az IKT szektor a GDP 15%-át elérje, a termelékenység az EU átlag 75%-ra ugorjon, az IKT szektor és az egyéb szektorok versenyképessége jelentősen megnőjön.

III. Akcióterület: Polgár-központú, átlátható és hatékony közigazgatás

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Az e-cégregiszter szolgáltatásainak kiterjesztésével a vállalkozások az e-szolgáltatásokat már a határokon túl is igénybe vehetik tevékenységük során, illetve a külföldi vállalkozások is részesülhetnek az e-szolgáltatásokból, pl. Belgium, Portugália, Finnország, Litvánia esetében. A hamarosan bevezetésre kerülő e-igazolvány egyben pl. hűségkártya is lesz, akár a multinacionális kereskedelmi hálózatok vásárlói esetében is.

8.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

A nemzeti IKT stratégia fő irányait felvázoló két legfontosabb dokumentum a „Végrehajtási Terv 2009-2011”, valamint az „Észt Információs Társadalom Stratégiája 2013”. Az ezekben foglalt főbb fókuszterületek a következők: az IKT szektor megerősítése, exportképességének növelése, nemzetközi piaci pozíciónak megteremtése és megerősítése; az oktatás hangsúlyozása minden korcsoportban, a munkavállalók IKT tudásának megerősítése; az elektronikus kommunikáció támogatása; az egyes társadalmi csoportok közötti és azokon belüli együttműködés erősítése, információs és kommunikációs technológiák igénybe vételével; az IKT vállalkozások társadalmi felelősségének erősítése és felértékelése.

8.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

- Look@world program – 2002 óta informatikai képzés felnőtteknek,
- Tigrisugrás – 1996-ban indult, infrastruktúra-fejlesztés és informatikai oktatás a célja, állami támogatással. Minden iskolában kialakítottak számítógépes termeket, illetve az oktatás egészen korai fázisától intenzív informatikai képzésben – pl. programozás –, részesülnek a tanulók már az általános iskolában,
- 2017-re minden háztartásban 100 Mbps internet kapcsolat létesül,
- e-igazolvány funkcionalitásának kiterjesztése,
- e-blokk teljesen felváltja a papír blokkokat és számlákat a vásárlásoknál,
- minden lakos hivatalos észt email címet kap, amelyen keresztül ügyeit intézheti, és amely az e-igazolvánnyal együtt érvényes,
- e-szolgáltatások kiterjesztése a határokon kívülre

8.5 Rendelkezésre álló források a célok, kiemelt programok megvalósítására

A „Gazdasági környezet fejlesztése” (Development of Economic Environment) Operatív program (1 463 043 293 EUR): az 5. prioritási terület az Információs társadalom fejlesztése, amelynek felhasználható kerete több mint 62,5 millió euró.[39]

8.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Gazdasági és Kommunikációs Minisztérium (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi)[40]: az információs társadalom és e-kormányzás stratégia kidolgozásának és megvalósításának legfőbb koordináló szerve. Pénzügyminisztérium

---

39 http://ec.europa.eu/regional_policy/country/prordn/details_new.cfm?gv_PAY=EE&gv_reg=ALL&gv_PGM=1107&LAN=7&gv_per=2&gv_defL=7

40 http://mkm.ee

(Rahandusministeerium)[41]: EU-s fejlesztési források koordinálása. Riigi infosüsteemid[42]: az információs társadalom megvalósítása, a tervezés és fejlesztések összehangolása, információs rendszer támogatása, interoperabilitás megteremtése. Információs Rendszerek Hatósága (Riigi Infosüsteemi Amet)[43]: a nemzeti informatikai rendszer koordinációja, fejlesztése és működtetése. Információs Technológiai és Telekommunikációs Szervezet (Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit)[44]: önkéntes szervezet, ami az IKT szektort és az információs társadalmat egyesíti, részt vesz a törvénykezésben, tervezésben, oktatásban. Regionális és Helyi Fejlesztési Ügynökség (Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutus)[45] – fejlesztési ügynökség program- és projektkoordinálásban. Információtechnológiai Oktatási Alap (HITSA)[46]: elsősorban az IKT készségek oktatásában vesz részt. e-Riigi Akadeemia[47]: NGO, amely az e-kormányzás, e-közigazgatás, e-demokrácia tudásmegosztását végzi.

8.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

A Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (NIS) szorosan kapcsolódik a Digitális Menetrendhez, alappillérei: a digitális kompetenciák, a digitális állam, a digitális gazdaság és a digitális infrastruktúra. Ugyanezek gyakorlatilag már jórészt a megvalósulás és a működés fázisában vannak Észtországban, a fejlesztés pedig nem áll meg. Mind a négy pillér az információs társadalom stratégiájának része, továbbfejlesztésük és kiterjesztésük zajlik, különböző célú és méretű programok formájában, amelyek közös nevezője, hogy bevonja a társadalom egészét, a lakosság javát igyekszik szolgálni, költséghatékony és olcsó állami szolgáltatásokat valósít meg, a társadalmi jólét és fejlődés szolgálata pedig együtt jár a gazdaság fejlődésével és fejlesztésével. Kiterjed a gazdaság és civil szféra minden területére, legyen szó K+F-ről, egészségügyről vagy szociális területről, rendvédelemről vagy éppen oktatásról. Ezekhez a területekhez infrastruktúrát biztosítanak, és azt fejlesztik tovább. Az észt kormány nagy hangsúlyt fektet a lakosság digitális kompetenciáinak és közigazgatásban elérhető e-szolgáltatások fejlesztésére. Mindez az olcsó és hatékony állam és az akadálymentes gazdasági élet szem előtt tartásával történik (pl. e-cabinet – kormányzati szintű információs rendszer, i-voting – online választási rendszer, e-adózás és e-vámolás – magánszemélyek és cégek online adó- és vámügyei, e-kataszter – teljes körű földnyilvántartási rendszer, e-oktatás, e-recept, e-egészségügy és e-társadalombiztosítás, digitális személyazonosítás és aláírás).

[41] http://www.fin.ee/?lang=en
[42] http://riso.ee/en
[43] https://www.ria.ee/en/
[44] http://www.itl.ee
[45] www.erkas.ee
[46] http://www.hitsa.ee
[47] http://www.ega.ee/

9. Finnország

9.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Finnországban

Finnországban döntően két minisztériumhoz tartozik az IKT-releváns terület. A Közlekedési és Hírközlési Minisztériumban van egy lakásügyért és a kommunikációs szektorért felelős miniszter. Hozzá alapvetően a hírközléssel és a szélesebb értelembe vett információs társadalom kérdések tartoznak. Az e-közigazgatási stratégia és fejlesztés, valamint a kormányzati IKT irányítás a Pénzügyminisztérium alá tartozik. A kormányzati IKT igazgató (CIO) alá tartoznak az alábbi szervezeti egységek:

- a Central Government IT Coordination Committee (VITKo),
- az egyes minisztériumokban dolgozó CIO-k,
- Government Information Security Management Board (VAHTI),
- Permanent Advisory Committee on Information Management in Public Administration (JUHTA), ami alá tartoznak a helyi önkormányzatok.

A kormányzati CIO Anna-Maija Karjalainen. Három szervezeti egységet vezet:

- Stratégiai kormányzás: Riku Jylhänkangas, igazgató
- Közös IKT megoldások: Esko Vainio, igazgató
- Szabványok és ajánlások: Mikael Kiviniemi, igazgató

2014. március 1-én kezdte meg működését a Kormányzati IKT Központ (www.valtori.fi), melynek feladata létrehozni és fejleszteni az alapvető informatikai és információs szolgáltatásokat a kormányzati hivatalok és ügynökségek számára, valamint az e-kormányzati szolgáltatások támogatása.

9.2 Célrendszer bemutatása

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A skandináv országokhoz hasonlóan, Finnország is a vezető szerepet tölt be az információs társadalom terén. Ennek a pozíciónak, versenyelőnynek a fenntartása, fokozása a legfőbb célkitűzése mindegyik stratégiának. Finnország mind az IKT gyártásban, mind azok felhasználásában a világ vezető országai közé tartozik, így a politikai programok célja ennek a státusznak a fenntartása.

A nemzeti IKT stratégia fő irányai

National Knowledge Society Strategy 2007-2015

A stratégia célja a „Finnország jelenség” támogatása, fenntartása: azaz Finnország egy nemzetközileg vonzó, humánus és versenyképes szolgáltató társadalom legyen. Mindezt 4 kiemelt prioritás-specifikus cél és ezekhez kapcsolódó 72 darab intézkedés kapcsolódik. Ezen belül is különös hangsúlyt kap a szolgáltató szektor és az üzleti, vállalkozási versenyképesség javítása.[48]

Information Society Programme, Information Society Vision 2015[49]

Az információs társadalom program középpontjában azoknak a lehetőségeknek a hasznosítása áll, amelyeket az IKT szektor nyújthat a társadalom, gazdaság számára. A program legfőbb célja, hogy növeljék a versenyképességet és a termelékenységet, a társadalmi és a területi egyenlőséget, javítsák a polgárok jólétének és életminőségét az információs és kommunikációs technológiák segítségével. A stratégia kulcsfontosságú területként tekint a nemzeti és nemzetközi együttműködésre a program végrehajtásában. A program erősíteni igyekszik a polgárok bizalmát az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások javítása, az adatbiztonság és a magánélet védelme révén.

Az információs társadalom program hét fő beavatkozási területből áll:

- távközlési infrastruktúra és a digitális televízió,
- polgárok képessé tétele az információs társadalom és a biztonság használatára,
- képzés, a munka világa, a kutatás és fejlesztés,
- az IKT hasznosítása a közigazgatásban,
- az elektronikus kereskedelem és a digitális tartalmak,
- jogszabályi intézkedések,
- nemzetközi dimenzió.

Cselekvési program a zöld IKT-ágazat támogatására

Az egyre több információs és kommunikációs technológia eszközvilág maga is megterheli a környezetet. Ezért a Közlekedési és Hírközlési Minisztérium megalkotta a zöld IKT cselekvési programot annak érdekében, hogy megfeleljenek a jelenlegi és a jövőbeni gazdasági és környezeti kihívásoknak. A cselekvési program egyik célja, hogy módszereket nyújtson, amelyekkel az információs és kommunikációs technológia környezeti hatása mérhető és szabályozható lesz. A cél persze az, hogy hatékonyan csökkenteni lehessen a szén-dioxid-kibocsátást a termékek és szolgáltatások előállítása során.

---

[48] *A stratégia elérhető: http://www.epractice.eu/files/media/media1936.pdf*

[49] *A stratégia elérhető: http://www.tietoyhteiskuntaohjelma.fi/esittely/en_GB/introduction/_files/11233297000000607/default/tietoyhteiskuntaohjelma_2006_en.pdf*

A program három cselekvési tervet rögzít:

- Kutatási adatok gyűjtése az adatközpontok, távközlési hálózatok és audiovizuális szolgáltatások használatából eredő energia-felhasználásról.
- Az információs és kommunikációs hálózatok energia szükségleteinek vizsgálata 2015 végéig. Jogszabályok áttekintése abból a szempontból, hogy melyek akadályozzák az energiafogyasztás csökkentését.
- A háztartások IKT használati, média-fogyasztási szokásainak áttekintése az energiahatékonyság növelés érdekében.

Nyílt adatok elérhetővé tétele az egész társadalom számára

2012-ben alakult egy Open Data munkacsoport, amelyik 2013-ban bemutatta a nyilvános adatok elérhetőségének menetrendjét. A munkacsoport tagjai kormányzati hivatalok: a finn Meteorológiai Intézet, a Közlekedési Ügynökség, és a Hírközlési Szabályozó Hatóság. A legfőbb cél az, hogy a nyílt adatok elérhetővé tétel a közigazgatás legalapvetőbb tevékenysége legyen. Az információk könnyű elérhetősége új üzletágat nyit, ugyanakkor a közigazgatást is hatékonyabbá teszi. A közadatok megnyitása az új kormány egyik legnépszerűbb projektje. A munkacsoport véleménye szerint a valós idejű közlekedési információk és időjárás adatok számítanak a legfontosabbnak a nyilvánosság számára, így ezeket kell első körben megnyitni. A csoport ehhez meghatározta a műszaki és jogszabályi reformigényeket is. Ezen kívül a munkacsoport értékelte az állami kommunikációs hálózatok forgalmi adatainak megnyitásával kapcsolatos hatásokat is. A végeredmény egy ütemtervet, menetrend az adatok kibocsátására, nyilvánossá tételére. A költségek a becslések szerint mintegy 40 millió euró nagyságúak lesznek, ugyanakkor hosszú távon a gazdasági és társadalmi előnyök által létrehozott érték ennél magasabb lesz. A jelek szerint Finnországban az információs társadalomra vonatkozó jogalkotói tevékenység is igen gazdag, mozgalmas. Például januárban nyújtotta be a kormány a Parlamentnek az „Információs Társadalom Törvényt (Kódexet)", melynek célja annak biztosítása, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatások is rendelkezésre álljanak egész Finnország területén, a szolgáltatások legyenek technológiailag kifinomultak, biztonságosak, könnyen kezelhetők és persze megfizethetőek. A törvény révén javulni fog a fogyasztóvédelem, a magánélet védelme (pl. a social media magánüzenetek védelme), az informatikai biztonság. A tervezési folyamat egyébként nyitott, a törvény várhatóan 2015. január 1-ig hatályba fog lépni. A fentiekben jelzett Pénzügyminisztériumnak, melyhez a kormányzati IKT és az e-közigazgatás tartozik, jelenleg két stratégiája van.

Az állami szektor IKT stratégiája[50]

[50] *A stratégia elérhető:*

A Pénzügyminisztérium dolgozza ki az állami szektor IKT-stratégiáját és annak végrehajtását. Célja, hogy létrehozza az első IKT-stratégiát a központi kormányzat és a helyi kormányzati szervek számára. A kormány célja, hogy az alábbi területeket fejlessze az IKT segítségével:

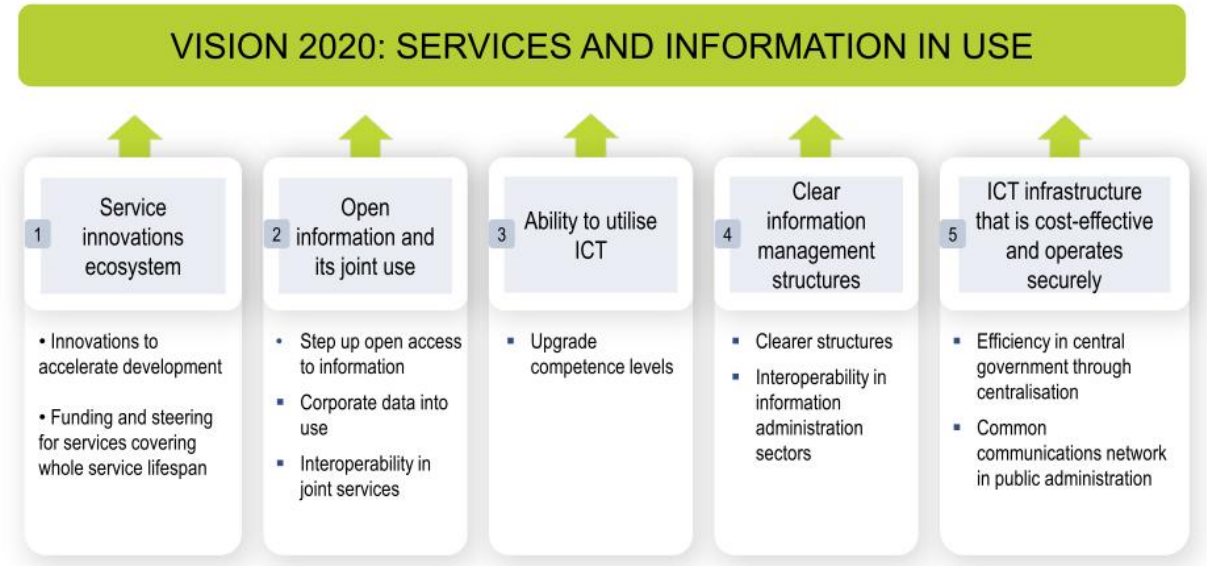

9.3 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Közigazgatás IKT Stratégiája

A Pénzügyminisztérium vezetésével indult a projekt 2012-ben. A nyitott folyamat révén több száz szakember vett részt a munkában. A vízió 2020-ig szól, míg az intézkedések 2015-ig. A stratégia legfontosabb elemei:

- A közigazgatás produktivitásának növelése
- Nyílt interfészek és szabványok megalkotása az állami információs rendszerek átjárhatóságáért
- Az online közszolgáltatások irányítása egy kézbe kerüljön
- A közös közigazgatási funkciók állami IKT szolgáltatókhoz kerüljenek
- Nyílt forráskódú szabványok alkalmazása az interoperabilitás elősegítésére
- Demokrácia Fejlesztési Program végrehajtása
- Vállalati architektúra, megosztott információs platformok alkalmazása

Az e-szolgáltatások és e-demokrácia cselekvési programja (SADe)

---

http://www.vm.fi/vm/en/03_press_releases_and_speeches/01_press_releases/20121019Firstc/julkictstrategy_EN_20121031.pdf

A Pénzügyminisztérium e-szolgáltatások és e-demokrácia cselekvési programjának célja az átfogó szolgáltatások fejlesztése az állampolgárok, a vállalatok és a hatóságok számára. Az állami szektorban javuljanak az ügyfélközpontú és interoperábilis szolgáltatások minősége, valamint a költséghatékonyság. A 2015 év végéig tartó program 7 projektet foglal magába:[51]

A SADe a kormány egyik legfontosabb projektje.

Kormányzati Projekt Nyilvántartás (Government Project Register)

A központi közigazgatás által készített jogalkotási projektekről naprakész információk találhatók a Nyilvántartásban.

Önkormányzati Struktúra Reformja

A reform célja, hogy gazdaságilag erős önkormányzatokat hozzanak létre, amelyek képesek a szolgáltatásokat (pl. egészségügy) önállóan fenntartani. Az átszervezés természetesen érinti az önkormányzatokat érintő központi kormányzati transzfer rendszereket is.

Nyílt kormányzás

Finnország 2011-ben csatlakozott Open Government Partnership Initiative (OGP) kezdeményezéshez, melynek következményeként nemzeti cselekvési tervet dolgoztak ki.

Kormányzatok a jövőért

A Pénzügyminisztérium és a Miniszterelnöki Hivatal által indított projekt célja, hogy a közigazgatási intézményeket képessé tegyék a változó környezethez való alkalmazkodásra, hogy a nagy rendszerek, struktúrák zökkenőmentesen dolgozhassanak.

9.4 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

[51] *Forrás: http://www.vm.fi/vm/en/05_projects/03_sade/index.jsp*

Az IKT fejlesztések a kohéziós politika keretén belül valósulnak meg. Finnország számára a kohéziós politikai fejlesztések megvalósítására fordítható forrás 2014-2020 között összesen 1,47 milliárd euró, melyet az ERFA és ESZA forrásaiból valósíthatnak meg az egyes régiók.[52] 2007-2013 között összesen 3,6 milliárd eurót használt fel Finnország az ERDF és ESF alapokból.

K+F+I projektek megvalósítására 960 millió eurónyi EU-s támogatást fordítottak 2007 és 2013 között. Az információs társadalom fejlesztését célzó projektek 144 millió euró támogatást kaptak 2007-2013 között.[53]

9.5 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Jelenleg az információs társadalom témaköre a Közlekedési és Hírközlési Minisztériumhoz tartozik. A minisztérium főbb feladata a hírközlési ágazatban, hogy gondoskodik a hírközlő hálózatok, az információs biztonság és az adatvédelem, az információs társadalompolitika, a média, és a postai szolgáltatások kérdéseiről. A minisztériumhoz tartozik az EU együttműködés területe is, illetve az adminisztratív szektor felügyelete. A Közlekedési és Hírközlési Minisztériumnak két minisztere van: a közlekedési miniszter, valamint a lakásügyi és a kommunikáció minisztere. A minisztérium körülbelül 170 embert foglalkoztat, három főosztályban: Közlekedési Főosztály, a Kommunikációs Főosztály és a Közigazgatási Főosztály. Viszont a közigazgatási reform, az e-közigazgatási stratégia és fejlesztés a Pénzügyminisztérium alá tartozik. Ennek megfelelően a közigazgatási IKT igazgató (CIO) is ide tartozik, akinek a feladata a központi kormányzat IT-koordinációja, a teljes e-kormányzati fejlesztések vezetése, a központi és a helyi közigazgatás közötti információs rendszerek menedzsmentje, műszaki és funkcionális megoldások, módszerek fejlesztése, valamint az adatok és információk biztonságának nyújtása.

Az ezt ellátó közigazgatási IKT irányítás struktúrája így néz ki jelenleg:[54]

[52] http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/eligibility/index_en.cfm

[53] http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/country2009/fr_en.pdf

[54] Forrás: https://www.vm.fi/vm/en/04_publications_and_documents/03_documents/CIO_Finland_29-08-2012.pdf

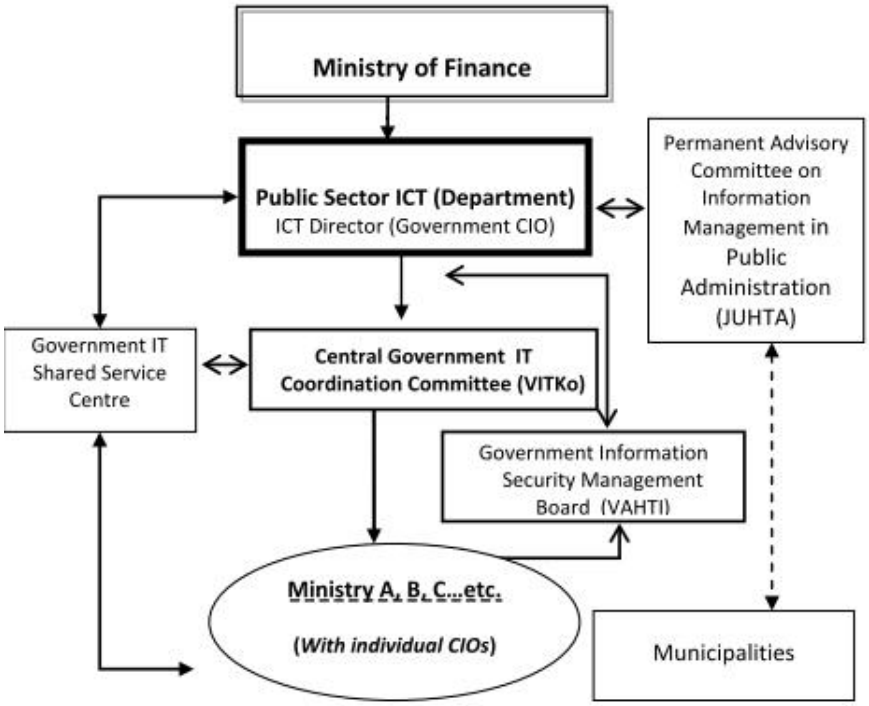

A Vanhanen kabinetben 2003 és 2007 között működött egy Információs Társadalom Tanács, melynek elnöke a miniszterelnök, alelnöke a közlekedési és hírközlési miniszter volt. A Tanács célja az információs társadalom fejlesztése érdekében az együttműködés koordinálása a közigazgatási szakágazatok, a szervezetek és az üzleti élet szereplői között.

A Tanács az alábbi feladatokat látta el:

- az információs társadalom fejlesztésével kapcsolatos legfontosabb politikák megvitatása,
- az információs társadalom fejlődésének előrejelzése, figyelemmel kísérése, kapcsolódó hatások értékelése, lehetőségek és veszélyek azonosítása, a szektorok közötti együttműködés elősegítése,
- a horizontális kezdeményezések és jogalkotási javaslatok követése, a végrehajtás figyelemmel kísérése,
- a nemzetközi információs társadalom fejlődés követése, ennek révén új javaslatok előterjesztése,
- az információs társadalom fejlesztési projektek fejlesztése kapcsán a kooperáció elősegítése az üzleti élet és a közigazgatás között,
- az információs társadalom programok haladásának értékelése, beszámoló készítése a kormány számára Finnország információs társadalom fejlődéséről.

A Tanács évi 3 alkalommal ülésezett. Érdekességként, a Tanács összetétele a következő volt:

- Seppo Kääriäinen, Minister of Defence

- Ulla-Maj Wideroos, Coordinate Minister for Finance
- Antti Kalliomäki, Minister of Education
- Timo Kietäväinen, Deputy Managing Director, Association of Finnish Local and Regional Authorities
- Astrid Thors, Chairperson, MP, Swedish Assembly of Finland
- Esko Lotvonen, Executive Director, Regional Council of Lapland
- Eeva Kuuskoski, Secretary General, Mannerheim League for Child Welfare
- Reijo Svento, Managing Director, Finnish Federation for Communications and Teleinformatics, FiCom
- Lauri A. Laitinen, Managing Director, Joint Authority for the Hospital District of Helsinki and Uusimaa, HUS
- Vappu Taipale, Director General, National Research and Development Centre for Welfare and Health, Stakes
- Jorma Huuhtanen, Director General, Social Insurance Institution of Finland, KELA
- Kirsi Lindroos, Director General, National Board of Education
- Paula Yliselä, Managing Director, Union for Rural Education
- Jorma Turunen, Secretary General, Workers Educational Association WEA Finland
- Kristiina Laurila, Director, National Technology Agency of Finland, Tekes
- Heli Jeskanen-Sundström, Director General, Central Statistical Office of Finland
- Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, Development Manager, Finnish National Fund for Research and Development, Sitra
- Aatto J. Repo, Managing Director, Finnish Information Society Development Centre, TIEKE
- Veijo Turunen, Adviser, Confederation of Finnish Industries, EK
- Tarja Virmala, Managing Director, Federation of the Finnish Information Industries
- Markku Markkula, Chairperson, Confederation of the Unions for Academic Professionals in Finland, AKAVA
- Eija Hietanen, Development Manager, Central Organisation of Finnish Trade Union, SAK
- Jaakko Haikonen, Information Officer, Finnish Confederation of Salaried Employees, STTK
- Risto Suominen, Director, Federation of Finnish Enterprises
- Sinikka Turunen, Secretary General, Finnish Consumers' Association
- Olli-Pekka Heinonen, Director of TV Operations, Finnish Broadcasting Company, YLE
- Kaisa Olkkonen, Vice President, Nokia Group
- Juho Lipsanen, Managing Director, Telia Sonera
- Veli-Matti Mattila, Managing Director, Elisa Ltd
- Kimmo Koivisto, Director, WM-data Novo Ltd
- Ritva Elonen, Information Society Director, TietoEnator Ltd
- Matti Korkeela, Executive Vice President, OKO Bank
- Riitta Laitasalo, Director of Administration, Kesko Ltd.

- Kerstin Rinne, Senior Vice President, SanomaWSOY
- Jorma Miettinen, Director, Alma Media Ltd
- Marko Filenius, Managing Director, Arena Partners Ltd
- Jouni Keronen, CIO, Fortum
- Jukka Alho, Managing Director, Finland Post Corporation
- Seppo Toivonen, Managing Director, Finnet Association

Állandó szakértők:

- Data Protection Ombudsman Reijo Aarnio
- Director-General Rauni Hagman, Finnish Communications Regulatory Authority
- Content Director Harri Saukkomaa, United Magazines Ltd.
- Pauli Vahtera, Authorised Public Accountant
- Permanent Secretary Ritva Viljanen, Ministry of the Interior
- Professor Jarmo Viteli
- Secretary of State Risto Volanen, Prime Minister's Office

9.6 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Nem igazán lehet ilyen kapcsolódási pontokat találni, ugyanis Finnország is sokkal fejlettebb tudástársadalommal rendelkezik, mint Magyarország. Amit érdemes ezzel az országgal kapcsolatban figyelemmel kísérni, azok a beavatkozási területek, amelyek még uniós szinten is úttörő fejlesztéseknek tekinthetők. Ilyen a zöld informatika, ami a GINOP-hoz való kapcsolódás mutathatja, illetve az állampolgárok participációját elősegítő az e-demokrácia eszközfejlesztés. Utóbbi a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztés Operatív Program (KÖFOP) célrendszeréhez kapcsolódhat majd, amennyiben a Magyary Programba végül is bekerülő e-demokrácia célterület OP-ban való megjelenése megtörténik.

10. Franciaország

10.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Franciaországban

A francia kormányban az infokommunikációs terület irányítása az „újraiparosítási" minisztérium (lényegében ipari / gazdasági minisztérium) alá tartozik. A kis- és középvállalati szektorért, az innovációért és a digitális gazdaságért külön miniszterhelyettes felelős, aki egyben a kormánynak is tagja. Franciaországban talán a 30 tagú, ipari szereplőket és a tudományos élet képviselőit egyaránt magába foglaló, független tanácsadó testületként funkcionáló Nemzeti Digitális Tanács (Conseil National du Numérique) tekinthető az NHIT megfelelőjének. A Tanácsot 2011-ben állították fel, tagjainak kinevezése elnöki rendeletben történik. A jelenleg fennálló tanács tagjainak kinevezésére 2013 januárjában került sor. A francia kormány konzultatív szerveként működő testület független véleményeket és ajánlásokat bocsájt ki a digitális és infokommunikációs technológiákkal, fejlesztésekkel kapcsolatban.[55] [56] A 2011-es globális IT iparági versenyképességi index (IT Industry Competitiveness Index) szerint Franciaország Belgiumot egy hellyel megelőzve a 21. helyen végzett.

10.2 Célrendszer bemutatása

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Az országos szintű Digitális Franciaország 2020 stratégia három tengely mentén fogalmazza meg a célokat:

- A digitális technológia lehetőséget jelentsen az ifjúság számára (iskolák digitális megújítása, felsőoktatás elérhetőségének növelése; IKT-hoz kötődő szakmák népszerűsítése és elterjedésének segítése)
- A vállalatok versenyképességének fokozása az új technológiák alkalmazásával („helyi bajnokok" létrejöttének támogatása, a francia digitális ökoszisztéma nemzetközi pozíciójának javítása; kutatás-fejlesztés támogatása; KKV szektor informatizáltságának támogatása; az ország XXI. századi infrastruktúrával való ellátása)
- Értékek (technológia felhasználása a kizárás elleni küzdelemben; szuverenitás védelme, az állampolgárok bizalmának megnyerése; új technológiák használata a kultúra terjesztésében; közszolgáltatások modernizálása; nemzetközi kihívásokra válaszok).

[55] http://www.cnnumerique.fr/en/french-digital-council/ *(2014. április 1.)*
[56] http://www.telecompaper.com/news/france-releases-digital-economy-targets-for-2020--842442 *(2014. április 1.)*

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

A Digitális Franciaország 2020 által megfogalmazott célok közül több is nemzetközi vonatkozású, ami érthető is, hiszen az IKT infrastruktúra kiépítése nem áll meg az országhatároknál. Ilyen nemzetközi vonatkozású célkitűzés a kutatás-fejlesztési projektek támogatása, melyek nemzetközi összefogással még hatékonyabban valósíthatók meg. Az illegális bevándorlásra vagy a terrorizmus elleni küzdelemre, mint nemzetközi kihívásokra adandó válaszok számos digitális tényezőt rejtenek magukban, kezdve az elektronikus személyazonosítástól, az átfogó, valamennyi EU-s tagállam által elérhető elektronikus adatbázisokon át a modernizált védelmi rendszerekig.

10.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

A nemzeti IKT stratégia, a Digitális Franciaország 2020 négy prioritási területre épít:

- Internethez és digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása a lakosság és a gazdaság szereplői számára,
- A digitális tartalmak előállításának és kínálatának ösztönzése, támogatása
- Digitális eszközök, alkalmazások használatának növelése és diverzifikációja a háztartásokban, vállalkozásokban, az oktatásban és a közigazgatásban
- Digitális gazdasági kormányzás modernizációja[57]

10.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Digitális Franciaország 2020 (Digital France 2020)
A francia kormányzat 2011 végén tette közzé a Digitális Franciaország 2020 nevű IKT stratégiáját, melynek célkitűzéseit, feladatait 57 pont köré gyűjtötték. A stratégia egyik központi célkitűzése az internethez való hozzáférés minél több állampolgár számára történő biztosítása, a digitális tartalmak előállításának és kínálatának fejlesztése, a digitális technológiai szolgáltatások, és azok használatának diverzifikációja és a digitális gazdasági kormányzás megújítása. Ezek hosszútávon mind az ország gazdasági versenyképességének fokozásához járulnak hozzá. a kormány célja, hogy 2020-ig a lakosság 70%-a számára biztosítsa a szélessávú hálózati hozzáférést, 2025-ig pedig teljes, 100%-os lefedettséget akar megvalósítani.

10.5 Rendelkezésre álló források a célok, kiemelt programok megvalósítására

Az IKT fejlesztések a kohéziós politika keretén belül valósulnak meg. Franciaország számára a kohéziós politikai fejlesztések megvalósítására fordítható forrás 2014-2020 között összesen

[57] http://www.ict-summit.jp/2009/pdf/report10_dubarry.pdf

15,85 milliárd euró, melyet az ERFA és ESZA forrásaiból valósíthatnak meg az egyes régiók.[58] K+F+I projektek megvalósítására 4,2 milliárd eurónyi EU-s támogatást fordítottak 2007 és 2013 között. Az információs társadalom fejlesztését célzó projektek 636 millió euró támogatást kaptak 2007-2013 között.[59]

10.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Francia Telekommunikációs Hatóság (Autorité de régulation des communications électroniques et des postes)[60]: Nemzeti Digitális Tanács (Conseil National du Numérique)[61]: a kormány konzultatív szerve az IKT-vel kapcsolatos kérdésekben.

10.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

A francia IKT stratégia fő irányai is nagyrészt megegyeznek a NIS programjában vázolt főbb célkitűzésekkel. Így kiemelhető többek között az internethez és digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása, mely a NIS „Digitális infrastruktúra" nevű pillérén belül foglal helyet. A digitális állam megteremtése, országos és regionális szinten egyaránt, a magyar és a francia nemzeti IKT stratégiának is részét képezi, utóbbi esetében ezt hivatott elérni a Digitális Franciaország 2020 programja. Egy további kapcsolódási pontot képez az a francia célkitűzés, mely a vállalatok versenyképességének fokozását tűzte ki újonnan létesített technológiák alkalmazásával. Ez egyértelműen fellelhető a NIS „Digitális gazdaság" pillérében, mely a vállalati IT-re, K+F+I-re, az IKT iparra és az e-szolgáltatásokra fekteti a hangsúlyt.

11. Hollandia

11.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Hollandiában

Hollandiában az IT terület a Gazdasági Minisztériumhoz (Ministerie van Economische Zaken) tartozik, a miniszter neve Henk Kamp, aki 2012 óta tölti be ezt a pozíciót. A minisztérium fő célja Hollandia, és a holland vállalkozások pozíciójának hazai és nemzetközi erősítése és stabilizálása a gazdasági versenytársakkal szemben és hogy ezen keresztül az ország vonzó

[58] http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/eligibility/index_en.cfm

[59] http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/country2009/fr_en.pdf

[60] http://www.arcep.fr/index.php?id=2123&no_cache=1&L=1&tx_gsactualite_pi1[uid]=474&tx_gsactualite_pi1[annee]=1997&tx_gsactualite_pi1[theme]=0&tx_gsactualite_pi1[motscle]=&tx_gsactualite_pi1[backID]=2122&cHash=f3a04b5d6a

[61] http://www.cnnumerique.fr/en/french-digital-council/

legyen a pénzügyi befektetők számára is. Mindezt a megfelelő vállalkozói/üzleti környezet megteremtésével szeretnék elérni, ami kiváló gazdasági feltételeket és ideális jogi-és innovatív környezetet jelent. Kiemelten fontosnak tartják emellett azt is, hogy a gazdasági fejlődés a környezetvédelmi szempontok figyelembe vételével történjen, illetve, hogy a K+F szektor szereplői folyamatosan együttműködjenek a vállalkozásokkal. Ezeket tartják a modern, XXI. századi fejlődés motorjának. Cél, hogy az ország az EU-n belül vezető pozícióba kerülhessen és ott is maradjon az alábbi területeken: mezőgazdaság, ipar, szolgáltatás és energiagazdálkodás.[62]

A Gazdasági Minisztérium feladatai:

- Versenyképes gazdasági háttér megteremtése a felesleges, bürokratikus szabályozások eltörlésével/minimalizálásával, és a szükséges pénzügyi források elérhetővé tételével
- Olyan speciális irányelvek kidolgozása, melyek szükség esetén segítik gazdaság szereplőit az innovációs tevékenységeikben, és támogatják őket a vállalatok közötti versenyhelyzetük optimalizálásában. Ez teszi a Gazdasági Minisztériumot az állami szabályozás egyik központi intézményévé az innováció, az export és a finanszírozás területein
- A világszínvonalú holland mezőgazdasági termelés szabályozása és annak fenntartható fejlesztése különböző állami beruházásokon keresztül is
- A holland vállalatok exporttevékenységének támogatása külföldön. Ennek eszközei pl: diplomáciai kapcsolatok, a nagykövetségeken és a konzulátusokon keresztül
- Megbízható, átlátható energiagazdálkodás. Ez nem csak belföldön, hanem export szempontjából is fontos
- Olyan üzletpolitikák alkalmazása, melyeknek köszönhetően a környezetvédelem és a gazdasági fejlődés jól megfér és működik egymás mellett

11.2 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A nemzetközi ügyek megfelelő koordinációjára megalapították a Virtueel Keniscentrum ICT en Rechtet (ennek a szervezetnek sajnos nincs angol elérhetősége), a szabályozási folyamatok felügyeletére pedig a kormány elindította az ITER (ICT and Law azaz infokommunikáció és Törvény) nevű programot, melynek koordinálásáért a Holland Tudományos Kutatási Társaság felel. Az ITER-ben érintettek még az igazságügyi, az oktatási, a gazdasági, a belügyi és a szállítmányozással foglalkozó minisztériumok. Az ITER 1995-ben indult és hat fő téma köré épült fel: privát adatok védelme, megbízhatóság (különösen az e-

[62] *Forrás: http://www.government.nl/ministries/ez/documents-and-publications/leaflets/2013/02/08/organogram-ministry-of-economic-affairs.html*
http://www.government.nl/ministries/ez/strategy

kereskedelem területén), információ-hozzáférés, telekommunikációról és a szükséges IT infrastruktúráról szóló törvény, igazságszolgáltatás, jogszerű/jogkövető felhasználás. Az ICTU megalapításával a Belügyekért-és a Királyi Ház Társadalmi Kapcsolataiért Felelős Minisztérium egy olyan tudástárat/bázist hozott létre, melynek köszönhetően nem csak a kormányzati szereplők közötti tevékenységeket, hanem az államigazgatás és hatóságok közötti ügyintézést is megkönnyítette. A rendszeren keresztül az államigazgatási szervek könnyebben együttműködnek a szakmai szervezetekkel, a politikai infokommunikációs tervekből pedig itt valósulnak meg és válnak kézzelfogható projektekké és eredményekké a korábbi elképzelések. A holland kormány az alábbi területeken is elvégezte a folyamatok digitalizálását: választási rendszer, postai elektronikus archiválás, e-egészségügy, e-oktatás.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Hollandia az infokommunikáció terén az alábbi államokban végzett fejlesztéseket és állapotokat tekinti irányadónak, és ezekkel az országokkal veti össze fejlettségi szintét: Ausztrália, Kanada, Németország, Finnország, Franciaország, Japán, Szingapúr, Nagy-Britannia, USA, Svédország. A terület szabályozási kereteinek megalkotásakor a hollandok olyan, a világ gazdaságában is meghatározó szerepet betöltő szervezetekhez illetve államokhoz igazodnak, mint az Európai Unió (ez kötelező is) és a Világkereskedelmi Szervezet, illetve, a kevésbé mértékadó, de sok tanulságot felvonultató OECD-tagországok. Politikájuk része a kissé kényszerített, de mindenképpen hasznos piacnyitás ezen a területen is, hiszen az IT iparban is szeretnének versenyképesek lenni a nemzetközi piacokon. A kormány egyik kiemelt célja továbbá az, hogy az ország az egyik legfejlettebb elektronikus kereskedelmi rendszerrel rendelkezzen. Ezt a megfelelő gazdasági környezet és keretszabályozás létrehozásával és a nemzetközi együttműködések ösztönzésével alapozták meg. Ennek érdekében még 1997-ben alapították meg az Elektronikus Kereskedelmi Platformot (ECP). Ez a független szervezet a koordinációs tevékenységek elvégzése mellett többek között helpdeskként is működik, hiszen rendelkezik a megfelelő tudásbázissal. Az ECP-nél dolgozták ki az elektronikus kereskedelemre vonatkozó etikai kódexet is, melynek köszönhetően megnőtt az állampolgárok az e-kereskedelembe vetett bizalma. A kormány továbbá részvételi szándéka miatt kiemelt figyelemmel kíséri az európai nemzetközi IT kezdeményezéseket, közvetetten finanszíroz nemzetközi konferenciákat és más szakmai fórumokat, melyeken természetesen részt is vesz. Emellett három holland vállalat vesz részt az Európai AdatHálózat projektben a CERN svájci adatközpontjában: az Amszterdami Egyetem Energetikai-Fizikai Tanszéke, a SARA, Hollandia legnagyobb számítógépes eszközellátója és a Holland Meteorológiai Intézet.

11.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Az első és legfontosabb az IT adta lehetőségeken keresztül a minél nagyobb költségcsökkentés úgy, hogy az új megoldások segítsék az állami feladatok végrehajtását és

ellenőrizhetőek legyenek. A rendszerek fejlesztésén szakemberekkel dolgoznak együtt. Nagy hangsúlyt kaptak a felhő alapú szolgáltatások. A fejlesztések egyik alapelve, hogy csak a meglévő legmagasabb színvonalú, csúcstechnológiákat vezessék be. A célok között szerepel a kormányzat adminisztratív feladatainak karcsúsítása új infokommunikációs megoldásokkal. I-Infrastruktúra: a kormányzat valamennyi szervét magába foglaló háttér kialakítása, amely nélkülözi a párhuzamos intézkedéseket és tevékenységeket. A korábbi sztenderdizációs folyamatok ellenére még mindig vannak különbségek az állami rendszerek között, pl. az információbiztonság, az adatok rögzítésének módjai és típusai, közbeszerzések, szoftverbeszerzések, digitalizálási folyamatok, adatközpontok használata terén. Ezek összehangolása is fontos feladat. Sztenderdizációs folyamatok: olyan keretrendszerek kidolgozása, melyek lehetővé teszik valamennyi állami szereplő számára, a meglévő minőségi szolgáltatások és termékek elérhetőségét (szoftverek, hardverek, biztonság, állami levelezőrendszer, digitális archiválás).

Az IT stratégia folyamatos felülvizsgálata és amennyiben szükséges, aktualizálása

Az állami infokommunikációs folyamatokat ellátó intézményeket újracsoportosítják szakterületek szerint, így a szolgáltatók is könnyebben és specifikusabban segíthetik a munkát (ilyen területek pl: azonos biztonsági szintet igénylő feladatok, állampolgári bírságok kezelése, az állam által közvetlenül finanszírozott szervezetek kezelése) Fontos cél az adminisztrációs folyamatok teljes digitalizálása. (iktatás, anyagok továbbítása, aláírások, stb.) Indokolt esetekben egyes informatikai vagy informatikai projektekkel kapcsolatos munkafolyamatokat kiszervezik, ha ez veszteségek nélkül megvalósítható és anyagilag is megtérül. Az elszámoltathatóság rendszerének kiépítése három módszerrel: vállalati felépítések kialakítása (bürokráciacsökkentés), informatikai vezetők kinevezése valamennyi szervezetnél, beszámolási kötelezettségek szigorítása. Állami applikációk és mobilalkalmazások fejlesztése, melyek közül az állampolgárok ügyintézéskor szabadon választhatnak. Az appok minden típusú gépen/telefonon és operációs rendszeren elérhetőek és használhatóak lesznek. Hozzáférések korlátozása a központi kormányzati szereplők munkavállalóinál, digitális archívumok kialakítása, és az ezeket tartalmazó adatbázisok konszolidálása, azok számának drasztikus csökkentése: 64-ről maximum 4-5-re. Házon belül IT magas szakértelemmel rendelkező IT szakemberek alkalmazása. Továbbképzések, informatikai tréningek szervezése első körben a minisztérium vezetőinek, majd a többi munkavállalónak is (EU-s irányelveket és információbiztonsággal kapcsolatos ismereteket is tanítani fognak). Az állampolgárok részére kialakított szolgáltatások továbbfejlesztése: könnyebb elérhetőség, információbiztonság. Az Igazságügyi és Biztonságpolitikai Minisztériumnál létrejön egy olyan IT egység, amely az olyan esettanulmányokat készíti és bocsájtja rendelkezése, melyek előfordulása alacsony, de biztonsági szempontból valamennyi tárca számára tanulságos lehet (pl: informatikai támadások esetén). Nagy IT projektek megvalósításakor a képviselőházat folyamatosan tájékoztatni kell, emellett az alábbi szempontokat vezetik még be a végrehajtásnál: ha a projekt magas kockázatú (olyan

adatok vannak benne pl.) akkor azt megvalósítás előtt az illetékes államtitkárnak jóvá kell hagyatni a képviselőházzal és a minisztérium adatvédelmi biztosával. A stratégiában nagy hangsúlyt fektetnek az együttműködési hatékonyság javítására a privát szféra szereplőivel. További célok még: a stratégiát megvalósító menedzsment felállítása (döntéshozatal, monitoring, együttműködés az államtitkárokkal), nyílt forráskódú alkalmazások biztosítása az oktatási intézmények részére.

11.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Steve Jobs iskolák: „Egy új korszak iskolája" (O4NT, Onderwijs voor een nieuwe tijd)

2013-ban Hollandiában olyan iskolák nyíltak, ahol a diákok egyetlen taneszköze egy iPad. Az úgynevezett Steve Jobs-iskolák, hat holland városban (Sneek, Breda, Almere, Emmen, Heenvliet és Amsterdam) nyitották meg kapuikat 2013 szeptemberében. Az iskolákban minden gyermek saját táblagéppel rendelkezik (a rászorulókat az állam támogatja): ezen találják meg a számukra szükséges tankönyveket, jegyzeteket, az egyéni fejlődésre szabott feladatokat. A diákoknak csupán meghatározott ideig kell az iskolában lenniük, 10:30 és 15:00 óra között. A számonkérés és az értékelés is online környezetben történik.

OSOSS

A platform célja, hogy nyílt forráskódú szoftvereket fejlesszenek államigazgatási használatra. Az OSOSS weboldalán megtalálható valamennyi államigazgatási szerv, amely ezeket az alkalmazásokat használja.

AORTA

Az egészségügyi szektor egyik projektje, célja, hogy a területet összekösse a civil szférával, az alábbi fejlesztésekből állt:

- Adatbázis saját, egyéni azonosítószámokkal az állampolgárok, a szolgáltatók és az egészségbiztosítási pénztárak részére,
- Egy költséghatékony, alapinfrastruktúra kialakítása,
- Elektronikus betegdosszié.

Kennisnet

Az Oktatási, Kulturális és Tudományos Minisztérium által bevezetett programot több mint 11000 iskola, könyvtár, múzeum használja, ami összességében közel 2,5 millió felhasználót jelent. A Kennisnet egyfajta példája a holland „önkormányzásnak", azaz segíti az oktatási szerveket abban, hogy saját maguk tervezhessék meg és alakíthassák ki önálló IT rendszereiket. Bár időközben független szervezetté vált Kennisnet, de anyagilag még mindig az illetékes minisztériumtól függ.

Digitális Egyetem Program

Ez a program, a táv-és az e-oktatásra fókuszál, emellett digitális tárhelyeket hoztak létre a tudományos kutatási eredmények tárolásához, feldolgozásához és megosztásához, valamint ösztönzik az egyetemek digitális együttműködését is.

A „Sürgős" projekt

Az infokommunikációs szektorban működő start-upok támogatására létrehozott projekt, melyen keresztül a cégek virtuális irodát működtethettek, kockázati tőkebefektetésekhez juthattak, valamint a virtuális térben megtalálhatták őket az ezen a piacon befektetni akaró további vállalkozók is.

11.5 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

Valamennyi beruházás alapvető kritériumai a költségcsökkentés, megtakarítás, racionalizálás. A fejlesztéseket már meglévő, címkézett forrásokból valósítják meg, hosszú távon gondolkodnak. Az olyan feladatok ellátására, melyek rövid távúak és azonnali megvalósítást igényelnek, az egyik lehetséges forrás az úgynevezett „Kompakt Központi Kormányzati Program". További lehetőség még a kölcsön igénylése a Pénzügyminisztériumtól. Amennyiben egyes tárcák számára ez a költség mégis nehezen finanszírozható, akkor támogatásban részesülhetnek a Központi Kormányzati Tartalékból is.

11.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

A megvalósításért a Hírközlési és Infokommunikációs Minisztérium felel, a fent vázolt felelősségi rendszerben.[63]

11.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Mivel a holland IT stratégia már nem a hálózatok kiépítésére, hanem inkább a folyamatok racionalizálásra és a szolgáltatások típusaink fejlesztésére fókuszál, ezért nehéz közös pontokat találni, de van pár terület, ahol a magyar kormány is hasonló célokat fogalmazott meg:

- Felhő alapú szolgáltatások
- Információbiztonság erősítése
- Informatikai oktatás az államigazgatási alkalmazottaknak
- Párhuzamosságok megszüntetése
- Nyílt forráskódú szoftverek alkalmazása

[63] http://mincom.gov.az/?locale=en_US

Egy friss tanulmány szerint a holland IT beruházások hasonló problémákkal küzdenek, mint a hazai projektek a ciklus elején. Itt is rendszeresen előfordulnak abszorpciós problémák, alultervezett költségkeretek, illetve ellentétek az együttműködés során az állam és a szolgáltatók/szereplők között.

További problémák még a projektek megvalósítása során:

- Átstrukturálásuk nehézsége, még akkor is, ha ezt a közben megváltozott gazdasági, politikai környezet indokolja
- Túl sok résztvevő a projekt végrehajtása során
- Technikai sokszínűség. a különböző módon tárolt adatok összefésülése
- Hozzá nem értő politikusok beleszólása a folyamatokba
- Nem megfelelő kommunikáció a döntéshozók között
- Döntéshozatal elodázása

12. India

12.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Indiában

Az e-kormányzat különösen hangsúlyos szerepet kap Indiában. Ennek megfelelően a National e-Government Plan-nek (NeGP) van egy külön a miniszterelnökhöz rendelt bizottsága (Pm's Committee on NeGP). Ez alatt működik egy National e-Governance Advisory Group, és a hierarchiában csak ez után következik az alább ismertetett szakminisztérium, amelyik ténylegesen felelős a terv megvalósításáért. Indiában általában az IKT-ért a Ministry of Communications and Information Technology nevű minisztérium a felelős. Ezen belül három nagy „Department" található: Department of Electronics and Information Technology (DEIT), Department of Telecommunications (DOT) és a Deprtment of Posts. A számunkra lényeges első két Department fontosabb szervezeti egységei:

Department of Electronics and Information Technology (DEITY)

- Electronics Governance Group,
- Industrial Promotion S/W & ITS Division,
- e-Gov Group,
- Language Computing Group,
- Cyber-Laws & e-Security Group,
- R&D in Electronics Group,
- R&D in IT Group,
- R&D in CC & BT Group,
- Coordination Division, Economic Cell,
- Economic Planning Division,

- International Cooperation – Bilateral Division,
- International Cooperation – Multilateral Division,
- Industrial Promotion – S/W & ITS Division,
- Industrial Promotion – Electronics and H/W Division,
- Manufacturing Division,
- Trade & Investment Promotion Division,
- e-Infrastructure & e-Learning Group.

Department of Telecommunications

- Tariff Public Enterprises Finance,
- Value Access Section,
- Licencing Finance DDG,
- Telecom Engineering Center,
- Data Services,
- Invest Policy,
- Wireless,
- Legal,
- Universal Service.

A háttérintézmények közül az egyik legfontosabb a National Informatics Center (NIC), mely a DEIT irányítása alatt a kormányzati IT központi intézménye. Ennek a főbb szakmai szervezeti egységei a következők:

- Central Govt. Informatics Support,
- State Govt. Informatics Support,
- Common ICT Infrastructure for eGovernance: Data Centres, Cyber Security, Video Conf., Network Services, Certifying Authority, GIS & Utility Mapping.

A DEIT információtechnológiai és elektronikai kutatás-fejlesztési háttérintézménye a Centre for Development of Advanced Computing (C-DAC). Munkájával, melynek során külön hangsúlyt helyez a nagyteljesítményű, grid és felhő alapú, valamint a többnyelvű számítástechnikára, a professzionális elektronikára, a szoftvertechnológiára, a kiberbiztonságra, az egészségügyi informatikára, az oktatásra és képzésre, a gyakorlati felhasználási lehetőségek bővítésén túl a DEIT szakpolitikai tervező munkáját is segíti. Szintén a DEIT háttérintézménye a Standardisation Testing and Quality Certification nevű szervezet, amely laboratóriumainak és központjainak országos hálózata révén minőségbiztosítási szolgáltatásokat nyújt az elektronika és IT területén. Szolgáltatásai közé tartozik a tesztelés, mérőeszközök hitelesítése, az IT, az e-kormányzat, oktatás és tanúsítás a köz- és privátszféra szervezetei részére. Ugyancsak a DEIT háttérintézménye a Controller of Certifying Authorities (CCA) nevű szervezet. Feladata a hitelesítésszolgáltatók engedélyezése

és szabályozása, valamint India gyökér-hitelesítésszolgáltatójának működtetése. A CCA nyilvántartja az összes, hitelesítésszolgáltatók számára kiadott tanúsítványt is. Érdekes intézmény a Cyber Appellate Tribunal (CAT), amely a CCA-hoz kapcsolódva, de önállóan működik, és kisebb súlyú, IKT-hez kapcsolódó (pl. távközlési, e-kereskedelmi) jogviták esetén nyújthat jogorvoslatot. A DEIT háttérintézményeként működik az Indian Computer Emergency Response Team (CERT-In), amely gyűjti, elemzi és közzéteszi a kibereseményekre vonatkozó információkat, előrejelzi az ilyen eseményeket, és szükség esetén riaszt, méri azok hatását, koordinálja a válaszlépéseket, tájékoztatókat, ajánlásokat ad ki a témában stb. Szintén a DEIT háttérintézménye a National Institute of Electronics & Information Technology (NIELIT), amely felügyeli az IKT-vel kapcsolatos szakoktatás-képzés területét, K+F és irodaautomatizálási projekteket valósít meg, tanácsadási, szoftverfejlesztési, honlap fejlesztési szolgáltatásokat nyújt. A DEIT-nek két háttérintézménye is van a szoftverexport támogatására: a Software Technology Parks of India (STPI) és az Electronics and Computer Software Export Promotion Council (ESC). A DOT háttérintézménye a Centre for Development of Telematics (C-DOT), amely a kormány távközlési technológiai fejlesztőintézete. Elsősorban élenjáró technológiákkal, termékekkel és megoldásokkal, a távközlési biztonsággal kapcsolatos, nemzeti fontosságú kutatás-fejlesztési projekteket valósít meg. India független távközlési szabályozási hatósága a Telecom Regulatory Authority of India (TRAI), amely a távközlés mellett a műsorszórás területén is működik. A TRAI ellátja mindazon feladatokat, amelyek a hasonló jellegű hatóságok feladatait képezik világszerte. A News Broadcasting Standards Authority (NBSA) ugyancsak egy független szervezet, amelyet a News Broadcasting Association nevű országos egyesület hozott létre. Feladata, hogy foglalkozzon a műsorszórással kapcsolatos panaszokkal, és elbírálja azokat. Indiában a sajtószabadság felett a független Press Council of India (PCI) őrködik, amelynek feladata a sajtóval kapcsolatos sztenderdek megállapítása, karbantartása is.

12.2 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

Indiának nincs egységes IKT-stratégiája, viszont számos részterületnek van külön szakpolitikai stratégiája. Ezek a következők:

- Nemzeti IT szakpolitikai stratégia,
- Nemzeti távközlési szakpolitikai stratégia,
- Nemzeti elektronikai szakpolitikai stratégia,
- Nemzeti kiberbiztonsági szakpolitikai stratégia,
- Nemzeti gyártási szakpolitikai stratégia,
- Nemzeti e-kormányzati terv.

A Nemzeti e-kormányzati terv (NeGP) 2006-ban született, és bár átesett némi ráncfelvarrásokon, ma már nem igazán mérvadó. Mivel 2014 végére készül el a NeGP 2.0,

amelynek néhány eleme már napvilágra került, s az alábbi, célrendszer menüpontban foglalható össze.

12.3 Célrendszer

- India globális IKT és ITES pozíciójának és az IT GDP-ben való részesedésének lényeges növelése,
- A K+F+I fenntartható ökoszisztémájának növelése annak érdekében, hogy az új szolgáltatások, termékek, folyamatok és működési modellek tervezésében és fejlesztésében az egyik világelső legyen India,
- Az IKT kulcsszerepének erősítése versenyképesség és termelékenység növelésében,
- Az információhoz és a közszolgáltatásokhoz mindenütt megfizethető hozzáférés elérése, hogy az IKT a társadalmi befogadás motorja legyen,
- India a vezető IKT és ITES szellemi erőforrás legyen a hazai és nemzetközi piacokon,
- Biztonságos legyen a kibertér a bizalom növelés érdekében,
- India átalakítása tudás alapú társadalommá,
- A digitális szakadék áthidalása és ezáltal a társadalmi-gazdasági fejlődés segítése érdekében a legkorszerűbb, robusztus, biztonságos, teljes lefedésű távközlési hálózat kialakítása különös tekintettel a vidéki és távoli területek teljes lefedésére,
- Megfizethető szélessávú szolgáltatás létrehozása az egész nemzet számára,
- A mobil eszközök használata az állampolgárok társadalmi-gazdasági felemelésére,
- A szabványok és szabadalmak alkalmazásának jelentős növelése,
- IKT-beruházások vonzóvá tétele,
- A stratégiai IKT és elektronikai termékek gyártási kapacitásának, hatékonyságának, termelékenységének, gazdaságosságának növelése,
- Az e-közigazgatás teljes átalakítása a felhasználók igényeinek középpontba állítása, a szolgáltatások integrációja, az interoperabilitás javítása, igény szerinti IKT infrastruktúra létrehozása, új (pl. mobil) platformok használata és a sikeres projektek tapasztalatainak felhasználása révén.

12.4 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

- A globálisan versenyképes IKT/ITES ipar ökoszisztémájának megteremtése,
- Emberi erőforrás fejlesztése,
- A K+F+I támogatása az IKT szektorban,
- A kulcsszektorok termelékenységének és a versenyképességének növelése az IKT révén,
- A mobil számítástechnika ökoszisztémájának kialakítása,
- E-közigazgatási szolgáltatások nyújtása,
- Nyelvi technológiák fejlesztése,
- Térinformatika alapú szolgáltatások,

- Biztonság növelése a kibertérben,
- Minőségbiztosítás,
- Nyílt szabványok támogatása,
- Szabályozási keretek javítása,
- E-közigazgatási szolgáltatások biztonságának javítása,
- Kritikus infrastruktúrák védelme,
- Képzésre-oktatásra, információ megosztásra nagyobb hangsúly helyezése,
- Hatékony PPP kialakítása,
- Az IKT-export támogatása.

12.5 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Indiában az IKT fejlesztés címszó alatt többek között az alábbi programok valósulnak meg:

- 10 millió szakember képzése az IKT-szektorban 2020-ig,
- A KKV-k és start-up vállalkozások támogatása,
- Az IKT alkalmazásának támogatása a következő iparágakban: építőipar, textilipar, gyógyszeripar, bankszektor, energiaszektor, autógyártás, egészségügy, kiskereskedelem, oktatás, mezőgazdaság, gépipar, szolgáltatóipar, közlekedés, szállítás,
- Kötelező e-közbeszerzés,
- Közösségi hozzáférési pontok,
- Felhőalapú számítástechnika elterjesztése,
- Mobil eszközök széleskörű alkalmazása az e-közigazgatásban,
- Adatok és alkalmazások interoperabilitása,
- Nyílt szabványok, technológiák alkalmazása,
- Közadatok elérhetővé tétele.

12.6 Rendelkezésre álló források a célok, kiemelt programok megvalósítására

Nevesítetten a fenti célok, irányok, kiemelt programok megvalósítására rendelkezésre álló forrásokról nem szerepelt adat a világhálón. A 2012-2013-as költségvetésben az alábbi IKT-forrásokat lehetett beazonosítani:

- E-kormányzati projektek: 192 millió USD
- India lakosainak univerzális azonosítóval való ellátása: 2,8 milliárd USD

12.7 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

A megvalósításban elsősorban a National Informatics Centre, The Centre for Development of Telematics, National Institute of Electronics & Information Technology, Software Technology

Parks of India (STPI) és az Electronics and Computer Software Export Promotion Council vesznek részt. Ezeket az intézményeket már bemutattam I. fejezetben.

12.8 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Miután hatalmas különbségek vannak hazánk és India információs társadalmának, e-gazdaságának, e-közigazgatásának helyzete között, ezért nem várható, hogy sok kapcsolódási pontot lehet találni a két ország szakpolitikai stratégiai céljai, programjai között. Egyes területeken (pl. penetráció) Magyarország sokkal előbbre tart, mint India, más területek (pl. gyártás, szoftveripar) fordított a helyzet. Az alábbiakban bemutatjuk néhány fent felsorolt stratégiai pont kapcsolatait a Nemzeti Infokommunikációs Stratégiával (NIS).

Indiai stratégiai pont	**NIS stratégiai pontja**
Megfizethető szélessávú szolgáltatás létrehozása az egész nemzet számára	Digitális infrastruktúra pillér számos intézkedése
Képzésre-oktatásra, információmegosztásra nagyobb hangsúly helyezése	Digitális kompetenciák pillér
10 millió szakember képzése az IKT-szektorban 2020-ig	Felsőfokú IKT-képzés mennyiségi és minőségi mutatóinak javítása a szakemberhiány mérséklése érdekében
A KKV-k és startup vállalkozások támogatása	Magvető finanszírozás és inkubáció támogatása az IKT start-up vállalkozások számára
	IKT start-up vállalkozások nemzetközi megmérettetésének támogatása
Az IKT-export támogatása	Export-előfinanszírozási pályázat az informatikai ágazatban működő, exportorientált mikro-, kis- és középvállalkozások új exportpiacokra való belépésének támogatására, s így közvetve a hazai szoftverexport növelésére
Az IKT alkalmazásának támogatása a következő iparágakban: építőipar, textilipar, gyógyszeripar, bankszektor, energiaszektor, autógyártás, egészségügy,	Vállalaton belüli informatikai (integrált vállalatirányítási, vezetői információs, ügyviteli stb.) rendszerek bevezetésének támogatása
	E-egészségügyi szolgáltatások fejlesztése

kiskereskedelem, oktatás, mezőgazdaság, gépipar, szolgáltatóipar, közlekedés, szállítás	
Felhőalapú számítástechnika elterjesztése	Felhőalapú vállalati szolgáltatások, IKT megoldások fejlesztésének és bevezetésének, illetve az IKT-ra alapozott innovációknak a támogatása. Felhőalapú állami informatikai szolgáltatások fejlesztése
Adatok és alkalmazások interoperabilitása	Interoperabilitás és közös szabványok
Nyílt szabványok, technológiák alkalmazása	
Az e-közigazgatás teljes átalakítása a felhasználók igényeinek középpontba állítása, a szolgáltatások integrációja, az interoperabilitás javítása, igény szerinti IKT infrastruktúra létrehozása, új (pl. mobil) platformok használata és a sikeres projektek tapasztalatainak felhasználása révén	Magas szintű és korszerű lakossági és vállalati e-szolgáltatások bevezetése
Közadatok elérhetővé tétele	A digitális adatvagyon hozzáférhetővé tétele
A K+F+I támogatása az IKT szektorban	K+F+I horizontális tényező
Biztonság növelése a kibertérben	Biztonság horizontális tényező
Kritikus infrastruktúrák védelme	

13. Írország

13.1 Kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Írországban

Írországban roppant komoly erőfeszítéseket figyelhetünk meg az IKT területén. Egyfelől nagyon szervezetten zajlik az elektronikus közigazgatás irányítása, másfelől az IKT területen általánosan is több olyan projekt, szereplő található, akik hosszú távon és jelenleg is dolgoznak az IKT szektor érdekében. Jelenleg az Írország a 2012-2015 közötti tervezési fázis megvalósítása közben van. A tervezési időszakról szóló kormányzati dokumentum[64] alapján a stratégia középpontjában a vállalkozások és az állampolgárok szükségletei állnak a következő kulcspontok szerint:

- A közszolgáltatásokat a lehetőségek szerinti legmegfelelőbb módon kell eljuttatni az érintettek felé.
- Az elektronikus közigazgatásnak csökkentenie kell az adminisztratív terheket.
- Az elektronikus közigazgatásnak tükröznie kell az üzleti eljárások fejlesztését, bizonyítható hatékonysággal, eredményességgel, felbecsült pénzbeni nyereséggel,
- A közigazgatási szerveknek dolgoznia kell azon, hogy az ügyfeleknek az online csatornák legyenek a legvonzóbb lehetőségek.

Ezen kívül Írországban az IKT területen a civil szektor is több projektben vesz részt, részben az állam részvételével, részben attól függetlenül. Az ICT Ireland elnevezésű szervezet saját megítélése szerint a leginkább reprezentatív IKT tevékenységgel foglalkozó szervezet Írországban. A szervezet célkitűzése Írországot globális IKT központtá tenni. Az ICT Ireland több mint 50 olyan taggal rendelkezik, amelyek a vállalati szektorban vezetőként tevékenykednek, akik a gazdasági szektor több területét, nemzeti és nemzetközi szinten is képviselik a szervezetben.

A szervezet jelenleg két fő programon dolgozik:

- Ireland the global technology hub[65]
- ICT Skills action plan 2014[66]

Mindkét program célja, hogy az ország IKT központtá váljon, nem csak európai, hanem világszinten is, magába gyűjtse a szektor releváns szereplőit. Ezért a kormányzat – oktatás – vállalati szektor együttműködésére alapozva teremtenek olyan környezetet, amely a vállalkozások számára is vonzó és a kormányzat is hasznokat tud húzni az IKT szektor fejlődéséből. Érdekes módon tehát Írország nem feltétlenül azzal szeretne az IKT szektorban előre lépni, hogy fejlesztések és beruházások árán komoly összegekért cserébe IKT infrastruktúrát épít ki, hanem biztosítani kívánja az inkubációs környezetet az oktatásra alapozva az IKT szektornak. Következésképpen persze eredményként könyvelhetik valószínűleg azt is majd el, hogy fejlett IKT infrastruktúrával rendelkeznek, hiszen az IKT

[64] http://egovstrategy.gov.ie/wp-content/uploads/2012/04/eGovernment-2012-2015.pdf, *utolsó lekérdezés: 2014.03.29.*
[65] http://www.ictireland.ie/Sectors/ICT/ICT.nsf/vPages/Papers_and_Sector_Data~the-global-technology-hub/$file/The+Global+Technology+Hub+ICT+Ireland+ISA.pdf, *utolsó lekérdezés: 2014.03.29.*
[66] http://www.ictireland.ie/Sectors/ICT/ICT.nsf/vPages/Papers_and_Sector_Data~ict-skills-action-plan-2014-14-03-2014/$file/ICT+Skills+Action+Plan+2014.pdf, *utolsó lekérdezés: 2014.03.29.*

szektor szereplői behozzák saját technológiájukat az országba, valamint a jól képzett saját munkaerő miatt jóval költséghatékonyabban képesek lesznek az infrastruktúra fejlesztésére is. Az úgynevezett BIG Data területen négy kutatószervezet is tevékenykedik, melyek részben kötődnek az állami szektorhoz, de alapvetően civil, vagy egyetemi kutatóközpontok: The National Centre for Data Analytics[67], Centre for Applied Data Analytics Research[68], The Irish Centre for High-End Computing[69], és a Telecommunications Software & Systems Group (TSSG)[70]. Ezek a kutatószervek rendkívül kiterjedt tevékenységet fejtenek ki a BIG Data és kapcsolódó kutatások megvalósítása érdekében. A The National Centre for Data Analytics honlapján elérhető hír szerint az Ír kormány és gazdasági partnereinek legutóbbi közös lépése az volt, hogy 300 millió eurót fektetettek 7 kutatóközpontba, amelyek a Big Data kutatásával foglalkoznak.

13.2 Célrendszer bemutatása

A már említett kormányzati stratégia a stratégiában található kulcspontokhoz az alábbi kihívásokat kapcsolja:

- az elektronikus közigazgatás biztosítsa a közszolgáltatások elérésnek minőségének fejlesztését,
- az elektronikus szolgáltatások biztosítsanak valós hasznot az állampolgároknak és az üzleti szereplőknek,
- az online közszolgáltatások tudatosságának emelése,
- vállalati, vagy közös identitás bevezetése az elektronikus szolgáltatásokban,
- a megközelíthetőség fejlesztése a hozzáférhetőség és a használhatóság érdekében,
- a létező erőforrások újrahasznosítása és megosztása a közszolgáltatásokon keresztül,
- az újrahasznosított és belső erőforrások maximalizálása a szolgáltatások átadása, eljuttatása érdekében,
- az elektronikus közigazgatási szolgáltatások nagyobb fokú interoperabilitásának biztosítása.

A 2012-2015-ig tartó tervezési időszakban így az elektronikus közigazgatás fejlesztésnek legfontosabb iránya és célja a közszolgáltatások ügyfelek felé történő eljuttatásának reformja és átalakítása, annak online térbe való áthelyezése. A tervezési időszakról szóló kormányzati dokumentum külön kiemeli, hogy az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a szereplőknek le kell csökkenteniük az adatcserék számát. Ez összességében két dolgot jelent: egyfelől a közigazgatási szerveknek mobil és más új technológiákat kell használniuk a szolgáltatásaik nyújtása során, másrészt a közigazgatási szerveknek nyilvánosságra kell hozniuk az adatokat (amennyiben ez lehetséges) újrahasznosítható

[67] http://www.insight-centre.org/research-programmes, *utolsó lekérdezés: 2014. március 29.*
[68] http://www.ucd.ie/ceadar/, *utolsó lekérdezés: 2014. március 29.*
[69] http://www.ichec.ie/, *utolsó lekérdezés: 2014. március 29.*
[70] http://www.tssg.org/, *utolsó lekérdezés: 2014. március 29.*

formában. A kormányzati irányítás szintjén a központi irányító szerv gondoskodik arról, hogy a program illeszkedjen a Közszolgáltatások reformprogramjába és az Európai Bizottság elektronikus közigazgatás 2012-2015-ös akciótervébe is. A kormányzat számára a program megfelelő visszacsatolása is kiemelt szempont a stratégia megvalósítása során, ami magában foglalja azt is, hogy a közösségi médián keresztül is, mint például a Facebook, tudnak az állampolgárok és az üzleti szereplők visszajelzést küldeni a kormányzat irányába. Emellett az EU regionális alapjához kapcsolódó programok IKT vonatkozású céljai a Lisszaboni szerződéshez kapcsolódóan annak biztosítása, hogy Innováció és Tudásalapú társadalom jöjjön létre. Ezt a célt a két szervezet eltérően kívánja megvalósítani, eltérő eszközökre felhasználva a regionális alap forrásait. A két szerv IKT vonatkozású programjai alapvetően a kutatási központok és a kereskedelmi szektor kapcsolatának fejlesztését tűzték ki célul, inkubátorházak kialakításával, emellett megfelelő hálózati infrastruktúra kiépítésével.

Nemzetközi szintű kapcsolódású IKT programok

A központi kormányzati stratégia megalkotása során Írország figyelemmel volt az alábbi EU szintű dokumentumokra:

- A Digital Agenda for Europe,
- The European eGovernment Action Plan 2011 – 2015: Harnessing ICT to promote smart, sustainable & innovative Government,
- Digitizing Public Services in Europe: Putting ambition into action: 9th Benchmark Measurement.

Ezen kívül EU-s szintű kapcsolódási pontként határozható meg az EU regionális fejlesztési alapjainak IKT jellegű felhasználása.

13.3 Főbb irányok bemutatása

A főiránya a kormányzati stratégiának egyértelműen az online elérhető közigazgatási szolgáltatások biztosítása az állampolgárok és a vállalkozások részére az 1. pontban bemutatott célrendszer mentén.

13.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Az írországi IKT stratégia nem több nagy programra oszlik fel, hanem egy központosított cél elérése érdekében alakít ki komplex cselekvési programot. Nem határozhatunk így meg a közigazgatáson belül kifejezetten egyes területeket érintő fejlesztéseket, vagy beruházásokat, hanem egy központi célt, amely alá rendelődnek a közigazgatási szervek elektronikus közigazgatással kapcsolatos tevékenysége. Ez a cél az online elérhető

közszolgáltatások biztosítása és fejlesztése, amihez a stratégia 45 konkrét lépést kapcsol, amelyet 8 csoportra oszt.

A konkrét csoportok, egyes konkrét lépésekkel:

- Következő lépcsőfok elérése az online szolgáltatásokkal:
  - az elektronikus szolgáltatások elérhetővé tétele a hivatalok weboldalán,
  - az új szolgáltatások kötelező bejelentése a kormányzati szerv felé, ahol központi nyilvántartást vezetnek ezekről a szolgáltatásokról,
  - elektronikus fizetési lehetőségek biztosítása.
- Új technológiák használata:
  - offline és online applikációk használata,
  - közösségi média használata, pl.: időpont egyeztetésre, stb.
- Az elektronikus kormányzat biztosítsa a valós igények kielégítését:
  - minden szervnek fel kell mérnie, hogy miben lehet hasznos az elektronikus szolgáltatás használata,
  - az ügyfelek visszajelzéseinek eredményeit be kell építeni a rendszerekbe.
- Lépések tétele az elterjedés érdekében:
  - Public Service Card használata.
- A közszolgáltatások adatainak elérhetővé tétele újrahasznosítás keretében:
  - Open Data koncepció használata, amely megköveteli, hogy a szervek folyamatosan törekedjenek arra, hogy minden olyan adatot, amelyet lehet, hozzanak nyilvánosságra.
- Digitális térkép és geográfiai információs rendszer megvalósítása:
  - a rendszeren keresztül lehetővé válik a hivatalok térképes rendszeren keresztüli megkeresése, útvonaltervezés tömegközlekedési opciókkal, stb.
- Azonosítás és hitelesítés:
  - a Public Service Card felhasználásával egy erős azonosítási lépcső után a kártya használható lesz online környezetben is azonosításra.
- Back-End integráció:
  - a szerveknek törekedniük kell a háttérrendszereik fejlesztésére és azok interoperabilitásának növelésére.

13.5 Rendelkezésre álló források a célok, kiemelt programok megvalósítására

Az EU regionális fejlesztési alapjaiból 100 000 000 eurónyi EU támogatás, emellett 100 000 000 eurónyi tagállami hozzájárulás állt rendelkezésre a 2007-2013-as tervezési időszakban IKT és tudásalapú társadalmi célokat szolgáló program megvalósítására, amelyet a két regionális írországi szervezet használt fel, illetve osztott ki. Arra vonatkozó információ, hogy az elektronikus közigazgatás 2012-2015-ös időtávra tervezett fejlesztéseire mekkora

keretösszeg áll a kormányzat rendelkezésére még nem áll rendelkezésre. Azonban a fejlesztések cselekvési tervei arra engednek következtetni, hogy a stratégia megvalósítása és finanszírozása a központi elemek kivételével a közigazgatás feladata.

13.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Elektronikus közigazgatásért felelős intézményrendszer

A kormányzati szervezetrendszert, irányítási struktúrát, amely közvetlenül az elektronikus közigazgatás fejlesztéséért felel, az alábbi szervezeti ábra[71] mutatja be.

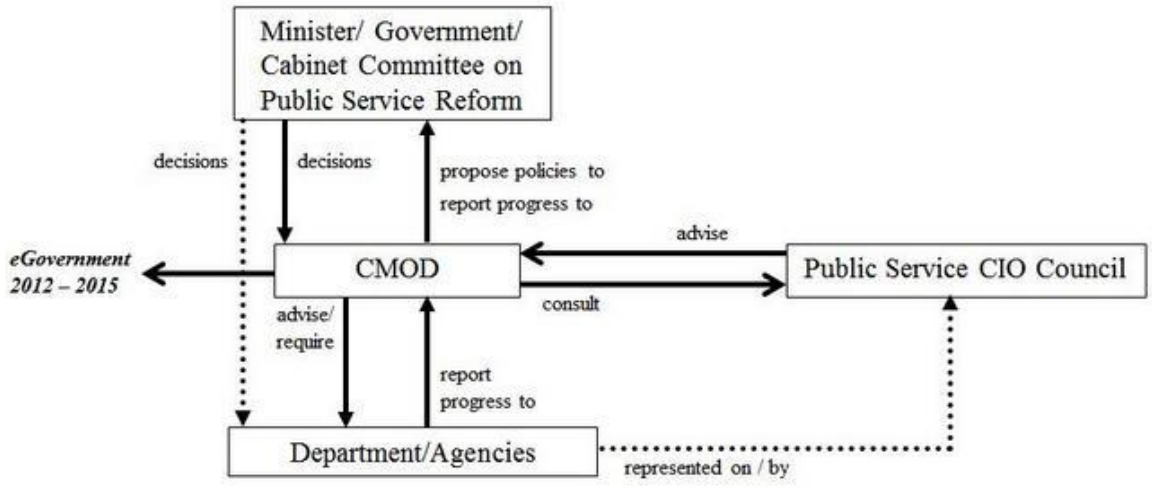

Governance Structure

Ahogy a szervezeti ábrán is látható, az írországi irányítási rendszerben a központi elemet a CMOD (Centre for Management and Organisation Development) tölti be, amely a Közkiadások és reformok Hivatalának (Department of Public Expenditure and Reform) egyik divíziójaként jelenik meg a kormányzati rendszerben. Ez a szerv közvetlen kapcsolatban áll a közszolgáltatások fejlesztéséért felelős miniszterrel és a kormánnyal, amelyek felé egyrészt javaslatokkal élhet a CMOD másrészt jelenti a haladását programoknak. A CMOD-ba a közszolgáltatások tanácsán keresztül (ahol a hivatalok és ügynökségek, mint a programok eredményeinek tényleges végrehajtói, használói is képviselve vannak) is érkeznek a fejlesztéssel kapcsolatos tanácsok, valamint konzultatív lehetőség áll a CMOD részére a közszolgáltatások hivatala felé. Emellett a CMOD-ba közvetlenül is jelentenek a haladásról a hivatalok és ügynökségek valamint a CMOD tanácsokkal láthatja el a szerveket, valamint meg is követelheti a szükséges lépések megtételét. Mindezek összegzéseként a CMOD az a központi szerv, ahol a felső szintű döntéshozatallal és a közszférával kapcsolatos összes

[71] http://egovstrategy.gov.ie/implementation/, *utolsó lekérdezés: 2014.03.29.*

információ kumulálódik és lehetővé teszi végül azt, hogy az aktuális programot a CMOD kiadja. Jól láthatóan egy körkörös folyamat mentén szerveződik a politikai stratégia alkotás, ahol már a tervezés szakaszában megjelenhetnek a közszféra és a felső szintű döntéshozatal érdekei és álláspontja egyben. Valamint a jelentési rendszer alapján (hivatalok jelentenek a CMOD felé, CMOD jelent a kormányzat felé) nyomon követhető a stratégiák megvalósulása is.

13.7 EU regionális politikájához kapcsolódó irányítási rendszer

Írország, kapcsolódva az Európai Unió regionális politikáján belüli tervezési ciklusokhoz az EU regionális alapból is komoly összegeket hívott le IKT fejlesztések megvalósítására. Ezek a fejlesztések azonban már nem az elektronikus közigazgatáshoz kapcsolódnak közvetlenül, hanem a társadalom szélesebb körét kívánják elérni. Érdekes, hogy a regionális politikában nem központi, a CMOD-on keresztül megvalósuló, hanem Észak - és Dél- Írország területére kiterjedően két külön szerv általi koordináció valósul meg. Ezek a szervek a Border, Midland and Wester Regional Assembly és a Southern and Eastern Regional Assembly. A két szervezetet az írországi kormány kifejezetten azzal a szándékkal hozta létre 1999-ben, hogy az EU regionális alapjainak felhasználását kezeljék. A szervezetek létrehozása területi alapon történt meg Írországot két régióra osztva.

13.8 Kapcsolódási pont a magyarországi stratégiai pontokkal

Elsősorban az elektronikus közigazgatási szolgáltatások, megoldások megvalósításban figyelhető meg a magyarországi stratégiával kapcsolódási pont. Az írországi stratégia is alapvetően arra épít, hogy a hivatalok valósítsák meg saját elektronikus közigazgatási szolgáltatásaikat. Magyarországon a szeüsz szabályozás ezen annyival túllépett, hogy egye szolgáltatások esetén meghatározza azok megvalósítási módját. Írország azonban csak a közös célt határozza meg, ahhoz biztosít központi szolgáltatásokat, ami megfeleltethető az állam által kötelezően nyújtandó szeüsz-ökkel. Ilyen szolgáltatások, illetve bizonyos esetben központi szereplők Írországban a Public Service Card, a Federated Authentication System, valamint a Data Sharing Clearing House. A liberalizáció a felügyeleti rendszerben is megfigyelhető, mivel a stratégia is utal rá, hogy az egyes szolgáltatások esetében központi nyilvántartás van és a közigazgatási szerveknek be kell jelenteniük a szolgáltatásaikat a Department of Public Expenditure and Reform felé. De ez nem engedélyezési lépést jelnet, hanem pusztán bejelentési lépést. Ezt az írországi stratégia annyiban módosítja, hogy ott jelen stratégiai időtávban csak az online elérhetőség biztosítása a cél. Ezen túl kapcsolódási pontként lehet meghatározni az elektronikus fizetési lehetőség biztosításának támogatását. Magyarországon erre külön szolgáltatás épül ki, Írország annyiban más megoldást követ, hogy nem kíván erre központi szolgáltatást kiépíteni, hanem általánosan támogatja az elektronikus fizetési lehetőségek használatát. Kapcsolódási pont továbbá az ügyfelekkel való kapcsolattartás online térre való áthelyezése. A lehetőségekhez képest Írország ezt a

közösségi média használatával is erősíteni kívánja, hogy azon a platformon is elérhetőek legyenek az elektronikus közigazgatással kapcsolatos információk. Annyiban viszont más az írországi megoldás, hogy a kommunikációt kétirányú folyamatként fogják fel, amelyben az állampolgárok aktív közreműködésére és visszajelzésére is számítanak.

14. JAPÁN

14.1 Japán kormányzati és kormányzaton kívüli infokommunikációs irányítási struktúrája

Japán esetében meglehetősen erős kormányzati jelenlét figyelhető meg az IKT szektorral kapcsolatos kormányzati projektekkel kapcsolatban. Ami ezen a területen hangsúlyosan látható, hogy az IKT szektor, mint gazdasági szektor rendkívül erős Japánban, jelentős összegeket fektetnek erre a területbe, és a GDP-hez való hozzájárulása ennek a területnek 40%-os. Emellett megfigyelhető, hogy Japán esetében az IKT irányítása, kormányzati megjelenése bővebb kört ölel fel, mint az európai IKT fogalma, mivel a japán stratégiai dokumentumokban IT szinten jelenik meg ugyanez a fogalom, illetve az IT és az IKT ezen a területen szinonimaként van használva. Ezen kívül megfigyelhető, hogy a programok nem korlátozódnak kifejezetten az informatikai tárgyú projektekre, hanem azok beépülnek egyéb, a társadalmat érintő területekbe. A Japán IKT stratégia alapdokumentuma, a „Declaration to be the World's Most Advanced IT Nation" (a továbbiakban: deklaráció) több olyan területet is érint, amely klasszikusan nem tartozna az IKT területek alá:

- új generációs műsorterjesztés,
- agrikultúra,
- katasztrófa elhárítás és ezen keresztül olyan társadalom kialakítása ahol az emberek biztonságosan élhetnek,
- jó élet-munka egyensúly elérése.

Az erős kormányzati szintű befolyásról és tervezésről az egyik leginkább árulkodó jellemző, hogy a kormányzati projektek irányításáért felelős szerv, az IT Strategic Headquarters vezetője maga a Japán miniszterelnök. Ez a szerv felel legfelsőbb szinten az IT területtel kapcsolatos stratégia alkotásért. A deklaráció alapján az speciális szabályozás alá esik és az elsődlegesen a hatáskörébe tartozó területek az elektronikus kormányzat, új iparágak, agrikultúra, egészségügy és egészség, katasztrófák elleni védekezés, és a humán erőforrás management. Ezeken a területeken a testület megteszi a szükséges intézkedéseket az implementáció érdekében és vizsgálhatja a stratégia érvényesítését.

Az IT stratégia elérésével kapcsolatban a deklaráció rögzíti, hogy az IT Strategic Headquarters számára külön feladat a szabályozási reformért felelős tanáccsal együttműködni, amely területen külön kiemelt kérdésköröket is nevesít a deklaráció:

- A deklaráció támogatja az open data és a big data használatát, azonban ehhez le kell fektetni a szabályozás alapjait, az adatok használatának szabályaival, egyensúlyba hozva az adatok megismerésének lehetőségét a magánszféra védelmével.
- Biztosítani kell a megfelelő azonosítást az okostelefonok és a tabletek és számítógépek használata esetében is. Ezért megfelelő azonosítási eljárást kell kidolgozni, itt is

figyelemmel a magánszféra védelmére, de a megfelelő azonosítási technológia biztosítása mellett.

14.2 Célrendszer

Japán átfogó intézkedési rendszerrel rendelkezik az infokommunikációs területen, és ezen belül az elektronikus közigazgatás, elektronikus kormányzás területén. Japán esetében ezt a rendszert egy 2013. júniusában kiadott deklaráció[72] foglalja össze, amely „Deklaráció a világ leghaladóbb IT nemzetéről" címet viseli. Érdekes módon az IT társadalom nem csak informatikai elemekkel telített, hanem a társadalom átfogó céljait tűzi ki célul. A deklaráció rögzíti, hogy az IT, mintegy üzemanyagként kerül felhasználásra Japán növekedésének biztosítása érdekében. A deklaráció az eddig elért eredményekre alapozva kívánja fejleszteni Japán IT nemzetét, célul tűzve, hogy a világon a legmagasabb szintre kerüljön Japán ezen a területen.

A deklaráció szerint három fő pilléren nyugszik a világ leghaladóbb IT használó nemzete:[73]

1. egy olyan társadalom, ami bátorítja az innovatív vállalkozások és szolgáltatások növekedését, így különösen:
    - támogatva a magánszektort, hogy hozzáférjenek a nyilvános adatokhoz és használják a Big Data-t,
2. a világ legbiztonságosabb és katasztrófa elkerülő társadalma, amelyben az emberek biztonságban és békességben élnek
3. egyablakos közszolgáltatás, amit bárhol, bárki tud használni, ezen belül:
    - kényelmes elektronikus közigazgatási szolgáltatásokkal,
    - a központi és helyi adminisztratív információs rendszerek reformjával,
    - a kormányzatban az IT kormányzás erősítésével.

Maga a deklaráció jóval túlmutatva az elektronikus közigazgatás hazai kereteinek konkrét, és a társadalom nagyon széles területére kiterjedő intézkedéseket és célokat határoz meg. Mindezen célok mellé nagyon közeli és kézzel fogható határidőket támaszt, így például:

- az 1. pilléren belül azonnali intézkedést határoz meg a személyes adatok kezelésének rendezésére, 2016-ig egy mezőgazdasági informatikai rendszer bevezetését tűzi ki célul, 2014-ig a 4K okos televízióknak megfelelő műsorterjesztést, 2016-ig a 8K felbontású televízióknak megfelelő műsorterjesztést,

[72] http://www.kantei.go.jp/foreign/policy/it/2013/0614_declaration.pdf,
[73] *összefoglaló:* http://japan.kantei.go.jp/policy/it/2013/0614_summary.pdf,

- a 2. pilléren belül 2018-ig az egészségügyi informatikai rendszer fejlesztését, 2015-ig komplex katasztrófa elhárítási/előrejelzési rendszert, vagy
- a 3. pilléren belül azt, hogy az egész közigazgatásnak át kell 2021-ig állnia a felhő alapú működésre.

Az intézkedések összetettsége és komplexitása miatt nehéz összefoglalni az európai definíciós bázis alapján a Japán elektronikus közigazgatással kapcsolatos célokat. Japán esetében a deklaráció alapján nem egyszerűen az a cél, hogy fejlesszék a közigazgatás elektronikus elterjedését, kialakítsanak elektronikus közigazgatási megoldásokat. Jogosan nevezi magát az alapdokumentum is deklarációnak, mivel Japán nem csak a kormányzást, illetve a közigazgatást szeretné elektronikus szintre emelni, hanem az egész társadalmat szeretné IT nemzetté fejleszteni, mégpedig a világ leghaladóbb IT nemzetévé, amely megköveteli, hogy nem csak a közigazgatás, hanem az élet rengeteg területén az IT megoldások terjedjenek el.

A deklaráció szerint a korábbi stratégiák alkalmasak voltak arra, hogy létrehozzák a pre-internet, analóg társadalmat, de szükséges, hogy bevezessék a digitális társadalmon alapuló reformokat.

Nemzetközi szintű kapcsolódású IKT programok

Japán eltérő kulturális hagyományai miatt konkrét IKT nemzetközi szintű kapcsolódást az elektronikus közigazgatáson belül nehéz meghatározni. Japán támogatja, hogy az országban telepedjenek le az innovatív megoldásokat nyújtó vállalkozások, tehát sok esetben gyújtópontja lehet a más térségekben megfigyelhető fejlődésnek is, de kérdéses, hogy mekkora a Japán megoldások átkerülése más államok megoldásai közé, mennyiben befolyásolja önmagában a Japán megoldások léte más államok elektronikus közigazgatását. A Japán deklarációhoz hasonló szellemiségű dokumentum nem figyelhető meg más országokban, amely a Japánhoz hasonló összetettségben és mélységében tűzne ki célokat az IT alkalmazásával kapcsolatban. A nemzetközi kapcsolódások vizsgálatát az is nehezíti, hogy Japán IT fejlettsége és kormányzati hozzáállása ehhez a területhez jóval a nemzetközi szint felett van, így nehezen képzelhető el ezen a területen nemzetközi kapcsolódás, mivel, bár közhely, de először a világnak utol kell érnie Japánt.

14.3 Főbb irányok bemutatása

Japán elektronikus közigazgatással kapcsolatos fő irányát a legjobban az elektronikus közigazgatási stratégiákban található e-Japan kifejezés ragadja meg legjobban. Japán, ahogy az IT nemzetről is szóló deklarációja is mutatta legfőbb irányként azt határozta meg, hogy egész Japán, a társadalom és a kormányzat is elektronikus alapokon fog nyugodni, maximálisan kihasználva az ebből fakadó előnyöket.

14.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Az IT társadalom megvalósítása keretében elektronikus kormányzati szinten az átfogó intézkedések mellett az alábbi fő programok találhatóak meg a Japán elektronikus kormányzati területén:

- információbiztonság erősítése[74]: egyaránt kiterjed a személyek, a vállalkozások, a kormányzat és a kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos védelemre,
- a helyi elektronikus kormányzati megoldások[75]: ezen a területen komoly infrastruktúra kiépítés figyelhető meg, a központi szinttől a helyi szintig terjedő elkülönült hálózatokkal,
- közigazgatási eljárások online elérhetővé tétele[76]: ezen belül olyan célokkal, mint például a társadalmi struktúra reformja az IT segítségével, és a leghaladóbb IT nemzetté válással,
- a kormányzati információk elektronikus elérhetővé tétele[77]: ez megfelel a közérdekű adatok nyilvánosságra hozatalának európai célkitűzésével,
- az elektronikus kormányzati megoldások elterjesztése az állampolgárok között,
- a munkavégzés és a kormányzati rendszer optimalizálásának előbbre vitele[78]: ez terület a közigazgatás belső működésének elektronikus alapokra helyezésével foglalkozik.

14.5 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Mivel Japánnak meglehetősen komplex elképzelése van az elektronikus kormányzat megvalósításával kapcsolatban, ezért több szerv is foglalkozik ezzel a területtel.

Egyformán részt vesz a tevékenységben:

- e-Government Evaluation Committee,
- the Government Promotion and Management Office (GPMO) of IT Policy Office of Cabinet Secretariat,
- the Administrative Management Bureau of the Ministry of Internal Affairs and Communications,
- Program Management Offices (PMO)
- Strategic Headquarters for the Promotion of an Advanced Information and Telecommunications Network Society (IT Strategic Headquarters).

[74] http://www.nisc.go.jp/eng/pdf/overview_eng.pdf,
[75] http://www.soumu.go.jp/english/lab/index.html,
[76] http://www.kantei.go.jp/foreign/policy/it/ITstrategy2006.pdf,
[77] http://www.data.go.jp/?lang=english,
[78] https://www.e-gov.go.jp/doc/pdf/en/optimizations.pdf,

15. Kanada

15.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Kanadában

A kanadai kormányzatban van egy nemzeti hatáskörű Információért Felelős Igazgató, köztisztviselő (Chief Information Officer (CIO)), akinek elegendő hatásköre van ahhoz, hogy szabványok, szabályozások alkalmazását előre mozdítsa és a kormányzatban az e-kormányzati eljárásokat alkalmazza. A szövetségi kormány átszervezése e területen azt jelentette, hogy a korábbi Távközlési Minisztériumot (Ministry of Communications) beolvasztották az Ipari Minisztériumba (Ministry of Industry).

Kanada e-kormányzati szolgáltatásai egy portálon keresztül érhetők el, e szolgáltatások a következőket fogják át:

1. Kormányzati területek – Állam elnök, Miniszterelnök, Parlament, Legfelsőbb Bíróság. Általában a kormányzat, oktatás.
2. Szolgáltatások – Kanada közszolgáltatások, Kanada vállalkozásoknak, Kanada nemzetközi közszolgáltatások.
3. Információ források centruma.
4. nagy közönség számára nyújtott népszerű szolgáltatások: Időjárás jelentés, Munkahely/állás keresés, adóügyek, társadalombiztosítási ügyek, cégalapítás, okmánycsere, szociális juttatások, útlevél ügyek, bevándorlás, időskorúak biztonsága, nyugdíj ügyek.

Kanada tevékenységét az e-kormányzat területén magasra értékelik annak köszönhetően, hogy rendszeresen konzultálnak a polgárokkal arról, hogy vajon milyen elektronikus közszolgáltatásokra van szükség. Sok más országtól eltérően, Kanada e-kormányzatra vonatkozó cselekvési terve az ügyfelektől származó információkra támaszkodik. Kanada rendszeresen felméri a polgárok és vállalkozások hozzáállását és szükségleteit. Kanada jelentős e-kormányzati marketing, reklám kampányt folytat az állampolgárok, vállalkozások és a nem állampolgárok számára is. A hirdetéseket TV-ben, rádióban, légitársaságok fedélzeti magazinjaiban, és újságokban adja fel azért, hogy a polgárokat az e-kormányzati portálok használatára ösztönözzék. [79] Kanada egyik érdekes e-kormányzati kezdeményezése, egy vezeték nélküli kapcsolattal elérhető portál, amely a polgárok mobil eléréssel teszi lehetővé a hozzáférést információkhoz, például a következő területeken: várakozási idő a határátlépési pontokon, kormányzati hírek, gazdasági mutatószámok. Ez a kormányzati portál lehetővé teszi azt, hogy személyre szabott oldalakat hozhassanak létre az ügyfelek,

[79] www.canada.gc.ca.

továbbá a honlap különböző mobil eszközök kapcsolati lehetőségeihez illeszkedő változatait is létrehozták.

15.2 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

Az elmúlt években, évtizedekben Kanadában az információs társadalom befogadása (e-inclusion) és innováció területén jelentős előrelépések zajlottak le. A szövetségi kormány átszervezése e területen azt jelentette, hogy a korábbi Távközlési Minisztériumot (Ministry of Communications) beolvasztották az Ipari Minisztériumba (Ministry of Industry). A fiatalkorúak képzése az egyik fókuszpont és lényeges tényező Kanada nemzeti digitális jövőképének kialakítása végett. Az Ipari Minisztérium irányításával a „Connecting Canada" programot a magán szektor és a nem nyereség orientált szektorok bevonásával végrehajtották, a világ második legnagyobb területű országában, amelynek célja az volt, hogy ésszerű ár szinten hozzáférhetővé tegye a kommunikációs szolgáltatásokat. A polgárokkal kialakított konzultáció és párbeszéd révén az igényeknek megfelelő „Információs sztráda" jött létre, amely a gazdasági és társadalmi fejlődést szolgálja. Ez a fejlődés az „agyelszívás helyett" lehetőséget az „agyak vonzására", és sarokköve lett a fenntartható növekedés kialakításának, amelynek főbb elemei a következők: információs társadalom, tudás-alapú gazdaság, és jó állam. A képességek fejlesztése a fentebbi kulcselemeket horizontálisan fogja át. Az információs társadalomban a szervezetek és emberek közösségi hálózatai megteremtik a lehetőséget, az aktív információ és ismeret megosztásra, a műszaki, kulturális és igazgatási folyamatok innovációjának felgyorsítását. 1994-től kezdődően a kanadai kormány és a nagy vállalatok több százezer felújított számítógépet jutattak oktatási célokra, amely a 90-es évek közepén a számítógép állomány megtöbbszöröződéséhez vezetett. 1999-ben a Kanada lett az első ország, amely minden iskolát és minden közkönyvtárat összekötött az Internettel. Kanada digitalizálta a nemzeti örökséget, és támogatta a helyi tartalomfejlesztést és tartalom fejlesztési szolgáltatásokat. A 2001-es „Világ versenyképességi jelentés" szerint a legmagasabb százalékos értéket érte el abban a tekintetben, hogy hány fő szerez főiskolai és egyetemi végzettséget.

Ahogy Kanada gazdasága egyre inkább tudásalapú gazdaság felé mozdul el, a helyi, kisvállalkozások számára egyre inkább létfontosságú kérdéssé válik, a magasan kvalifikált munkaerő megtartása. Az egyik év statisztikai adatai alapján 8800 Internetes közösség jött létre, amelynek oldalai 34 millió látogatást regisztráltak. Ezek a honlapok a helyi közösségek számára a gazdaság fejlődés inkubátor házaiként szolgáltak. Ezeket az e-közösségeket (eCommunities), 12 „eszes közösség" mentorálta, az eredményként létrejövő ipari klaszterek pedig nemzetközi befektetéseket vonzottak. A jó állam koncepció nemcsak azt jelenti, hogy vezetői iránymutatást kell adni és partneri kapcsolatok kialakulásának katalizátoraként kell működni azért, hogy az információs társadalom és tudás-alapú gazdaság felé elmozduljanak az érintettek, hanem innovatív közszolgáltatásokat és újszerű az ügyfelek mint partnerek

értelmezése, végfelhasználói modellek kialakítása. Kanada két évben is Accenture felmérésében, az e-kormányzati kiválóság tekintetében 22 ország között az első helyre került.

15.3 Célrendszer bemutatása

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Kanada sikere abból származik, hogy ezeket a változásokat a rendelkezésre álló eszközök kombinálásával hozta létre, nevezetesen a politika, különböző programok alkalmazása, mind a képességek fejlesztésére mind számbeli növelésére is koncentrálva. Kanadában az egyéni Internet használók száma meghaladja 75%-ot, a kkv-k esetében a 83%-t. Ezt egy olyan országban érték el, amely földrajzilag a Föld második legnagyobb területű országának számít, két hivatalos nyelvet használnak, népessége 34 millió, és az ország túlnyúlik az Északi Sarkkörön. Kanadában az elektronikus kommunikációs eszközök hozzáférhetősége területén e sikerek csak annak a révén valósulhattak meg, hogy a távközlés területén versenyt ösztönözték, támogatták, a gazdasági verseny szabadságát fenntartották, a támogatási pénzügyi alapok felhasználását versenysemlegesen biztosították, ezáltal az új szolgáltatások bevezetéséből származó üzleti lehetőségek vonzották a magán szektort, az infrastruktúra fejlesztés, piac innovatív teremtése területén egyaránt. A G8 országok között a háztartások ellátottsága a vezetékes telefónia területén meghaladja a 98%-ot, amely társul a legalacsonyabb díjak tételekkel. Az e-üzletvitel, és e-kereskedelem tekintetében is a világ vezető nemzetei közé tartozó Kanada, megteremtette a jogi kereteket az elektronikus aláírás alkalmazására, az adat biztonság érdekében a nyilvános kulcsú infrastruktúra alkalmazásával összefüggésben a rejtjelezési, kriptográfiai, információvédelmi szabványokat fogadtak el. Az Interneten keresztül végrehajtott tranzakciókat korrekt adózási politikával segítették, valamint a fogyasztók adatvédelmi jogait a személyes adatok védelme tekintetében kodifikálták. Ezzel az elektronikus üzleti tranzakciók iránt kellő bizalmat alakítottak ki jogszabályi eszközökkel.

Kanada által az eredmények eléréséhez felhasznált megoldásokból és eszközökből hasznosítható tanulságok:

- Nagyvonalú jövőképp, apró lépésekben történő megvalósítás;
- Az IKT területér felelős minisztérium (Távközlési Minisztérium, Ministry of Communications) katalizátor szerepet töltött be az IKT terület vonatkozásában a kormányzati, gazdasági és társadalmi fejlesztés politikába történő beillesztése érdekében.

- A partneri kapcsolatok kialakítása a magánszektor, közszféra, a civil társadalom között: a kulcsfontosságú partnerek erőforrásainak bevonása és kiaknázása egy közös jövőkép elérése érdekében, és új szerepkörök megteremtése végett;
- A korai technológia befogadók és alkalmazók támogatása; a sikeres innovátorok eredményeinek terjesztése, sikereik elismerése, és mint követendő példák bemutatása a mentori hálózatokon keresztül.
- A műszaki, technológiai és piaci innováció között értelmes egyensúly megtalálása; mind a cégeket mind a humán erőforrásokat feladatok ellátásához szükséges hatáskörrel ellátni. (alul nézetből és felül nézetből egyaránt).
- Tudásmenedzsment: nincs egyetlen egy, kizárólagos, alkalmas modell ha a sokféleséget figyelembe vesszük. Fontos, hogy a különböző forrásokból származó tudást, ismereteket figyelembe vegyék.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Kanada két évben is Accenture felmérésében, az e-kormányzati kiválóság tekintetében 22 ország között az első helyre került.

Oktatási:

Az informatikai, képzés erősítése az alap, közép és felsőfokú oktatásban, továbbá a felnőttképzésben is (vocational training):

- Kanadának rendelkeznie kell azzal a szaktudással, szakértelemmel és képességekkel, amelyekkel vezető szerepet tud betölteni az informatika és ICT területén, amely a gyorsan fejlődik, és globális szinten is versenyképes iparág.
- A jövő digitális világában szükséges képességek, képzettségek, szakértelem kiépítése
- A digitális világgal kapcsolatban fellépő munkaerőhiány enyhítése;

Egészségügyi[80]:

- e-Health, informatikai szolgáltatások révén az egészségügyi szolgáltatások színvonalának emelése
- az egészségügyi ellátórendszer gazdaságosságának, költség megtakarítás segítése informatikai eszközök alkalmazásával;
- a munkaerőhiány mérséklése az egészségügyi szakdolgozók tekintetében;
- A városi és vidéki lakosság számára egyenlőesélyek biztosítása az eü. Szolgáltatások tekintetében.
- Az egészégügy ellátásban a „silók" felszámolása, a betegek számára a szolgáltatások akadálytalanul és idejekorán hozzáférhetők legyenek.

[80] http://www.health.gov.bc.ca/library/publications/year/2005/ehealth_framework.pdf

Vállalkozások:

- Kanadának a globalizált digitális világgazdaságban vezető szerepet kell betöltenie.
- Az innovátoroknak és a vállalkozóknak motiváltaknak kell lenniük arra, hogy innoválhassanak, kockázat viselő képeseknek kell lenniük;
- A tartalom szolgáltatásnak és digitális médiumoknak kiemelt szerepe van a digitális gazdaságban, ezért ki kell fejleszteni egy olyan hosszú távú stratégiát, amely ki állja az idő próbáját;
- Az ipar szempontjából fontos területek:
    - A digitális technológia területé az innovációs képességek növelése;
    - Világszínvonalú digitális infrastruktúra kiépítése;
    - AZ IKT ipar fejlődésének támogatása;
    - A digitális médiumok esetében Kanada tegyen szert versenyelőnyre digitális tartalomszolgáltatás és kezelés területén;

Infrastruktúra és e-Kormányzat:

- szélessáv lefedettség és használat növelése,
- magánszektor beruházás, kormányzati és tagállami költségvetési források révén telekommunikációs infrastruktúra fejlesztése;
- Canada's Open Data portal (www.data.gc.ca) a nyilvánosan elérhető adatok kreatív felhasználásának ösztönzése, a gazdasági előnyök kiaknázása.

Biztonság

A kiberbiztonság területén

- Biometrikus vízum rendszer
- Kibertérbeli személyazonosítás, hitelesítése, amely a magánszektor számára is jelentős előnyökkel jár, egy biztonságos infrastruktúra megteremtésével (Credential Broker Service);

15.4 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Ahogy Kanada folyamatosan fejlődik az információ és a tudás, ismeretek, valamint innováció között húzódó kontinuum mentén, a fejlesztéspolitikai egyik fő célja, hogy megfelelő képességeket teremtsen mind minőségben mind mennyiségben.

Nemrég indították „A vidéki, agrár területek és az északi régió **szélessávú** fejlesztésére" szolgáló projektet. Ennek a projektnek a célja az, hogy Quikitarjuaq-tól Cape Breton-ig a kis falvakat, nehezen elérhető településeket, közösségeket elérje szélessávú hálózattal. 2009-

2012 218 000 kanadai háztartás kapcsoltak be a szélessávú hálózatba. A széles sávot minimum 1,5 Mb/s –ben határozták meg. 84 projektet finanszíroztak ebben az időszakban.

15.5 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

„A vidéki, agrár területek és az északi régió szélessávú fejlesztésére" szolgáló projektet indították el. Ennek a projektnek a célja az, hogy Quikitarjuaq-tól Cape Breton-ig a kis falvakat, nehezen elérhető településeket, közösségeket elérje szélessávú hálózattal. 2009-2012 218 000 kanadai háztartás kapcsoltak be a szélessávú hálózatba. A széles sávot minimum 1,5 Mb/s –ben határozták meg. 84 projektet finanszíroztak ebben az időszakban.

15.6 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

A tervezett projektek számát megadták, a pénzügyi forrásokat a nyilvános adatok nem tartalmazzák, jelentős a tervezett magán befektetés aránya.

15.7 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

- „Ipari Minisztérium"
- Fő Információért felelős igazgató (Chief Information Officer)
- Canadian Radio-television and Telecommunications Commission
- Államminiszter (Tudomány és Technológia)
- e-kormányzat: Ministry for Government Services

15.8 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

A szélessávú hozzáférés biztosítására szolgáló projekt a távoli, arktikus, alacsony népsűrűségű, távközlési szempontból rosszul ellátott területeken rokonítható a magyar hasonló célkitűzésekkel. Az innováció ösztönzése, az internet és a szélessávú hozzáférés lehetőségének megteremtése révén a vállalkozások támogatása szintén hasonló célkitűzéseket jelent. Az „Open Data" és az „Open Government" a kanadai megközelítésekben jelentős hangsúlyt kap mind szövetségi, mint tagállami szinten. A kormányzati tulajdonban levő, nyilvánosságra hozható adatok közcélú hasznosítása a rendelkezésre álló technológiák segítségével, pl. Big Data Analytics. Ez NIS-ben nem jelenik meg ilyen hangsúllyal. A fiatalság képzése az internet és a digitális világ felhasználására nagyon jelentős figyelmet kap Kanadában. A teljes képzési spektrumban az összes elképzelhető aspektusban nagy erőfeszítéseket tesznek az informatikával összefüggésben a képességek és kompetenciák fejlesztése területén, mind a felhasználási mind az aktív alkalmazási tekintetben. A természettudományos képzés, ezen belül az informatika oktatás erőteljes támogatása és ösztönzése az alapfokú oktatástól a felsőfokú oktatásig, és beleértve a felnőttképzést is. A NIS-nél sokkal jelentősebb hangsúlyt és figyelmet szentelnek

Kanadában e kérdésnek, különös tekintettel arra, hogy ez az oktatási stratégia már korábban is meghozta eredményeit.

16. Lettország

16.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Lettországban

Lettország a 2000-es évek elejétől tudatosan nagy hangsúlyt helyezett az IKT integrálására mindennapi életbe, különös tekintettel a kormányzásra/közigazgatásra. A 2011-es globális IT iparági versenyképességi index Lettországot a 34. helyre rangsorolta. Az e-kormányzás/e-közigazgatás mind az állam, mind a lakosság felől erőfeszítéseket igényel, ugyanakkor haszna már rövidtávon is érezhető. Mind az intézmények közötti, mind az intézmények és lakosság vagy vállalkozások, szervezetek közötti információáramlást, cserét sikerült olyan formába hozniuk, hogy jelenleg az e-szolgáltatások széles és magas minőségű spektrumával rendelkezik az ország. Az élet szinte minden területét lefedik ezek, a latvija.lv portálon látható csoportosítás is ezt jelzi. Megteremtették az infrastrukturális feltételeket, összehangolták a fejlesztéseket, létrehozták a működtető szervezeteket, a lakosság pedig ezeket intenzíven használja; kialakulóban van az információs társadalom remek példája. A „Nemzeti Fejlesztési Terv 2007-2013" (National Development Plan 2007-2013) kiemelten foglalkozik az IKT szektorral, különös tekintettel a digitális infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztésére, az információs rendszerek összehangolására, az intézmények eszközökkel és szélessávú kapcsolattal való ellátására, a lakosság és a munkavállalók IKT kompetenciáinak fejlesztésére.

A „e-Kormányzati Fejlesztési Terv 2011-2013" (eGovernment Development Plan (2011-2013)) része ennek, 192 különböző akciót fogalmaz meg az e-kormányzás felpörgetése érdekében, megfogalmazva célokat és elvárt eredményeket, megvalósítandó szolgáltatásokat, igazodva az EU Digitális Menetrendhez. A megvalósításhoz EU-s forrásokat, valamint nemzeti együttműködési forrásokat használnak fel. Az e-kormányzás témaköre kormányzati szinten a Környezetvédelmi és Regionális Fejlesztési Minisztériumhoz tartozik, melyen belül létrehoztak egy Elektronikus Kormányzás Főosztályt, amely a stratégiai tervezést és a koordinációt, valamint a megvalósítást végzi. 81 82 Négy osztály fogja át az IKT tevékenységet: Elektronikus Szolgáltatások Osztálya (e-kormányzás és e-szolgáltatások és kapcsolódó infrastruktúra), Állami Információs Rendszerek Osztálya (nemzeti informatikai rendszer, interoperabilitás, IT-biztonság), IKT Stratégiai Osztály (információs társadalom fejlesztése, e-kormányzás kiterjesztése) és az Elektronikus Közigazgatás Fejlesztése és

[81] http://www.varam.gov.lv/eng
[82] *http://www.varam.gov.lv/eng/par_ministriju/str/epd/?doc=12199*

Finanszírozása Osztály (fejlesztési források). Ez a szervezet koordinálja a gyakorlati megvalósítást, a stratégiai dokumentumokba foglaltak implementálását az e-kormányzás gyakorlatába, mellettük a pénzügyi tervezési, támogatási és ellenőrzési feladatokat az Állami Regionális Fejlesztési Ügynökség (VRAA/SRDA) végzi. Mellettük az egyes speciális területeken az adott területhez tartozó kormányzati szintű háttérintézmények is együttműködnek.[83]

16.2 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

Az „Információs Társadalom Politikája 2006-2013" (Information Society Policy (2006-2013) és az „Informatikai Tudás Fejlesztési Terv 2010-2013" (Electronic Skills Development Plan 2010-2013) az e-kormányzás elveit és gyakorlatát megalapozó dokumentum. a dokumentumok által vázolt intézkedések célja egy olyan hatékony, olcsó és átlátható rendszer megteremtése, melynek keretében a lett társadalom tagjai és a vállalkozások mielőbb teljes mértékben e-szolgáltatásokkal intézhetik ügyeiket.

16.3 Célrendszer bemutatása

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

- Infrastruktúra-fejlesztés: az internet infrastruktúra kiterjesztése, szélessávú hálózatok létrehozása és fejlesztése, szolgáltatások megalapozása;
- Kompetencia-fejlesztés: lakosság és társadalmi csoportok informatikai készségének és képességének fejlesztése, élethosszig tartó tanulás elősegítése, oktatási rendszer átalakítása IKT támogatással;
- Szolgáltatás-fejlesztés: tartalmak és szolgáltatások fejlesztése a köz javára, e-szolgáltatások igénybevételének lehetővé tétele, digitális aláírás, kulturális és gyűjteményi tartalmak fejlesztése;
- IKT minél nagyobb arányú használata: a gazdaságban, kereskedelemben, kompetenciafejlesztéssel; az innováció, a fejlesztések és magas hozzáadott értékű termékek, valamint és szellemi tulajdon létrejöttének támogatása az IKT eszköztárával;
- IKT a tudományban és innovációban: modern mérnöki képzés kialakítása, információs társadalom kutatása, K+F+I támogatása.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Az e-közigazgatás egyes elemeit már kiterjesztették a határokon túlra is, részben az elektronikus útlevéllel, részben a vállalkozások számára nyújtott e-szolgáltatásokkal. Mindennek ékes példája a latvija.lv, amely a kiinduló pontja a hazai és külföldi e-szolgáltatások iránti igények kielégítésének. Már középtávon is cél, hogy a szolgáltatások minél nagyobb hányada legyen elérhető nemzetközi vonatkozásban.

[83] *http://www.vraa.gov.lv/en/about_us/*

16.4 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

- Az e-szolgáltatások körének kiterjesztése az ország és a lakosság egészére, valamint a határokon túlra is, minél magasabb minőségben;
- Költséghatékony, polgár-barát és átlátható e-közigazgatást;
- Teljes körű és biztonságos dokumentum- és adatcsere rendszer lehetővé tétele az állami adminisztráció számára
- Egyszerű, de biztonságos hozzáférés és könnyen kezelhető szolgáltatások;
- A lakosság egészének felkészítése ezek használatára
- Megbízható, fenntartható szélessávú infrastruktúra kiépítése, a háztartásokban szélessávú elérés kiépítése 2017-ig;
- Elektronizálás az élet minden területén, hogy az információs társadalom minél nagyobb mértékben kiépülhessen, amely kulcsa a versenyképességnek, az életminőség javításának, valamint a társadalmi egyenlőség megteremtésének.

16.5 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

- www.latvija.lv: központi állami és önkormányzati e-szolgáltatási portál, 32 különböző szolgáltatási lehetőséggel;
- Integrated State Information System (IVIS): adatcsere megvalósítása és felügyelet a különböző információs rendszerek között, információhoz való hozzáférés biztosítása, az e-szolgáltatások keretrendszere;
- The State Information System (SIS)[84]: a különböző szintű állami/önkormányzati elektronikus adatbázisok kezelése, összekapcsolása, védelme és ezekből információ biztosítása;
- Web-based document flow system (DAUKS): 2007 óta működő dokumentum-menedzsment rendszer a központi kormányzat és az állami intézmények között;
- e-Igazolvány: 2010 óta fejlesztés és bevezetés alatt az egyedi azonosításra szolgál, helyettesíti az útlevelet, lehetővé teszi a digitális aláírást;
- e-Siganture[85] / e-aláírás portál: elektronikus aláírás biztosítása lakosok és vállalkozások számára;
- elektronikus útlevél: 2007-ben bocsátották ki az első chipes útlevelet, biometrikus azonosítókkal;
- elektronikus közbeszerzés (EPS)86: a Fejlesztési Ügynökség felügyelete alatt működik;
- Nemzeti Elektronikus Könyvtár (NDL)87, State Integrated Library Information System (SILIS), State Integrated Archival Information System (SIAIS), National union catalogue of

[84] http://www.varam.gov.lv/eng/darbibas_veidi/e_gov/?doc=13053
[85] https://www.eparaksts.lv/en/
[86] https://www.eis.gov.lv/default.aspx?
[87] http://www.lnb.lv/en/digital-library

museum holdings (NUCMM): közgyűjtemények anyagainak teljes körű digitális feldolgozása és a hozzáférés megteremtése;

16.6 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

A fejlesztéseket deklaráltan EU-s és kiegészítő hazai forrásokból kívánják megvalósítani. A 2014-2020 időszakra egyelőre nem állnak rendelkezésre információk, ugyanakkor a 2007-2013 időszakban az „Infrastruktúra és Szolgáltatások" Operatív Program (Operational Programme 'Infrastructure and Services') 4 prioritási területén az alábbi prioritások fedik le az IKT területét:

- 1. prioritás: Infrastruktúra a Humán Tőke Fejlesztéséhez (504 millió euró)
- 2. prioritás: Területi Megközelítés Promótálása (511 millió euró)
- 3. prioritás: Minőségi Lakás- és Üzleti Környezet (közel 323 millió euró)

A „Vállalkozások és Innováció Operatív Program (Operational Programme 'Entrepreneurship and Innovation') 1. prioritási területe a Tudomány és Innováció volt. Ezen a területen több mint 466 millió eurónyi forrás került felhasználásra.

16.7 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

- Környezetvédelmi és Regionális Fejlesztési Minisztérium / Ministry of Environmental Protection and Regional Development88,
- Elektronikus Kormányzati Központ / Electronic Government Department, Ministry of Environmental Protection and Regional Development,
- Pénzügyminisztérium / Ministry of Finance89,
- Gazdasági Minisztérium (Ekonomikas ministrija)90,
- Regionális Fejlesztési Ügynökség (Valsts reģionālās attīstības aģentūra (VRAA)91

16.8 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Nagy a hasonlóság és az elképzelések is jórészt egyeznek a hazai és a lettországi stratégiai elemek tekintetében. Mindkettő igazodik a Digitális Menetrendhez. A Nemzeti Infokommunikációs Stratégiában (NIS) megállapított alappillérek is tulajdonképpen azonosak: a digitális kompetenciák, a digitális állam, a digitális gazdaság és a digitális infrastruktúra. Bizonyos tekintetben a lettek néhány lépéssel előrébb járnak. A teljes körű e-

[88] http://www.varam.gov.lv/eng
[89] http://www.esfondi.lv/events.php?id=496
[90] http://www.em.gov.lv/em/2nd/?lng=en&cat=3&lng=en
[91] http://www.vraa.gov.lv/en/about_us/)

közigazgatás / e-kormányzás kialakítása Lettországban a megvalósítás és működés előrehaladott fázisában van. Mind a négy pillér az információs társadalom stratégiájának része, továbbfejlesztésük és kiterjesztésük zajlik, különböző célú és méretű programok formájában. Ezek közös nevezője, hogy bevonja a társadalom egészét, a lakosság javát igyekszik szolgálni, költséghatékony és olcsó állami szolgáltatásokat valósít meg, a társadalmi jólét és fejlődés szolgálata pedig együtt jár a gazdaság fejlődésével és fejlesztésével.

17. Nagy-Britannia

17.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Nagy-Britanniában

Cabinet Office

Nagy-Britanniában a Cabinet Office felelős a kormány hatékonysági és reform programjáért, amelynek alapvető célja a kormányzati működés javítása. A Cabinet Office-hoz tartozik továbbá az e-kormányzat kormányzat irányítása, illetve a kormányzati IKT Stratégia megalkotásáért való kormányzati felelősség is. A Cabinet Offce szervezeti egységeként a közelmúltban került felállításra az úgynevezett Hatékonysági és Reform Csoport. Célja, a kormányzat működésben tapasztalható pazarlások feltárása és kiszűrése, továbbá feladata, hogy valamennyi minisztérium tekintetében növelje az elszámoltathatóságot és a hatékonyságot. Ezen hatékonyság növelési feladatkör részeként felelősségi körébe tartozik a közbeszerzés területe, a nagy projektek menedzsmentje, a közszolgálati reform és az infokommunikáció és e-közigazgatás irányítása. A Csoportot irányító főbizottságban a Pénzügyminisztérium államtitkára és Cabinet Office miniszter közösen elnököl.

CIO-k Tanácsa (The Chief Information Officers Council)

A CIO Tanács célja a közszolgáltatások nyújtásának javítása. A Tanács a kormányzaton belül dolgozó IT szakemberek közötti partnerség megteremtését segíti elő, és az összkormányzati politikák egyensúlyát hivatott biztosítani a szakminisztériumokban. Tagsága a közszektor egészéből kerül kijelölésre. A Tanács feladata egy olyan összkormányzati program elkészítése és megvalósítása, amely támogatja a kormányzat átalakítását, és azon kapacitások és képességek kiépítését, amelyek az informatika által vezérelt üzleti változásokat hozhatják el a közigazgatásban.

CIO Végrehajtási Igazgatóság (The Chief Information Officers Delivery Board)

Az igazgatóság a minisztériumok CIO-ból áll és a hierarchiában a CIO Tanács felett helyezkedik el. Az Igazgatóság legfontosabb feladata az IKT Stratégia megvalósítása, amelyben minden minisztérium támogatólag kell, hogy részt vegyen. Az Igazgatóság készítette el a Stratégia Akciótervét, amely a kormányzat IKT Stratégiájának vízióját váltja igazi eredményekre.

Vezető technológiai szakértők tanácsa (The Chief Technology Officers Council)

A Vezető Technológiai szakértők tanácsa egyeztető fórumot biztosít a kormányzati IT szakemberek számára. Feladatai közé tartozik az interoperabilitással, tervezéssel, fejlesztéssel, modernizációval, üzemeltetéssel, megosztással, az IT erőforrások hatékony felhasználásával összefüggő kormányzati tevékenységek javítása. A CTO Tanács delegáltjai az egyes CIO-k képviselői. A Tanács egyik legfontosabb feladata az egyes kormányzati szervek IKT tevékenységének technológiai szinten történő összehangolása, többek között közös szabványok kialakítása révén, valamint a kormányzat IKT Stratégiája megvalósításának előmozdítása.

Kormányzati Digitális Szolgáltatások (Government Digital Service (GDS))

A „Kormányzati Digitális Szolgáltatások" szervezeti egység a Cabinet Office Hatékonysági és Reform Csoportjának részeként került felállításra 2013-ban. A felállításának célja, hogy a kormányzat képessé váljon arra, hogy állampolgárai igényeire valódi válaszokat adó világszínvonalú digitális szolgáltatásokat, termékeket nyújtson. Fenti célkitűzéshez igazodva a GDS vezető szerepet tölt be a kormányzati működés digitális átalakítására irányuló folyamatban.

A GDS három kulcs területre fókuszál:

- 25 nagy ügyfélforgalmú, példaértékű digitális szolgáltatás kialakítása;
- a kormányzati szolgáltatásokat egy helyre összegyűjtő Kormányzati Portál (GOV.UK) kialakítása, konszolidációja és üzemeltetése,
- a kormányzati IT beszerzések átalakítása.

17.2 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A Stratégiát 2012 végén publikálta a brit kormányzat. Célja azon beavatkozási rendszer lefektetése, amelynek mentén a kormányzati működés – alapértelmezetten – digitálissá alakítható át. A stratégiai dokumentum az „alapértelmezetten digitális" működés alatt olyan digitális szolgáltatások biztosítását érti, amelyek olyan egyszerűek és könnyen hozzáférhetőek, hogy mindazok, akik képesek az igénybevételükre meg is teszik azt, míg azok akik nem képesek igénybe venni őket, azok sincsenek kirekesztve. A stratégia készítői az offline működésről a digitális csatornákra való átállással éves szinten 1,7 és 1,8 milliárd font közötti megtakarítást remélnek.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

A Brit Stratégia felső szinten deklarálja, hogy a kormányzat együttműködik az Európai Unióval, ahol szükséges összehangolja jogi szabályozását, stratégiáit és keretrendszereit az uniós szinten meghatározott közös keretekkel, elemekkel. Továbbá hangsúlyozza, hogy a

Kormány együttműködik más országokkal a legjobb gyakorlatok és standardok megosztása területén. Az uniós dokumentumokban megfogalmazott specifikus célokkal való kapcsolatrendszer bemutatásra ugyanakkor nem tár ki a Stratégia. A kapcsolódások explicit tárgyalásának hiányában is beazonosítható a számos olyan terület, ahol a brit Stratégia az uniós célkitűzésekkel összhangban álló beavatkozásokat tervez megvalósítani. Így példaként említhetjük, hogy a brit Stratégia is a gazdasági versenyképesség javítását is szolgáló nélkülözhetetlen eszközként tekint a kormányzati infokommunikáció fejlesztésének területére. Az uniós törekvésekhez illeszkedve az interoperabilitás biztosítását is kiemelt célkitűzésként kezeli a stratégia. A brit Stratégia is értelemszerűen kiemelt területként kezeli az ügyfélközpontú digitális közszolgáltatások kialakítását, fejlesztését. Az uniós törekvésekhez illeszkedik a brit Stratégia azon célkitűzése is, hogy a kormányzati IKT beszerzések területén a jövőben nagyobb mértékben kíván a KKV-kra építeni, ezáltal is helyzetbe hozva őket. Az átlátható kormányzati működés, és a kormányzat által kezelt adatokhoz való egyszerűbb hozzáférés biztosítása is közös elemként azonosítható mind a brit, mind az uniós stratégiai dokumentumokban.

17.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

A Digitális Stratégia az alábbi főbb beavatkozási területeket jelöli ki:

- A digitális irányítási képességek fejlesztése a kormányzati intézményekben (Az intézmények vezető testületeiben helyet kap egy a digitális irányításért felelős vezető)
- A digitális képességek, kompetenciák fejlesztése a közszolgálatban (minden intézmény számára biztosítani kell, a szükséges digitális kapacitások intézményen belüli rendelkezésre állását, beleértve a speciális készségeket is. A Cabinet office támogatja ezen képességek, kapacitások biztosítását)
- Az ügyfélszolgáltatások újratervezése, átalakítása az új „Alapértelmezetten Digitális Szolgáltatás" standardnak megfelelően. (A meglévő éves szinten legalább 100.000 tranzakciót bonyolító szolgáltatási folyamatok felülvizsgálata mellett 2014 áprilisától valamennyi újonnan kialakított, vagy átalakított szolgáltatásnak meg kell felelnie a hivatkozott standardnak.)
- A Kormányzati Portál átalakításának befejezése (mind a 24 minisztériummal kapcsolatos kommunikáció a Kormányzati Portálon jelenik majd meg.)
- A digitális szolgáltatásokat igénybe vevők számának növelése
- Konzisztens szolgáltatások nyújtása azok számára, akik ritkán, vagy egyáltalán nem használják az Internetet. (megfelelő támogatás biztosítása a szolgáltatások igénybevételéhez)
- A digitális szolgáltatások beszállítói körének kiszélesítése – kiemelten a kis-és közepes vállalkozások részvételének ösztönzése – érdekében a pályáztatási rendszer átalakítása.

- A digitális szolgáltatásokat megalapozó közös technológiai platform kialakítása.
- Az indokolatlan adminisztratív és szabályozási korlátok felszámolása.
- A megalapozott döntéshozatalt támogató, a digitális szolgáltatásokra kiterjedő beszámolási, információs rendszer kialakítása (Az ügyfelek számára nyújtott szolgáltatásaikról az érintett intézmények előre meghatározott formában és tartalommal rendszeresen beszámolnak a Cabinet Office-nak.
- Az egyes politikák kialakítására, és az állampolgárokkal való kapcsolattartásra irányuló folyamatoknak az infokommunikációs technológiák használatára alapuló fejlesztése.
- Együttműködés a szociális és üzleti szférával a digitális készségek fejlesztése érdekében.
- Nem kormányzati szervek számára a kormányzat által kezelt adatokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása, annak érdekében, hogy képesek legyenek új szolgáltatásokat kialakítani ügyfeleik számára.

17.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Szélessávú Kormányzati Terv

A brit kormányzat célja, hogy 2015-re a potenciális ügyfelek 90%-a számára biztosított legyen a szuper gyors internethez való hozzáférés, és univerzálisan mindenki számára legalább 2Mbps sebességgel hozzáférhető legyen a standard szélessáv. A Kormányzati Terv megvalósítását a Szélessáv megvalósítási Csoport (Broadband Delivery UK (BDUK)) vezeti, mely a Kultúráért, Médiáért és Sportért felelős minisztérium részeként került felállításra. A BDUK felelős a Vidéki Területek szélessávú ellátottságának biztosítására irányuló program (Rural Broadband Programme) központi lebonyolításáért, menedzsmentjéért. A program területi projektek keretében történő gyakorlati megvalósítása a helyi hatóságok feladata és felelőssége. A BDUK a központi menedzsment részeként keretszerződést kötött egyes szolgáltatókkal (BT, Fujitsu), míg a helyi hatóságok e keretszerződéshez csatlakozva, a központilag kiválasztott szolgáltatásokat helyben megversenyeztetve választhatják ki a helyi projektet megvalósító szolgáltatót. A program megvalósítására a kormányzat Angliára 294,8 millió fontot, Skóciára 100.8 millió fontot, Wales-re 56,9 millió fontot, míg Észak-Írországra 99,34 millió fontot különített el.

Kormányzati Felhő – G-Cloud

G-Cloud framework: a teljes közszféra számára biztosított a felhőszolgáltatások beszerzési lehetősége a CloudStrore-on (onloine piactéren) keresztül. Négy kategóriában szerezhetnek be szolgáltatásokat az intézmények: infrastruktúra, szoftverek, Platformok, speciális szolgáltatások. A CloudStore-on keresztül elérhető, több mint 800 szolgáltató által kínált több mint 7000 szolgáltatást központosított beszerzés során választották ki, így a csatlakozó intézményeknek már nem kell beszerzési eljárást, vagy versenyt lefolytatniuk. A keretrendszer előnye, hogy a csatlakozók az igénybevett szolgáltatások után fizetnek, az IT

szolgáltatások tekintetben nincsenek hosszú távú, nehezen módosítható szerződésekhez kötve, így az igénybe vett szolgáltatási portfoliót akár rugalmasan alakíthatják.

17.5 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

A Kormányzat infokommunikációs kiadása 2011-2012. évben 6,9 milliárd fontot tett ki. Az előző évekhez képest a kormányzat 354 millió font megtakarítást realizált. Az elért költségmegtakarítás a Cabinet Office által elindított program eredménye.

A program az alábbi elemek implementálásával kívánja a kormányzati IKT költségeket lefaragni:

- a Cabinet Office keretei között működő IT Reform csoport (IT Reform Group) megvizsgálja a központi kormányzat minden 5 millió fontot meghaladó értékű beszerzését, beruházását. A Cabinet Office miniszternek jóvá kell hagynia ezen beszerzéseket.
- Megosztott IKT infrastruktúra program megvalósítása, mely a közös technikai standardok és közösen, megosztva használt IKT eszközök, infrastruktúra elemek rendszeresítése révén kíván költségmegtakarítást realizálni.
- Központosított IKT beszerzések, melynek keretében a Kormányzati Beszerzési Szolgáltató (Governmet Procurement Service) által letárgyalt keretszerződésekhez való csatlakozással juthatnak az egyes intézmények kedvezményes IKT szolgáltatásokhoz.

17.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

2012-ben valamennyi intézmény elkészítette saját intézményi digitális stratégiáját, mely dokumentumok bemutatják, hogy az egyes intézmények miként járulnak hozzá a Stratégia megvalósításához. A Cabinet Office évente felülvizsgálja, hogy az intézmények milyen előrehaladást értek el a Stratégia célkitűzésinek megvalósításában. A Stratégia nem terjed ki a területi, helyi közszolgáltatásokra, továbbá a szélessávú hálózat kiterjesztésére irányuló fejlesztésekre sem.

17.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Nagy Britannia IKT Stratégiája a NIS-sel szemben kizárólag a kormányzati informatikai beavatkozásokat – a NIS Digitális Állam pillérében megfogalmazott intézkedéseket – fedi le. Tekintve, hogy a brit stratégia alapvetően a szolgáltatásnyújtással összefüggő területek fejlesztésére és átalakítására koncentrál a két stratégiai dokumentum közötti kapcsolódási pontok is ezen a területen lelhetőek fel. Így közös elemként azonosítható a megosztott szolgáltatások elterjesztésének célkitűzése. Olyan építőkövek alkalmazása, melyek a kormányzati működés és szolgáltatásnyújtással összefüggő több folyamatba is beépíthetőek.

Mindkét Stratégia célul tűzi ki az elektronikus szolgáltatások nyújtását támogató, az indokolatlan akadályokat felszámoló szabályozási környezet kialakítását. Mindkét dokumentum fontos prioritásként kezeli a digitális készségek fejlesztését, a digitálisan aktívak körének kiszélesítését. A közigazgatáson belüli szemléletmód váltás, illetve digitális készség fejlesztés is megjelenik mindkét Stratégiában, de a brit dokumentumban ez némiképp hangsúlyosabb szerepet kap. Így a brit stratégia a kormányzati informatikai irányítás megújítását is fontos feladatként azonosítja. A KKV-k támogatása is feltűnik célként mindkét dokumentumban, de eltérő szkópjukból adódóan eltérő megközelítés mellett. Míg a NIS generálisabb célkitűzéseket azonosít a KKV-k fejlesztése kapcsán, addig a brit stratégia a kormányzat számára IT szolgáltatásokat nyújtó beszállítók körében kívánja emelni a KKV-k arányát.

18. Németország

Az infokommunikációs technológiák (IKT) szektora az Európai Unió GDP-jének jelentős részét adja. Az IKT jelentőségét mutatja egyrészt, hogy az infokommunikációs technológiák mind a gazdaság szereplői, mind az állampolgárok hétköznapjaiban meghatározó tényezőként vannak jelen, másrészt az egyes becslések azt mutatják, hogy az EU termelékenységében elmúlt években bekövetkezett növekedés körülbelül fele az IKT-s befektetésekre vezethető vissza. Az IKT termékek és szolgáltatások a gazdaság valamennyi szektorában a termelékenységnövekedés és a gazdasági teljesítmény fontos meghajtóinak számítanak.[92] Az IKT ágazat az európai GDP 5%-át termeli közvetlenül és évi 660 milliárd eurós piaci értéket teremt. A termelékenység általános növekedéséhez azonban jóval nagyobb arányban, az egész ágazat közel 20%-kal, az IKT beruházások 30%-kal járulnak hozzá. Az EU foglalkoztatottjainak 3%-a az IKT szektorban dolgozik.[93] Felismerve e szektor kimagasló jelentőségét, az EU tagállamai külön kezdeményezést indítottak az Európa 2020 stratégián belül európai digitális menetrend (Digital Agenda for Europe) néven. A digitális menetrendnek 7 prioritási területe az európai növekedést és munkahelyteremtést hivatott elősegíteni.[94] A fenti EU-s kezdeményezésen kívül és azzal szoros összhangban az egyes EU-tagállamok kormányzatai is törekednek az infokommunikációs technológiák elterjesztésére, megerősítésére és a rájuk vonatkozó szabályozási, intézményi környezet kialakítására, fejlesztésére. Jelen tanulmány Németország nemzeti és regionális szintű IKT stratégiáit, a

[92] http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/index_en.htm
[93] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52010DC0245
[94] *1. A szélessávú hálózatok új, stabil szabályozási környezetének létrehozása, 2. Új digitális közszolgáltatási infrastruktúrák kiépítése az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (Connecting Europe Facility) segítségével, 3. Az informatikai ismeretekre és munkahelyekre vonatkozó széleskörű együttműködés kialakítása, 4. Javaslat az uniós kiberbiztonsági stratégiára és irányelvre, 5. Az uniós szerzői jogi keret naprakésszé tétele, 6. A számítási felhő kiépítésének felgyorsítása a közszektor vásárlóereje segítségével, 7. Új elektronikus ipari stratégia elindítása.*

mögöttük álló intézményrendszert és a magyar nemzeti IKT stratégiával mutatott közös vonásaikat veszi górcső alá.

18.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Németországban

Németországban a központi kormányzati informatika legmagasabb szintjéért két minisztérium felel: a Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium, melynek minisztere Sigmar Gabriel, valamint a Szövetségi Belügyminisztérium, melynek élén Dr. Thomas de Maziere áll. A Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium feladatai között szerepel a technológia fejlesztése. Ennek érdekében hozták létre a Digitális Németország 2015 stratégiát, amely megadja a minisztériumoknak azt a keretet, melyen belül intézkedhetnek. A stratégia alkalmazásával a szövetségi kormányzat hozzá kíván járulni a fenntartható gazdasági fejlődéshez, új munkahelyeket teremt és társadalmi hasznot remél belőle. A Kormány tisztában van az internet és infokommunikáció társadalmi, politikai fontosságával és folytatja a szabályozási keretrendszer megfelelő kialakítását. A szövetségi informatika jövőbeli fejlődését a kormányközi Információs Bizottság fogja irányítani a Szövetségi Kormány informatikai biztosa által vezetett Szövetségi IT Menedzsment Csoporttal közreműködésben. A legfontosabb feladatok között van a megfelelő infrastruktúra biztosítása és az informatika szabályozása. A Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium költségvetéséből mintegy 72 millió eurót szánt az infokommunikációra 2013-ban. Elsődleges cél új IKT alkalmazások fejlesztése és azok felhasználása a kis- és középvállalkozások javára. Különösen kiemelt ügy az IT biztonság kérdése. Működik a Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztériumban egy „Fiatal Digitális Gazdaság” Tanács, melynek feladata tanácsadás az infokommunikációs iparág jelenlegi helyzetéről, különös tekintettel a Németországban fellelhető új digitális technológiák fejlesztéséről és felhasználási lehetőségeikről, valamint hogy miként tudnának megfelelő környezetet biztosítani az induló vállalkozásoknak a növekedéshez. Ez a terület fontos Németország gazdaságának jövőbeli fejlődése szempontjából, tekintve, hogy sok lehetőséggel rendelkező start-up felhozatala van. A „Fiatal Digitális Gazdaság” Tanács felállítását 2012. november 13-án jelentették be a Digitális Gazdaság Akcióterv keretében. A Tanács tagjai induló IT vállalkozások tulajdonosai, IKT cégek képviselői és befektetők. A Szövetségi Hálózati Ügynökség (Bundesnetzagentur) egy független szövetségi hatóság Bonnban, amely többek között a telekommunikációs szektor szabályozásáért is felel, biztosítva a hálózathoz való diszkriminációmentes és egyenlő hozzáférést, az igazságos piaci verseny fenntartását. Gondoskodik róla, hogy a telekommunikációs szolgáltatások az egész országban elérhetőek legyenek, fogyasztóvédelmi feladatokat lát el és bíráskodási feladatot is végezhet, továbbá felelős a frekvenciák elosztásáért. Tájékoztatást kérhet és nyomozhat, szankciók alkalmazására is van lehetősége. Igazgatóságának vezetője 2012 márciusa óta Jochen Homann, helyettese Peter Franke. Az ügynökség döntései ellen fel lehet lebbezni bíróságon. A Szövetségi Hálózati Ügynökség Tanácsa 32 tagból áll, 16 a Bundestag, 16 a Bundesrat tagjai

közül kerül ki. Negyedévente legalább egyszer össze kell üljön. A Szövetségi Belügyminisztériumban az infokommunikációért a szövetségi informatikai kormánybiztos felel, Cornelia Rogall-Grothe, akit 2010 februárjában neveztek ki és egyben informatikáért felelős államtitkár is. Az informatikai kormánybiztosi pozíció 2007 óta létezik. A kormánybiztos közvetít a tartományok és a piaci szektor között. A kormánybiztos felelős az informatikai stratégiákért a szövetségi közigazgatásban, ezért be kell vonni a törvényalkotásba és egyéb kormányzati projektekbe, amennyiben azok jelentős hatással vannak a közigazgatási informatikára.

A Szövetségi Belügyminisztérium felel az informatika és internet politikáért. Hét fő területet határoztak meg:

- Informatika és kiberbiztonság
- Internet és hálózatpolitika
- E-közigazgatás
- Szövetségi informatika
- Informatikai Tervtanács
- Új azonosító kártya
- De-Mail

18.2 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

A németek felismerték, hogy mind gazdasági, mind társadalmi fejlődésük elősegítéséhez nélkülözhetetlen egy átfogó stratégia kialakítása. A Német Szövetségi Köztársaság így 2013-ban közös vállalkozásba kezdett az Informatikai Tervtanáccsal (továbbiakban: IT Tervtanács) a szervezet elnökletét akkor ellátó Bajorország kezdeményezésére. A Stratégia megszületése egy online kérdőívnek köszönhető, melyet 589 szakértő töltött ki, és 2020-ig tartalmaz célkitűzéseket.

18.3 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Léteznek általános érvényű céljai, úgy mint a szövetségi eszme, az összetartozás érzetének felerősítése, az IT Tervtanács tevékenységének szélesebb körben ismertté tétele és a német állampolgárok számára megfelelő életszínvonal biztosítása. A megfelelő életszínvonal biztosításához szükségesnek látják a szélessávú-infrastruktúra fejlesztését, hogy a vidéken élő emberekhez is eljuttassák a szélessávú internetet. Ezen cél megvalósításához létre kell hozniuk egy adekvát szabályozási keretrendszert, valamint elő kell teremteni egy egészséges piaci versengést a szolgáltatók között, hogy minél magasabb legyen a lefedettség. A német kormány célja, hogy 2018-ra minden háztartásban legalább 50 MBit/s sávszélességű kapcsolatot juttasson el, ennek megvalósításánál az optikai hálózatot preferálják. A

szélessávú hálózat bővítésével közvetlenül kívánják növelni a GDP-t. A fejlesztés elsősorban a vidéki lakosság jólétének és foglalkoztatási arányának javításához járulhat hozzá, ezáltal az urbanizációs folyamatokra is hatással lenne. Az illetékes minisztérium vállalása szerint 2015-ig 3,4 millió euró értékben támogatja az IKT-infrastruktúra és a szélessávú hálózatok fejlesztését. Ezt a törekvést az Európai Unió az Európai Regionális Fejlesztési Alapon és az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapon keresztül segíti. Nagyjából 80 milliárd euró szükséges ahhoz, hogy minden háztartásba és vállalkozáshoz eljuttassák a szélessávú internete.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Németország a többi európai uniós tagállamhoz hasonlóan követi a Digitális Menetrend célkitűzéseit.

18.4 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Digitális kompetenciák

A kerettantervbe be kell építeni az informatika, média órákat, hogy alapul szolgáljanak a később egy életen át tartó tanuláshoz, hiszen az új technológiákat, azok kezelését mindig meg kell tanulni. A fiatalok könnyebben elsajátítják ezeket a kompetenciákat és egymást is segítik, de az idősebb korosztályoknak akár szakemberek segítségét is igénybe kell venniük a tanuláshoz, tanfolyamokra járni. Az Európai Bizottság sürgeti a digitális önállóság elsajátításának könnyítését a képzésekben, fontosnak tartja az iskolákban az infrastruktúra fejlesztését.

Digitális biztonság, adatvédelem

A Szövetségi IT Biztonsági Hivatal megbízásából készült tanulmány rávilágít arra az aggasztó tényre, hogy a német internet felhasználók fele alig, vagy egyáltalán nem törődik adatai biztonságban tartásával. A határokon átívelő adatforgalomra tekintettel a németek egy egyszerű, átlátható és nemzetközileg is alkalmazható szabályozást kívánnak bevezetni. A személyes adatok védelme eltérő szinteken elhelyezkedő felügyeleti szervek felelőssége.

E-közigazgatás

A németek minden lényeges szolgáltatást digitalizálni kívánnak. Alapelv az állampolgárok és vállalkozások ösztönzése az e-közigazgatás használatára, hiszen még nem nagyon bíznak benne az emberek. Az e-közigazgatás hatékonysága jelentősen függ a rendesen működő állami informatikai rendszerektől, így ez a cél elérésének nélkülözhetetlen eszköze a németek számára. Fontosnak tartják az állampolgárok bizalmának elnyerése érdekében a felhasználó-központú szolgáltatást, a könnyű, gazdaságos és hatékony ügyintézést.

Közlekedés, mobilitás

Németország számára nagyon fontos az autóipar és ennek folytán az innováció is, az utóbbi években azonban ez a terület igencsak alulfinanszírozott volt (14 milliárd helyett csak 10 milliárd euró). Céljuk egy kommunikációs hálózat kifejlesztése az autó és környezete, vagy akár két autó között. Egy ilyen intelligens rendszer létrehozása az Európai Unió versenyképessége szempontjából is jelentős lehetne.

Egészségügy

Az egészségügy területén még gyerekcipőben jár az infokommunikációs technológia, egyelőre személyesen kell a németeknek felkeresniük az orvost, de a jövőben akár az interneten keresztül is konzultálhatnak majd vele. 2011 októbere óta rendelkeznek elektronikus egészségkártyával. A tervek szerint tovább fejlesztik és egy olyan chipet tesznek bele, mellyel lehetővé válik, hogy a beteg leleteit és adatait tárolják rajta.

18.5 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

A Digital Germany 2015 szövetségi IKT stratégia az információs társadalom, innovációs politika és telekommunikáció terén tartalmaz célkitűzéseket. Az ICT 2020 stratégia célja Németország befolyásának bővítése az IKT területén.

18.6 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

A Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium költségvetéséből mintegy 72 millió eurót szánt az infokommunikációra 2013-ban.

18.7 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

A Szövetségi Belügyminisztériumban az infokommunikációért a szövetségi informatikai kormánybiztos felel, Cornelia Rogall-Grothe. A szövetségi informatika jövőbeli fejlődését a kormányközi Információs Bizottság fogja irányítani a Szövetségi Kormány informatikai biztosa által vezetett Szövetségi IT Menedzsment Csoporttal közreműködésben. A Szövetségi Hálózati Ügynökség (Bundesnetzagentur) egy független szövetségi hatóság Bonnban, amely többek között a telekommunikációs szektor szabályozásáért is felel, biztosítva a hálózathoz való diszkriminációmentes és egyenlő hozzáférést, az igazságos piaci verseny fenntartását.

18.8 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

A fentebb bemutatott főbb irányokból jól látszik, hogy a németek hasonló célokat tűztek ki maguk elé, mint amiket hazánk is vállalt. Ezekhez egy kiegészítést lehet még fűzni:

Újgenerációs szélessávú hálózatok (NGA)

A német szövetségi kormány 2010 májusában állította fel az Újgenerációs Szélessávú Hálózatok Fórumot, miután 2009 februárjában nyilvánosságra hozták a szélessávval kapcsolatos stratégiájukat. A jelenlegi elérendő cél az, hogy 2014-ben a háztartások 75%-a rendelkezzen minimum 50 MBit/s-os szélessávú kapcsolattal.

19. Norvégia

19.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Norvégiában

Norvégia érdekes képet fest ezen a téren: egyrészt a világ egyik legfejlettebb országa, ahol az IKT szektor, az innováció kiemelt szerepet játszik. Másrészt a kormányzatban ez a terület teljes mértékben hangsúlytalan, legalábbis jelenleg. Az áttekintett dokumentumokból úgy tűnik, az IKT szektorral kormányzati szinten főleg a 2010-es évek előtt foglalkoztak, az Európát érintő problémák, kérdések (szélessáv, modern közigazgatás, innováció, szegénység, társadalmi integráció stb.) Norvégiát kevésbé érintik. Éppen ezért az IKT irányítással, információs társadalommal összefüggő kérdésekkel mindössze a Modernizációs és Önkormányzati Minisztérium foglalkozik, igaz ez Norvégia második legnagyobb hivatala. Norvégia igen fejlett hálózati társadalom, magas a szélessávú penetráció, háztartások, vállalkozások internet-előfizetési aránya. A mobil-internet használata itt a legmagasabb Európában. Illetve itt a legalacsonyabb a netet soha nem használók aránya a kontinensen.

19.2 Célrendszer bemutatása

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A norvég kormány kiemelten kezeli az IKT szektort, erre támaszkodva a vezető szerepre törekszik az innovációban, a közszféra modernizációjában. Norvégia nem tagja az Európai Uniónak, ugyanakkor a jelenlegi kormány kifejezetten nagy hangsúlyt helyez az európai uniós ügyekre, így például a Digitális Menetrendhez való csatlakozásra. Még akkor is, ha Norvégiát kevésbé érintik azok a kihívások, amikre reflektálva a Menetrend céljai megfogalmazódtak. Ugyanakkor a Digitális Menetrendhez való csatlakozás katalizátorként hathat Norvégiára is. Ennek a folyamatnak a fókuszában a közigazgatás modernizálása (e-közigazgatás) és a vállalkozások támogatása, illetve az innováció támogatása szerepel. Norvégiában erős az állami szerepvállalás például a szociális ellátás terén, így természetes, hogy a közigazgatást korán elkezdték modernizálni, digitalizálni. A norvég társadalom az egyik legnagyobb online

fogyasztó a világon: pl. a határon átnyúló e-kereskedelmi szolgáltatást a lakosság egynegyede veszi igénybe. A szélessávú fejlesztések is hangsúlyosak, hiszen a nagy földrajzi távolságok, zord terepviszonyok miatt a szolgáltatások elvitele a távoli területekre csak így lehetséges. Erre a hálózatra támaszkodva igen komoly fejlesztések vannak az e-egészségügy, a távgyógyászat terén.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Norvégia számos K+F területen is világvezető: szuperhatalom az alacsony energiafelhasználású érzékelők, áramkörök, vezeték nélküli RFID-ek gyártásában, valamint az egyetemeken folyó keresőmotor (Google, Microsoft, Yahoo) fejlesztésekben.

19.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

A közigazgatás modernizációjáért felelős minisztérium célkitűzései, programjai:

- Proaktív szolgáltatások bevezetése az online adózásban.
- Altinn nevű állami üzleti és adózási platform további bővítése (jelenleg mintegy 22 kormányzati intézmény mintegy 130 szolgáltatása érhető el teljes mértékben online módon).
- Az norvég állami oktatási alapból további online szolgáltatások kiépítése (hitel, biztosítások).
- Az EU nagyprojekt, a PEPPOL eredményeinek országon belüli ökoszisztémájának kiépítése a teljes vállalkozói körben (e-számlázás).
- A központi közigazgatás Elektronikus Nyilvántartási rendszerének modernizálása, kereshető adatbázis kinyitása a felhasználók felé (találat esetén kérelem benyújtása a betekintésre).
- A Közigazgatási Törvény módosítása annak érdekében, hogy az összes kommunikáció elektronikusan történjen.
- A nyugdíjkérelmek teljes körű online feldolgozása.
- Az állami szolgáltatások vegyék át a banki szektorban használatos online azonosítási módszereket. Ez mindenképp hasznos lehet a hazai fejlesztéseknél is.

Mindezt átfogó jelleggel a 2011-ben született, a helyi szintű jó kormányzást elősegítő innovációkat tartalmazó stratégia (Strategy for Innovation an Good Governance at Local Level) fogja össze. Ez a dokumentum 12 alapelvet rögzít a jó kormányzásról.[95] A fejlett információs társadalom ellenére a norvég kormányzat nem bővelkedik a stratégiákban. A Modernizációs és Önkormányzati Minisztériumnak a fentieken kívül van még egy 2004-ben

[95] http://www.regjeringen.no/en/dep/kmd/documents/handbooks/2011/the-strategy-for-innovation-an-good-gove.html?id=653768

jegyzett stratégiája a közigazgatás modernizációjáról és revitalizációjáról: Modernisation and Revitalisation in Public Governance. Experiences, dilemmas and challenges for top executives.[96] A norvég központi kormányzati honlapon az „információs társadalom" kifejezésre rákeresve az összes releváns dokumentum 2010 vagy ez előtti időszakból származik. Ebből is látszik, hogy ez már nem stratégiai, vagy kormányzati prioritás, hanem a hétköznapi élet legtermészetesebb megnyilvánulása, amivel nem kell külön, vagy kiemelten foglalkozni.

19.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Verdikt Program

Norvégia legnagyobb finanszírozási programja, ami az internet jövőjét három tematikus terület fejlesztésével akarja elérni:

- társadalmi hálózatok,
- a dolgok internetje,
- mobil internet.

A programon keresztül terjesztik el a zöld IT megoldásokat az egészségügyben, jóléti szolgáltatásokban.

19.5 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

A Verdikt Programra összesen körülbelül 400 millió koronát fordítanak.

19.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Úgy tűnik, az IKT irányítással, információs társadalommal összefüggő kérdésekben kizárólag a Modernizációs és Önkormányzati Minisztérium az illetékes. Ez Norvégia második legnagyobb minisztériuma, kb. 425 fős apparátussal és 5 államtitkárral.

A miniszter a Konzervatív Párt-i Jan Tore Sanner

Address: Akersgt. 59, Postboks 8004 Dep, 0030 Oslo

E-mail: postmottak@kmd.dep.no

Telephone: (+47) 22 24 68 00

[96] *http://www.regjeringen.no/en/dep/kmd/documents/reports/reports/2005/modernisation-and-revitalisation-in-publ.html?id=420388*

19.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Nem igazán lehet ilyen kapcsolódási pontokat találni, ugyanis Norvégia 10-15 évvel előttünk jár a fejlesztésekben, az ország gazdasági, társadalmi helyzete pedig merőben más problémákat, kérdéseket vet fel. Norvégiában a már működő, elektronizált rendszerek finomhangolása, részfunkciók további kiépítése történik, de úgy tűnik, ez is elsősorban az e-közigazgatást érinti. Az ezekkel való kapcsolódást pedig a hazai Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztés Operatív Program (KÖFOP) célrendszerének hiányában jelenleg nem lehet feltérképezni. Az Altinn programot azért érdemes lenne majd részletesebben is megnézni, ugyanis például az USA ezt a norvég portált akarja „lemásolni".

20. Olaszország

20.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Olaszországban

2014-ig a Közigazgatási és Innovációs Minisztériumon (Ministry of Public Administration and Innovation) belül elhelyezkedő Közigazgatás Elektronizálási Osztály (Department for the Digitisation of public administration) volt felelős politikailag az e-kormányzati ügyekért. A munkájukat a Technológiai Innovációs Állandó Bizottság támogatja, amelynek a szakértői tanácsadással segítik Olaszországnak legmegfelelőbb e-kormányzati politika kialakítását. A nemzeti e-kormányzati feladatok megvalósulásának biztosításáért a Nemzeti Ügynökség az Elektronikus Közszolgáltatásokért (National Agency for Digital Administration (CNIPA)) és a központi államigazgatás illetékes szervezetei felelősek. Az olasz tartományok régiók a CNIPA műszaki, szakmai segítségével készítik el terveiket. Közigazgatás Elektronizálási Osztály (Department for the Digitisation of public administration) gondoskodik a kormányzat különböző területei, az egyes szakpolitikák, szakmai területek közötti összhang fenntartásáért az e-kormányzat tekintetében.

20.2 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Az e-kormányzat mint politikai tényező 2000-ben kapott jelentősebb figyelmet Olaszországban, amikor egy kétéves cselekvési tervet dolgoztak e területre. Azóta több kombinált lépést tettek, a jogalkotási és politikai eszközök alkalmazásával, a számítógépesítés, automatizálás, egyszerűsítés és közigazgatási eljárások és szolgáltatások modernizálása területén mialatt a minőség szint emelését és költség takarékosság, gazdaságosság szempontjait is figyelembe vették. A felhasználó-barát jelleg erősítését, és a

kormányzás átláthatóságát a jelenlegi e-kormányzati (stratégiai terv) tartlamazza: „E-Government Plan 2012”[97]. Az „E-kormányzati törvény” (eGovernment Code) 2005-ben történt elfogadása után létrejöttek a jogszabályi alapok, amelyek lehetővé teszik az e-kormányzattal kapcsolatos fejlesztéseket összehangolt módon. A törvény többek között az alábbi területeket szabályozza:

1. közszolgálati elektronikus szolgáltatások rendelkezésre állása;
2. A közigazgatáson belül, illetve a közigazgatás és a polgárok közötti elektronikus információcsere területét;
3. Az „on-line”, elektronikus,, Interneten keresztül történő fizetések módozatait;
4. az elektronikus személyazonosítás és annak kezelése (eIdentification alkalmazása).

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Oktatási:

Az informatikai, képzés:

- a digitális szakadék csökkentése, és az esélyegyenlőség növelése,
- a felhasználókká informatikai ismereteinek fejlesztése.

Egészségügyi:

- e-Health, informatikai szolgáltatások révén az egészségügyi szolgáltatások színvonalának emelése
- az egészségügyi ellátórendszer gazdaságosságának, költség megtakarítás segítése informatikai eszközök alkalmazásával.

Vállalkozások:

- innováció támogatása az informatika területén;
- más gazdasági ágazatokban pedig az informatikai eszközök felhasználása az innováció támogatásra (pl. szélessávú elérés, mind üzleti alapinfrastruktúra biztosítása, az elmaradt, geográfiailag is nehezen elérhető térségekben).
- az e-kormányzat alkalmazások bevezetésével a vállalkozások adminisztratív terheinek mérséklése; az adózási fegyelem növelése.

Infrastruktúra és e-Kormányzat:

- szélessáv lefedettség és használat növelése,
- magánszektor beruházás, kormányzati és tartományi +EU támogatási alapok révén telekommunikációs infrastruktúra fejlesztése.

---

97 http://en.wikipedia.org/wiki/EGovernment_in_Europe#cite_note-86

- közszolgálati elektronikus szolgáltatások rendelkezésre állása,
- A közigazgatáson belül, illetve a közigazgatás és a polgárok közötti elektronikus információcsere kiterjesztése,
- Az „on-line”, elektronikus,, Interneten keresztül történő fizetések módozatainak fejlesztése;
- az elektronikus személyazonosítás és annak kezelése (eIdentification alkalmazása); kártya és tanúsítványok alkalmazása.

Biztonság

AZ EU kiberbiztonság stratégiájával összhangban

- az internet használók biztonság tudatosságának emelése;
- tájékoztatási programok az Internet veszélyeiről,
- a felhasználók, polgárok bizalmának erősítése a kibertér, az Internet használat kereskedelmi vonatkozásaiban.

20.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

A nemzeti IKT stratégia:

- Szélessávú Internethez és digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása a lakosság és a gazdaság szereplői számára,
- A közigazgatáson belül, illetve a közigazgatás és a polgárok közötti elektronikus információcsere területét;
- Az „on-line”, elektronikus, Interneten keresztül történő fizetések módozatait;
- az elektronikus személyazonosítás és annak kezelése (eIdentification alkalmazása).

20.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Olaszországban a digitális szakadék megszüntetése végett a szélessávú infrastruktúra tekintetében azt a célt fogalmazták meg, hogy a piaci szolgáltatók számára érdektelen területeken a 2 Mb/s-t a 20 Mb/s-ra kívánják növelni. Kialakítottak műszaki koncepciót az optikai, üvegszálas hálózatok növelésére mind a fix mind a mobil elérés céljára. A digitális szakadék mérséklésének egyik eszközeként a 800 MHz sáv egyes részeit árverésen értékesítették annak érdekében, hogy Long Term Evolution Technologies (LTE), a távoli vidéki területeken telepíteni lehessen; a régiók között összehangolt tervkészítés folyik. A „Nemzeti Gazdaság Fejlesztési Minisztérium” „Távközlési/telekommunikációs” osztálya felelős a nemzeti szélessávú stratégia megvalósításáért.

A nemzeti szélessávú stratégiát 2011-ben fogadták el, 2020-ig érvényes. Költségvetési, állami támogatási konstrukciók három típusban:

1. A típus. NGA (Next Generation Access). Állami tulajdonban marad, az alap infrastruktúra hiányának pótlására szolgál.
2. B típus. Távközlési szolgáltatók beruházási projektjeinek támogatása az un. „utolsó mérföld/szakasz" esetében, a pénzügyi megtérülési hiányának pótlására.
3. C típus. A végfelhasználók berendezés beszerzésének támogatása, specifikus végberendezések („terminal") esetében, a földrajzilag elszigetelt, domborzatilag nehéz terepviszonyok esetében, illetve alacsony népsűrűségű területeken.

Műszakilag, technológiailag semleges megoldások alkalmazására törekszenek.

Széles sávú projektre: 1,106 Md EUR: költségvetési források, nemzeti fejlesztési alapok, önkormányzati, tartományi források, és magánberuházások.

Alap szélessávú: 2 Mb/s 2012-re a háztartások 98,4 %

NGA: 30 Mbs 2012-re a háztartások 14%

Hosszú távú cél: 30 Mbs 2020-re a háztartások 100%

Pénzügyi eszközrendszer:

1. 1, 74 Md EUR, ami a FEASR, FESR EU alapokból jön, valamint a nemzeti „Hátrányos infrastrukturális területek" támogatására szolgáló alapból jönnek források. Ezeket a forrásokat fele-fele arányban használják fel szélessávú infrastruktúra fejlesztésére és az utolsó szakasz, a végfelhasználói végpont kiépítésére.
2. A „Nemzeti Gazdaság Fejlesztési Minisztérium" szerint 1, 106 Md EUR jönne a nemzeti, regionális költségvetési forrásokból, alapokból a szélessávú infrastruktúra fejlesztésre, 533 millió EUR jönne a régióktól, tartományoktól, 30% a magán beruházóktól.

20.5 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

Szélessávú projektre összesen 1, 106 milliárd euró áll rendelkezésre költségvetési forrásokból, nemzeti fejlesztési alapokból, önkormányzati- és tartományi forrásokból, és magánberuházásokból.

Pénzügyi eszközrendszer:

- 1, 74 Md EUR, ami a FEASR, FESR EU alapokból jön, valamint a nemzeti „Hátrányos infrastrukturális területek” támogatására szolgáló alapból jönnek források. Ezeket a forrásokat fele-fele arányban használják fel szélessávú infrastruktúra fejlesztésére és az utolsó szakasz, a végfelhasználói végpont kiépítésére.
- A „Nemzeti Gazdaság Fejlesztési Minisztérium” szerint 1, 106 Md EUR jönne a nemzeti, regionális költségvetési forrásokból, alapokból a szélessávú infrastruktúra fejlesztésre, 533 millió EUR jönne a régióktól, tartományoktól, 30% a magán beruházóktól.

20.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Az ország IKT stratégiájának és a kapcsolatos fejlesztéseknek a megvalósításáért többek között a Gazdasági és Pénzügyi Minisztérium, a Nemzeti Gazdaság Fejlesztési Minisztérium felelős, illetve korábban a Közigazgatási és Innovációs Minisztérium (Ministry of Public Administration and Innovation) is érintett volt. További felelős intézmények még az Italian Broadcast Companies Association, az Italian Competition Authority, a Ministry of Communications és a Communications Regulatory Authority (Agcom).[98]

20.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

A NIS-hez hasonlóan a szélessávú hozzáférés terjesztése fontos cél, az alacsony ellátottságú, földrajzilag nehezen elérhető, alacsony népsűrűségű területeken is. Hasonlóan fontos cél a vállalkozások számára az elektronikus szolgáltatások, az adminisztrációs terhek csökkentése az elektronikus kormányzati szolgáltatásokon keresztül. A kkv-k, kezdő vállalkozások támogatása, az internet és elektronikus hozzáférésen keresztül hasonlóan fontos cél. Továbbá az innováció ösztönzése.

21. Portugália

21.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Portugáliában

Az Állam Központi Közigazgtási Reform Programja (PRACE) keretében 2007-ben hozták létre az AMA-t (Agencia para a Modernizacao da Administracao/Közigazgatás Korszerűsítéséért felelős Ügynökség), amely az e-kormány /közigazgatásért és az információtechnológiai fejlesztésekért felelős, a központi közigazgatásba indirekt módon beágyazott (nem tartozik minisztériumi struktúrába, önűlló döntéso jogköre és költségvetése van) központi szervezet. Létrejöttekor beleolvasztottak akkor már működő, un. „állampolgári boltokat” működtető

[98] *Italian Broadcast Companies Association*
Italian Competition Authority
Ministry of Communications
Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni - AGCOM

intézetet, átvette az üzleti boltokat támogató IAPMEI feladatkörét, és az UMIC elektronikus közigaugatási feladatait, és kapott feladatokat a közigazgatás egyszerűsítése és a tudás társadalom terén, valamint a minisztériumi hálózatok és az IKT koordinálásában. Missziója az elektronikus közigazgatás adminisztratív és szabályozási szintű korszerűsítésére és egyszerűsítésére irányuló intézkedések, programok és projektek kidolgozása, koordinálása, értékelése és a kormánypolitika által meghatározott elektronikus közszolgáltatások terjesztésének ösztönzése, az átvett állampolgári és üzleti boltok (hozzáférési pontok) működtetése, fejlesztése mind az elérhető szolgáltatások számát, a hozzáférési pontok és a hozzáférési modalitások tekintetében, az állampolgári kártyákkal kapcsolatos feladatok ellátása és a tudás társadalom fejlesztése. Az AMA feladatait az ICT területén 2012-2016 közötti időszakra kormányrendelet az un. PGERRTIC (Globális Stratégiai Terv az ICT költségek racionalizálására és csökkentésére) határozta meg. A terv 25, az ICT legkülönbözőbb területeire kiterjedő intézkedést fogalmaz meg. A PGERRTIC végrehajtását egy „Minisztérium-közi" Bizottság felügyeli, melynek munkáját egy erre létrehozott Technikai Bizottság támogatja, melynek tagja az ANACOM. Az ANACOM feladata ezen kívül, a Menetrend intézkedéseinek megvalósítására vonatkozó éves terv elkészítése, a megfelelő források biztosítása és a közigazgatás, a magánszektor és a civil szféra közötti koordináció. A terv operatív irányítása az AMA feladata. Ezen felül minden, a biztonsággal, költségcsökkentéssel, nyílt forráskódú szoftverek használatával, szervezetek közötti erőforrások megosztásával, elektronikus közigazgatással, felhő alapú számítástechnikával kapcsolatos intézkedés koordinálása is az AMA feladata. Az intézkedések kultúrát érintő részét (szerzői jogok, kulturális tartalmak) a Kulturális Tevékenységek Felügyeletének (IGAC) felügyeli.

21.2 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A PGERRTIC terv megvalósításától a fenti célokon kívül azt is remélik, hogy megszünteti az IKT fejlesztések koordinálatlanságából fakadó multiplikációt, a gyakran tapasztalható együttműködési képtelenséget az alkalmazások között, ami fölösleges kiadásokkal, rossz kihasználtsággal és a közigazgatás IKT költségeinek aránytalan és felesleges növekedésével jár.

A Digitális Menetrend irányelveit követve az elkövetkezendő időkben az IKT a következő területekre kell, hogy fókuszáljon:

- szélessáv és digitális piacok,
- K+F és innováció,
- Digitális írástudás javítása,
- bevonás (inclusion) és képesítés,

- adóelkerülés és csalás elleni harc,
- társadalmi kihívások kezelése,
- vállalkozások erősítése és nemzetközi piaci jelenlét fokozása az IKT szektorban.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Portugália az IKT területén is nagy hangsúlyt fektet a nemzetközi megjelenésre, és ez megjelenik a Digitális Menetrend prioritásai között is. Kiemelt célnak tekinti a külföldi befektetések megszerzését, megfelelő struktúra kialakítását az IKT export támogatásához és a szolgáltatások exportálását Business Process Outsourcing (BPO). A program célja, olyan üzleti körülmények megteremtése, hogy 2011.hez képest 2016-ra 20%-al növekedjen az ICT export teljesítménye.

21.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Portugáliában a Digitális Menetrend stratégia a következő fő területeken kíván eredményeket elérni:

- szélessávú infrastruktúra fejlesztése
- e-kereskedelem bővítése
- online közszolgáltatások igénybevételének növelése
- IKT export növelése
- új, a lakosság széles rétegeit internet használatra ösztönző technológiák támogatása

21.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

- Költségcsökkentés/ interoperábilitás(iAP) a közigazgatásban: nyíl forráskódú szoftver bevezetése, központi Interoperábilitás platform létrehozása
- Simplex/Egyszerűsítés: folyamatok és szabályozás, ezen keresztül az elektronikus szolgáltatások egyszerűsítése,
- Online szolgáltatások igénybevételének ösztönzése: új igénybevételi modellek kialakítása (face-to-face, telefon, internet),
- Go-Cloud – kormányzati felhő szolgáltatás megvalósítása (alkalmazások, adatok megosztás, költségcsökkentés),
- EXPAND: Únyos projekt 2016-ig – Egészségügyi adatok Interoperábilitás szolgáltatásainak,
- Szélessávú internet fejlesztése: 2020-ra a lakosság 100% rendelkezzen legalább 30 Mbps, a háztartások legalább 50%- rendelkezzen 100 Mbps internet hozzáféréssel,
- e-kereskedelem bővítése: 2020-ra 5§%-kal növekedjen az e-kereskedelemben résztvevő vállalkozások száma.

21.5 Rendelkezésre álló források a célok, kiemelt programok megvalósítására

Portugáliában, a 2014-20 időszakban az IKT fejlesztés az EU-s kohéziós alapokból valósul meg, ennek összege folyó áron 2 861,7 millió euro.

21.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Közigazgatás Korszerűsítési Ügynökség AMA, Megosztott Közigazgatási Erőforrások Kezelő Ügynökség GeRAP, Portugál Telekommunikációs Hatóság ANACOM.

21.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

A portugál IKT stratégia fő irányai és a NIS programban vázolt főbb célkitűzések között találhatók közös pontok. Mindkét stratégia nagy hangsúlyt fektet a szélessávú hozzáférés bővítésére. Mindkét országban cél a magánszektor minél hatékonyabb bevonása az IKT fejlesztésekbe, az innováció támogatása és az IKT vállalkozások külpiaci jelenlétének támogatása, erősítése. Az elektronikus közigazgatásban jelenleg is vannak hasonló programok, elsősorban ami az állampolgárok és a közigazgatás online kapcsolatát illeti (kormányablakok- állampolgári boltok) és a fejlesztése terén is vannak közös vonások, elsősorban a felhő alapú számítástechnika és az interoperábilitás területén.

22. Svájc

22.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Svájcban

A svájci szövetségi kormányzási rendszerben 8 minisztérium működik az alábbi területeket lefedve (kiemelve az IKT-vel foglalkozók):

1. kancellária,
2. külügy,
3. belügy,
4. igazságügy és rendőrség,
5. honvédelem, polgári védelem és sport,
6. pénzügy,
7. gazdaság,
8. környezetvédelem, közlekedés, energia és kommunikáció.

A svájci szövetségi kormányzási rendszer legfontosabb informatikai irányítási szerve a Pénzügyminisztérium alá rendelt Informatikai és Telekommunikációs Szövetségi Hivatal (angolul: Federal Office of Information Technology, Systems and Telecommunication, németül: Bundesamt für Informatik und Telekommunikation). A telekommunikáció területén a legfontosabb irányítási szerv a Környezetvédelmi, Közlekedési, Energiaügyi és Kommunikációs Minisztérium alá rendelt Szövetségi Kommunikációs Hivatal (Federal Office of Communications) és a független Szövetségi Kommunikációs Tanács (Federal Communications Commission).

Informatikai és Telekommunikációs Szövetségi Hivatal

Az Informatikai és Telekommunikációs Szövetségi Hivatal a központi kormányzat belső informatikai szolgáltató szerve. Az államigazgatást informatikai, gazdasági, biztonsági megoldásokkal szolgálja ki, az állampolgároknak pedig e-kormányzati alkalmazásokat fejleszt. Irányítása alá tartozik a teljes kormányzati hálózat üzemeltetése, beleértve a fizikai hálózatot, valamint az azon szolgáltatott telekommunikációs és e-kormányzati megoldásokat. Ezen túlmenően, a Hivatal a külképviseletek informatikai kiszolgálásáért is felel, valamint amellett, hogy a munkaállomásokat is karbantartja, egyedi igények szerint szakalkalmazásokat is fejleszt. Mintegy 1000, magasan képzett munkatársakat foglalkoztat, 25000 munkaállomást tart karban, 4650 szervert üzemeltet, 10 petabyte-nyi adatot kezel és havonta 30 millió bejövő e-mailt fogad.

Szövetségi Kommunikációs Hivatal

A Szövetségi Kommunikációs Hivatal a svájci telekommunikációs terület legfőbb szabályozó szerve. A telekommunikáció több aspektusával foglalkozik, úgy mint a fogyasztóvédelem, az információs társadalom, a távközlés vagy a posta. Ezeken a területeken szabályozási és ellenőrző hatósági tevékenységeket is ellát, valamin őrködik az e téren működő közszolgáltatások minősége fölött.

Ez a szerv az alábbi területeken készíti elő a kormány, a kommunikációért felelős minisztérium, valamint a Szövetségi Kommunikációs Tanács számára a döntéseket:

- Telekommunikáció
- Rádió és TV
- Posta és nyomtatott médium
- Technológia
- Internet
- Információs társadalom
- Frekvenciahasználat
- Eszközök

Az áttekintett források szerint e szerv tevékenysége és felelőssége nagyban hasonlít az NMHH-éra.

Szövetségi Kommunikációs Tanács

Egy 1997-es törvény által létrehozott Szövetségi Kommunikációs Tanács a koncessziós jogokért, valamint e terület szabályozásáért felel. Hét tagja van, amelyet a törvényhozás (szövetségi parlament) nevez ki. Tevékenységében független, nem utasítható és saját titkársággal rendelkezik. Működéséről évente a törvényhozásnak (szövetségi parlamentnek) számol be.

Tevékenységi területei:

- Frekvenciahasználati koncessziók odaítélése
- Az alapvető szolgáltatást lehetővé tevő koncessziók kezelése
- A hozzáféréssel kapcsolatos feltételek meghatározása
- Számhordozással kapcsolatos tevékenység vizsgálata
- Szankciók meghatározása és a törvényesség felügyelete

Az áttekintett források szerint e szerv tevékenysége és felelőssége nagyban hasonlít a Médiatanácséra.[99]

22.2 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

Svájcban jelenleg a 2011-ben elfogadott és a 2012-2015-ös évekre vonatkozó informatikai stratégia (IKT-Strategie des Bundes 2012-2015) megvalósítása zajlik. A stratégia megvalósításáért a Pénzügyminisztérium alá rendelt Szövetségi Informatikai Irányítási Szerv (Informatiksteuerungsorgan des Bundes – ISB) felel. E mellett működik a Szövetségi Informatikai Tanács (Informatikrat des Bundes – IRB), amely mind működésében, mind hatáskörében hasonlít az NHIT-re.

22.3 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A jelenlegi IKT-stratégia legfőbb céljai:

1. Célorientált és költségtudatos: az üzleti elvárásoknak megfelelően kiépített és hatékonyan működtetett informatikai infrastruktúra és alkalmazás-portfólió.
2. Megbízható, ügyfél-orientált és jövőbe mutató: a folyamatok megfelelnek a rendelkezésre állással és a biztonsággal kapcsolatos követelményeknek. A legújabb technológiákat alkalmazzák, ami lehetővé teszi azok hely- és időfüggetlen használatát.

[99] http://www.bit.admin.ch/
http://www.bakom.admin.ch/
http://www.comcom.admin.ch/
http://www.isn.ethz.ch/Digital-Library/Organizations/Detail//?id=56961

3. Nagyteljesítményű és gazdaságos: a kormányzati informatika piaci alapokon működik, és jelentős értéket teremt a felhasználói számára.
4. Összekötő láncszem az e-közigazgatásban: a kormányzati informatika összekapcsolja a szereplőket és az állampolgárokat.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

A svájci informatikai ágazati stratégia osztja az EU által is kijelölt célok elérését, aminek lényege, hogy az IKT támogatásával jelentősen javuljon a térség versenyképessége, a tudásalapú gazdaság fejlesztésével pedig a foglalkoztatottság és a szociális jólét. Svájc is részt kíván venni az EU szabványosítási és e-kormányzati kezdeményezéseiben, amivel saját gazdaságát is erősíteni tudja.

22.4 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

A legfőbb stratégiai irányok és programok:

Az IKT irányítása és vezetése: az informatikai előírások érthetőek és megvalósíthatóak. Az irányítási folyamatok átszövik az állam- és közigazgatás minden területét. Szervezeteket átfogó együttműködés: az együttműködés iránt növekvő igény mind kormányzati, mind a kantonok szintjén egyre erőteljesebb. Ennek megvalósítása szervezeteken átnyúló (és azokat így összefogó) üzleti folyamatokkal lehetséges. Mobilitás: távmunka (időben és térben független munkavégzési lehetőség) elterjesztése a közigazgatásban. Egységes adatközpont: a különböző kormányzati szervek által használt adatközpontok egységesítése és kormányzati felhő megvalósítása, ami csökkenti a költségeket és a felhasznált energiát, valamint javítja a biztonságot. A telekommunikációs infrastruktúra fejlesztése: a növekvő együttműködési igények kielégítését lehetővé tevő infrastruktúra kiépítése 2015-ig. Az informatikai szolgáltatások sztenderdizálása: cél a minél több kormányzati informatikai megoldás sztenderdizálása és központosítása, beleértve a tervezést, a fejlesztést és az üzemeltetést. A középpontban az interoperabilitás, az átjárhatóság, a gazdaságosság és a folyamatmenedzsment állnak.

22.5 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Kiemelt (külön stratégiával bíró) programok:

E-Government fejlesztése: a terület külön stratégiával rendelkezik. A középpontba az állampolgárt helyezi, hatékony kiszolgálását pedig a közigazgatási folyamatok teljes digitalizálásával kívánják elérni, a föderalizmus alapelveit mindenkor szem előtt tartva. Az állampolgárok mellett a vállalkozások és a hivatalok igényeinek kielégítése is kiemelt szempont. A svájci hatóságok és hivatalok felhő-stratégiája: e terület is külön stratégiával

rendelkezik. Víziójuk, hogy az összes hatóság és hivatal felhő alapú szolgáltatásokat nyújt a felhasználók felé: amibe az állampolgárok és vállalkozások mellett a többi hatóságot és hivatalt is beleértik. A szolgáltatások magukba foglalják az infrastruktúrát (IaaS – infrastructure as a service), a platformot (PaaS – platform as a service) és az alkalmazásokat (SaaS – software as a service). Az információs társadalom stratégiája: a két, legmagasabb rendű cél egyrészt az IKT-alapú társadalom megerősítése által innovációs és versenyképességi előny megszerzése és fenntartása, másrészt az elérhető szolgáltatások által az általános életszínvonal további emelése. A stratégiák hiánya, hogy a vizsgált dokumentumok a szükséges forrásokról nem tesznek említést.[100]

22.6 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

Az e-kormányzati stratégia 2014-es akciótervében 2,4 millió CHF-et különítettek el az intézkedések megvalósítására.

22.7 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

A nemzeti IKT stratégia megvalósításáért a Pénzügyminisztérium alá rendelt Szövetségi Informatikai Irányítási Szerv (Informatiksteuerungsorgan des Bundes – ISB) felel. E mellett működik a Szövetségi Informatikai Tanács (Informatikrat des Bundes – IRB), amely mind működésében, mind hatáskörében hasonlít az NHIT-re.

22.8 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

A svájci kormányzati informatikai stratégia leginkább az infrastruktúra fejlesztésének területén mutat hasonlóságokat a magyar infokommunikációs stratégiával. A svájci kormányzat célja egy olyan infrastruktúra kiépítése, amelyik a versenyképes információs társadalom alapját adja. Szerintük ez új munkahelyeket teremt és új szolgáltatások nyújtását teszi lehetővé (példákat viszont nem hoz).

A stratégia súlypontjai:

- A piaci alapokon történő infrastruktúra-fejlesztés és a különböző platformok közötti verseny megteremtése. A fejlesztés folyamatos figyelemmel kísérése és ellenőrzése. Szükség esetén kormányzati beavatkozás.
- Átlátható, nyílt és diszkrimináció-mentes hozzáférés biztosítása az átviteli hálózathoz.
- Egyre nagyobb teljesítményű hálózatok kiépítése, igény-alapú fejlesztési pontok meghatározása.

---

[100] http://www.isb.admin.ch/
IKT-Strategie des Bundes 2012-2015 (2011 december)
E-Government-Strategie Schweiz (2013 június)
Cloud Computing Strategie der Schweizer Behörden 2012-2020 (2012 október)
Strategie des Bundesrates für eine Informationsgesellschaft in der Schweiz (2012 március)

- Okos megoldások és eszközök elterjesztése, első körben az építészet, az energia és a közlekedés területén.[101]

23. Svédország

23.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Svédországban

Svédországban a „kommunikáció, infrastruktúra és IT" külön politikai címkének, területnek tekinthető. Az információtechnológiának (az energiaügyekkel együttesen) külön minisztere van, aki a kormányzati struktúrában a Vállalkozási és Energiaügyi Minisztériumhoz tartozik. Az IT és Energiaügyi miniszteri posztot Anna-Karin Hatt miniszter asszony tölti be, felelősségi körébe átfogóan az „információs társadalom" tartozik (az energiaügy és a környezetvédelmi technológiák mellett).[102] Az informatikai miniszter asszony kormányzati honlapjának áttekintéséből kitűnik, hogy az IKT irányítási struktúra csúcsán ő helyezkedik el, ugyanakkor a kormány létrehozott egy államtitkári csoportot azzal a céllal, hogy erősítsék az informatika politikai irányítását és koordinálja a digitális menetrend célkitűzéseinek megvalósítását. A csoportot az informatikai miniszter asszony államtitkára, Marita Ljung asszony vezeti, akinek a legfőbb feladata a tervezés és a koordináció.[103] Feltűnő az informatikai miniszter tevékenységének áttekintéséből, hogy számos területen (e-befogadás, e-közigazgatás, e-egészségügy stb.) tart nyilvános konzultációkat, kerekasztal vitákat, fórumokat.

23.2 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Svédország a világ egyik legfejlettebb információs társadalma, ennek megfelelően a stratégiai célkitűzései is ennek a státusznak a fenntartására vonatkoznak. Az IT-ért felelős minisztérium célja, hogy a világ vezető IT-nemzeteként tekintsenek továbbra is Svédországra, ahol a technológia az embereket szolgálja. Svédország – fejlettségének megfelelően – már az olyan területekre fókuszál, amelyek a diszruptív, előremutató technológiák elterjesztésére törekednek. Mindezt meg tudják tenni úgy, hogy természetesen a pénzügyi és gazdasági válság itt is a költések és a költségek ésszerű mederben tartására ösztönzi a döntéshozókat.

Főbb területek:

---

[101] *Forrás: A svájci törvényhozás (szövetségi parlament) stratégiája az információs táradalomért (2012 március)*

[102] http://www.government.se/sb/d/13504
[103] http://www.government.se/sb/d/15769/a/184220

- Környezetkímélő technológiák, zöld IT, fenntartható energia-rendszer kialakítása,
- Globális környezeti problémák enyhítése, megújuló energiaforrások,
- A csökkenő IT kiadások miatt több OSS és felhő megoldás alkalmazása,
- Az e-közigazgatás terén Svédország európai uniós vezető pozíciójának megtartása,
- Adatrengeteg felhasználása,
- Szélessávú infrastruktúra fejlesztése.

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Svédország is részt vett a Pan-European Public Procurement OnLine' (PEPPOL) projektben. Ennek fontos eredménye volt, hogy 2011-ben megtörtént az első elektronikus számlaküldés a PEPPOL megoldások segítségével. A számlát egy dán alvállalkozó bocsátotta ki.

23.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Svédország Nemzeti Reformprogramja

2013-ban született meg a fenti stratégia, ami az EU2020 stratégia nemzeti politikáját és tervezett intézkedéseit tartalmazza. A stratégia 5 általános prioritási tengelyt tartalmaz:

- A differenciált, növekedésbarát költségvetési konszolidáció folytatása
- A normál hitelezés visszaállítása a gazdaságban
- A növekedés és versenyképesség ösztönzése
- A munkanélküliség és a válság társadalmi következményeinek megoldása
- A közigazgatás modernizációja

Ezen kívül az ajánlások kitérnek az EU2020 stratégia célkitűzéseihez kapcsolódva a kutatás-fejlesztés, a foglalkoztatottság, a képzettség, a társadalmi befogadás és az energiahatékonyság növelésének területeihez. Specifikus, a balti tengeri régióra vonatkozóan, fejlesztéseket terveznek többek között a digitális belső piac növelésére, a szállítás és a vállalkozások tevékenységeinek egyszerűsítésére.[104]

Szélessávú infrastruktúra fejlesztése

Svédország a nemzeti szintű stratégiájában azt vállalta (2009-ben), hogy 2020-ra a háztartások és a vállalkozások 90%-a minimálisan 100 mbps-os hálózatot fognak elérni. ezen belül azt vállalták, hogy 2015-re ez az arány 40% lesz. Ezt a célt már teljesítették. Mindezek alapján tehát az látszik, hogy a svédek azzal a Digitális Menetrend célkitűzéssel, hogy a

[104] *A stratégia elérhető:http://www.government.se/download/b8150c9c.pdf?major=1&minor=215207&cn=attachmentPublDuplicator_0_attachment*

minimum 30 mbps-os lefedettség 100%-ban rendelkezésre álljon, egyáltalán nem foglalkoznak. A 100 mbps a cél, de ott sem az elvárt uniós 50%-os célérték, hanem a 90%.[105] A stratégia elsősorban a jogi és szabályozási kereteket adja meg annak érdekében, hogy az egyébként piaci szereplők kezében és üzemeltetésében álló hálózatokkal a vállalt célok elérhetővé váljanak. A főbb célkitűzés azoknak a távoli, vidékies területeknek, településeknek a lefedése, ahol azt piaci alapon életképtelen lenne megoldani.

A stratégia kiemelt célcsoportjai és beavatkozási területek:

- Egészségügy
- Vállalkozások
- Régiók
- Iskolák, oktatási intézmények
- Egyetemek, kollégiumok
- Tudomány
- E-demokrácia
- Befogadás

Főbb intézkedései közé tartoznak az alábbiak:

- Megalkották az „Új tervezési és építési törvényt", amelyik az elektronikus infrastruktúra fizikai terveinek, építési engedélyeinek benyújtási lehetőségeit és kötelezettségeit tartalmazza. Itt fejtik ki, hogy az elektronikus kommunikáció közérdek, így meghatározhatják, hogy mely földterületekbe kerülhet elektronikus kommunikációs berendezés.
- A kormány elindított egy Szélessáv Fórumot, amelyik megvalósítja a stratégia célkitűzéseit. Erről részletesebben majd alább.

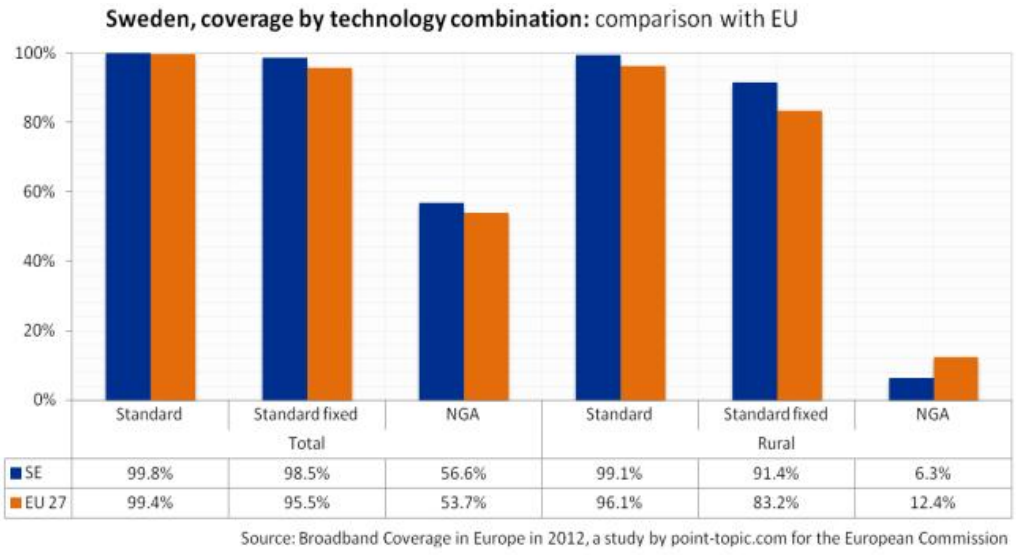

[105] *A nemzeti szélessávú stratégia itt érhető el: http://www.government.se/content/1/c6/13/49/80/112394be.pdf*

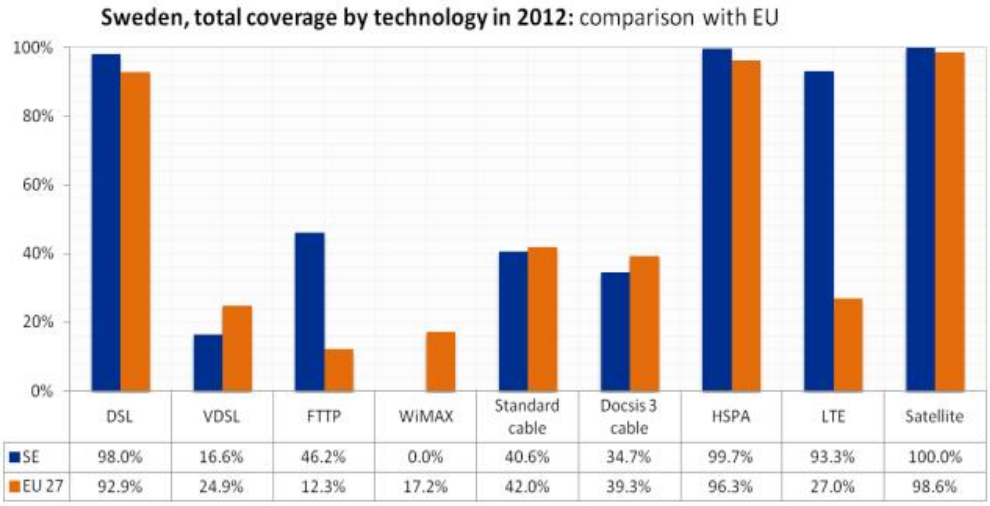

	DSL	VDSL	FTTP	WiMAX	Standard cable	Docsis 3 cable	HSPA	LTE	Satellite
SE	98.0%	16.6%	46.2%	0.0%	40.6%	34.7%	99.7%	93.3%	100.0%
EU 27	92.9%	24.9%	12.3%	17.2%	42.0%	39.3%	96.3%	27.0%	98.6%

Source: Broadband Coverage in Europe in 2012, a study by point-topic.com for the European Commission

Forrás: http://point-topic.com/wp-content/uploads/2013/11/Point-Topic-Broadband-Coverage-in-Europe-in-2012-Final-Report-20130813.pdf

Svédország rendelkezik a világ egyik legfejlettebb e-közigazgatásával. Ennek megfelelően a Digitális Menetrendben is kiemelt területnek számít ez a terület. Az információs társadalomért felelős miniszter egyszerűen megbízta az alábbi 4 kormányzati szervet, hogy dolgozza ki azt a projekt-rendszert, amivel a kitűzött célokat – hogy az e-szolgáltatásokkal a lehető legegyszerűbben meg tudják oldani az emberek a problémáikat, hogy könnyel el lehessen indítani és könnyen működtetni lehessen a vállalkozásokat – el lehet érni:

- a svéd adó- és vámhivatal (magánszemélyeknek nyújtandó e-közszolgáltatások),
- a vállalkozások regisztrációs irodája (cégbíróság?) (vállalkozások),
- svéd közlekedési hatóság (járművek),
- svéd földhivatal (Lantmateriat) (földrajzi és térképészeti információk).

Ezen túlmenően a főbb hangsúlyok a nyitott kormányzás, a jobb használhatóság, az adatvédelem és a még átláthatóbb e-közbeszerzési rendszer kialakítása. Ezeken belül a beavatkozások főleg olyan részterületekre fókuszálnak, ahol ezt a vezető szerepet még nem sikerült betölteni az országnak (például az álláskeresési lehetőségek).

23.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

A Nemzeti Reformprogram kiemelt intézkedései a reformprogram öt prioritási területéhez kapcsolódnak. Így például programok indulnak a differenciált, növekedésbarát költségvetési konszolidáció, a gazdaságban a normál hitelezés visszaállítása, a növekedés és versenyképesség ösztönzése, a munkanélküliség és a válság társadalmi következményeinek megoldása és a közigazgatás modernizációja érdekében.

23.5 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

Az IKT fejlesztések a kohéziós politika keretén belül valósulnak meg. Svédország számára a kohéziós politikai fejlesztések megvalósítására fordítható forrás 2014-2020 között összesen 2,11 milliárd euró, melyet az ERFA és ESZA forrásaiból valósíthatnak meg az egyes régiók.[106] Mivel a szélessáv fejlesztése elsősorban az elmaradt vidéki térségeket érinti, ezért ennek finanszírozása EMVA alapból történik. Összes ráfordítás kb. 88,4 millió euró, melynek több mint felét (475 millió SEK) nemzeti forrásból állnak.[107]

23.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Svédországban az információs társadalomért és az IT területért egy erre szakosodott miniszter felel. Ilyen értelemben minden hozzá tartozik az e-közigazgatástól az e-befogadáson át a szélessávú infrastruktúra kiépítéséig. Az egyes szakterületek bevonása a szakágazatoknak megfelelően történik. Láthattuk, hogy az e-közigazgatás fejlesztése terén bevonják az adóhatóságot, a földhivatalt, a vállalkozásokkal foglalkozó intézményeket, ügynökségeket.

Ugyanígy figyelemre méltó, hogy például a szélessávú infrastruktúra kialakításában is világos szerepkörök fogalmazódnak meg:

- Nemzeti Posta és Távközlési Hatóság (kvázi NHIT http://www.pts.se/en-gb/) figyeli és szabályozza (pl. frekvencia-gazdálkodás) a fejlesztéspolitikai célkitűzéseket,
- Szélessáv Fórum (http://www.bredbandivarldsklass.se/Om-Bredbandsforum/The-Swedish-Broadband-Forum/) szervezet pedig adja azt országos hatáskörű szakmai kompetenciát, központot, ami koordinálja a kommunikációt, együttműködést a kormányzat, a hatóságok és a piaci távközlési cégek, vállalkozások között,
- Szélessáv Térképészeti Intézet (Bredbandkarten, http://bredbandskartan.pts.se/) tartja számon a rendelkezésre álló hálózatokat, technológiákat, lefedettségi adatokat.

23.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Svédországban két terület fejlesztése látszik hangsúlyosnak. Egyik a szélessávú hálózat modernizálása, illetve a távoli, vidéki területek lefedése. A projekt egyes elemei Magyarország számára is hasznosak lehetnek, gondolva itt elsősorban az e-demokrácia és társadalmi befogadás tématerületekre. Sajátos a tervezés és a végrehajtás többszereplős folyamata, aminek modelljével talán érdemes lenne foglalkozni. Figyelemre méltó a nyitott módon működő Szélessáv Fórum. A mások fő fejlesztési irány az e-közigazgatás, amin belül a nyitott kormányzás és az e-közbeszerzési rendszer fejlesztési hangsúlyok lehetnek izgalmasak. Mivel hazánkban a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztés Operatív Program

[106] http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/eligibility/index_en.cfm

[107] *Forrás: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/247120/247120_1406408_94_2.pdf*

(KÖFOP) célrendszere most van kialakítás alatt, így ezek a fejlesztési irányok itthon is hasznosak lehetnek.

24. Szerbia

24.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Szerbiában

Szerbiában az informatikai és az infokommunikációs terület irányítása a Kereskedelmi és Telekommunikációs Minisztérium (Ministry of Foreign and Internal Trade and Telecommunications) fennhatósága alá tartozik. E minisztérium felel az információs társadalommal kapcsolatos ügyekért is.

A minisztérium az infokommunikáció esetében az alábbi területeket fedi le:

- Telekommunikációs és postai szolgáltatások
- Szabályozás és biztonság a távközlés és a postai szolgáltatások területén
- Stratégia és fejlesztési irányok meghatározása
- Pénzügyi és technológiai ellenőrzés
- Vonzó üzleti környezet kialakítása
- Rádiófrekvenciák hasznosítása
- Az elektronikus közszolgáltatások fejlesztése, működtetése és nyilvántartása

A minisztérium információs társadalommal kapcsolatos felelőssége:

- Stratégia meghatározása és végrehajtása
- Szükséges törvények meghozatala
- A terület kutatásának közvetlen támogatása
- A kutatási és az oktatási informatikai infrastruktúra kiépítése
- A kapcsolódó stratégiai anyagok és dokumentumok készítésének összehangolása
- Adatvédelem

E minisztérium felelősségi körébe tartozik a digitális menetrend megvalósítása is – a Digitális Menetrend Igazgatósága által.

24.2 A nemzeti IKT stratégia főbb elemei

A szerb kormány az elmúlt időszakban több, az infokommunikációs területet lefedő vagy azt érintő stratégiát is alkotott. Ezek végrehajtásáért a Kereskedelmi és Telekommunikációs Minisztérium, valamint a Kulturális és Információs Minisztérium felel:

- Digitális Menetrend: ld. lenn.
- E-kormányzati Stratégia: célja az adminisztratív szervek működési hatékonyságának javítása. Ennek eredményeként, 2010-ben indították el az új, e-kormányzati portált, ahol 50 ügytípusban kezdeményezhető ügyindítás, valamint a kincstár felé történő, elektronikus fizetés és az adók kiegyenlítése. E dokumentummal rokon stratégia az információs társadalom kialakítását, valamint tudományos és technológia fejlesztési irányait definiáló stratégia.
- E-kommunikációs Stratégia: a legfontosabb célja, hogy mindenki számára elérhetővé tegye a szélessávú internet-hozzáférést. E stratégia rendelkezik a digitális átállásról is, kijelölve az annak megvalósításához időhorizontot.
- Nemzeti Szélessávú Stratégia: célja a szélessávú internet előfizetők számának növelése, az árak csökkentése és a minőség javítása, valamint a régiók közötti különbségek csökkentése.

Az angol nyelven elérhető információk alapján Szerbia érvényben lévő digitális menetrendjét 2010-ben fogadták el. A menetrend az elektronikus kommunikációs stratégiát és az információs társadalom stratégiáját foglalja magában.

24.3 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

Az elektronikus kommunikációs stratégia főbb elemei:

- Technikai és technológiai szempontok:
    - A hálózatok és az alkalmazások konvergenciája
    - Rádióspektrum-menedzsment
    - Energiahatékonyság
    - Száloptikai infrastruktúra-fejlesztés
    - Vezeték nélküli hálózatok fejlesztése
- Irányítási szempontok:
    - Jogszabályi harmonizáció
    - Szervezeti keretek harmonizációja
    - Átlátható és előre jelezhető törvényhozás
- Stratégiai szempontok:
    - Telekommunikációs piac liberalizációja
    - Új technológiák meghonosítása
    - Szélessávú infrastruktúra fejlesztése
    - Eredményes spektrum- és frekvenciagazdálkodás
    - K+F előmozdítása

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Digitális menetrendjében Szerbia az EU-s jogszabályokkal történő harmonizációt teszi az első helyre. Kiemelt helyen szerepel továbbá az intézményi rendszer kialakítása, az átláthatóság megteremtése és a kiszámítható szabályozási környezet kiépítése. A stratégiai célok között megtalálható a távközlési piac liberalizációja, a szélessávú hálózat fejlesztése, valamint a hatékony spektrumgazdálkodás megvalósítása.

24.4 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

Az információs társadalom fejlesztésének főbb irányai:

- Szabályozási környezet fejlesztése
- Jogszabályi környezet fejlesztése
- Indikátorok javítása

24.5 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

Nevesített programok (2010-es információk alapján):

- 15 millió dollárt kívánnak informatikai inkubátorok létrehozására fordítani
- 8 millió dollárt kívánnak egy új szuperszámítógép megépítésére fordítani
- 400 millió dollárt kívánnak a kutatás-fejlesztési infrastruktúra megújítására fordítani, kiemelt területként kezelve az infokommunikációs technológiákat.

24.6 Milyen forrás áll rendelkezésre a célok, kiemelt programok megvalósítására

Az angol nyelven elérhető dokumentumok között nem szerepelt erre vonatkozó, konkrét adat.

24.7 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

Digitális Menetrend Igazgatósága

Amellett, hogy az igazgatóság felel az információs társadalmat érintő kérdésekért, az e-kormányzati megoldások kifejlesztéséért és működtetéséért is felelősséggel tartozik. Ezen túlmenően felügyeli és irányítja a kormányzati reformprogramok informatikát érintő részeit és projektjeit, nemcsak központi, hanem helyi kormányzati szinten is.

Köztársasági Elektronikus Kommunikációs Ügynökség

Az Ügynökség a helyi telekommunikációs piac felügyeletéért felel. Tevékenysége nagyban hasonít az NMHH-éra.

Mihailo Pupin Intézet

Állami tulajdonban lévő, gazdasági társaság. Az informatikai rendszerfejlesztés és üzemeltetés teljes spektrumát lefedi. Tevékenysége nagyban hasonlít a NISz-ére.[108]

24.8 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Az angol nyelven korlátozottan elérhető információk miatt csak néhány kapcsolódási pont azonosítható, de ezek részletei már nem tárhatóak fel:

- Szerbia is kiemelten kezeli az információs társadalom fejlesztését, ami elsősorban versenyképességi és foglalkoztatási célokat szolgál.
- Több dokumentum is említést tesz a szélessávú hálózat fejlesztéséről, de ezekhez sem időtávot, sem pedig elérendő sávszélességet és lefedett területet vagy lakosságszámot nem adnak meg. Szintén hiányzik a technológiai fókusz: milyen technológiák fejlesztésével kívánják az adott célt elérni.
- Az egyetlen konkrét párhuzam a magyar Gazella programmal vonható: Szerbia is hasonló összegű forrást (Szerbiában ez 15 millió euró, Magyarországon pedig 2,1 milliárd forint – mindkét program 4 inkubátor létrehozását célozta meg) kíván áldozni az informatikai/technológiai üzleti inkubátorok létrehozására, valamint az általuk kezelt projektek és megoldások világpiacra vitelére.[109]

25. Új-Zéland

25.1 A kormányzati infokommunikációs irányítási struktúra Új-Zélandon

Az infokommunikáció, illetve a kormányzati informatika irányításában az alábbi szereplők vesznek részt:

Gazdaságért, Innovációért és Foglalkoztatásért felelős Minisztérium

A minisztérium a feladatköre 14 portfoliót fed le, továbbá a minisztérium szervezete 15 minisztert szolgál ki. Ezek egyike a Kommunikációért és Információs Technológiáért felelős Miniszter. A Minisztérium feladatköre kiterjed a frekvenciagazdálkodásra, postai szolgáltatásokra és az információtechnológia területére.

Kormányzati Informatikai Vezető (Government Chief Information Officer, GCIO)

---

[108] *Forrás: http://mtt.gov.rs/en/ministry/responsibilities-of-the-ministry/*
http://www.ratel.rs/
http://digitalnaagenda.gov.rs/en/o_nama/
[109] *Forrás: ICT in Serbia at a glance (2013 január)*

A Kormányzati informatikai vezető (GCIO) az infokommunikációs technológia kormányzati felhasználása vonatkozásában stratégiai tanácsadást biztosít a miniszterek, központi ügynökségek, ágazati ügynökségek, egyéb állami vezetők számára.

A GCIO munkáját a GCIO csoport segíti. A GCIO és GCIO csoport alapvető célkitűzése:

- a beruházások során jelentkező párhuzamosságok, duplikációk kiszűrése, csökkentése;
- a kormányzati szolgáltatásokhoz és információkhoz való hozzáférés javítása;
- integrált, összehangolt szolgáltatás nyújtás biztosítása;
- a rendszer minden aspektusában a kapacitások növelése;
- a működési folyamatok konszolidációja;
- közhiteles információk menedzsmentjének, kezelésének fejlesztése;
- a kormányzati működés hatékonyságának növelése,
- az infokommunikációs szektor hatékony bevonása.

Átfogó cél, a költségek csökkentése, és a magasabb színvonalú közszolgáltatások biztosítása. A GCIO csoporton belül az Ügyfélkapcsolati csoport (GCIO Relationship Management team) szolgál kontakt pontként a Kormányzati infokommunikációs projektekről érdeklődő ügynökségek, szervezetek számára.

Infokommunikációs stratégiai testület (ICT Strategy Group)

Az Infokommunikációs Stratégiai testület felügyeli az ágazatokat átfogó kormányzati ICT programokat. Vezető tagjait az Állami szolgáltatásokért felelős biztos nevezi ki. (Az Állami szolgáltatásokért felelős biztos legfőbb felelőssége az állam által nyújtott szolgáltatások biztosításával összefüggő tevékenység felügyelete és irányítása, a szükséges kapacitások biztosítása. Az állami szolgáltatásokért felelős miniszternek tartozik felelősséggel.). A testület feladatai, funkciói:

- A Kormányzati infokommunikációs stratégia és Akcióterv megvalósításának előmozdítása;
- A Miniszterek tanácsadói támogatása
- Az ügynökségek, szervezetek vezetőinek támogatása az infokommunikációs szolgáltatások tervezése, fejlesztése, beszerzése és biztosítása során;
- Központi, közös infokommunikációs eszközök és szolgáltatások használata, újrahasznosítása révén elérhető méretgazdasági előnyök realizálása, a költségcsökkentés előmozdítása;
- Az IKT használata révén a szolgáltatásnyújtás fejlesztésének előmozdítása.

A Testület jelenlegi tagjai:

- Belügyminisztérium delegáltja
- A Gazdaságért, innovációért és Foglalkoztatásért felelő Minisztérium delegáltja
- A Szociális fejlesztésért felelős Minisztérium delegáltja;

- Állami adóbevételekért felelős szervezet (adóhatóság) delegáltja;
- Közlekedési Ügynökség delegáltja;
- Miniszterelnökség politikai tanácsadó testületének elnöke;

Kormányzati infokommunikációs miniszteri tanács (Government ICT Ministerial group)

A Kormányzati infokommunikációs miniszteri tanács a kormányzati infokommunikáció területén jelentkező hosszabb időtávú kérdésekre, felmerülő problémákra és témákra fókuszál. Ennek keretében:

- inputot biztosít az IKT kormányzati felhasználásának stratégiai irányításához, különös figyelmet fordítva a Kormányzati Infokommunikációs Stratégia és Akcióterv megvalósítására és továbbfejlesztésére;
- iránymutatást biztosít a kormányzat IT beruházási prioritásai, illetve a kormányzati IT befektetési portfolió vonatkozásában;
- kezeli a nagy IKT projektekkel, illetve IT működéssel kapcsolatos rendszerszintű összefüggéseket, kockázatokat és gyengeségeket;
- kezeli a nagy információ menedzsment – az információ biztonság és személyes adatok védelmét is felölelő – területével összefüggő IKT projektekkel, illetve IT működéssel kapcsolatos rendszerszintű összefüggéseket, kockázatokat és gyengeségeket

A Kormány kabinet szakértői albizottságaként megalapozott javaslatokat fogalmaz meg az IKT innováció és költségvetési kiadások vonatkozásában.

Tagjai:

- Gazdasági miniszter (elnök);
- Gazdasági fejlesztésért felelős Miniszter;
- Állami szolgáltatásokért felelős Miniszter;
- A kommunikációért és Információs Technológiáért felelős Miniszter;
- Adóügyekért felelős Miniszter.

A testület havonta ülésezik.

Szabad hozzáférésű kormányzati adatok irányító testület (Open governmet data governance groups)

A Szabad hozzáférésű kormányzati adatok irányító testület kialakítja, illetve kiegészíti a „Szabad hozzáférésű kormányzati információk és adatok” átfogó kormányzati program stratégiai irányait, illetve monitorozza a program megvalósítását, előrehaladását.

Tagjai:

- Föld/ingatlan információs Hivatal delegáltja
- Statisztikai Hivatal delegáltja

- Parlamenti Tanács Hivatala (a jogszabályok előkészítésért, és közzétételéért felelős szervezet) delegáltja
- Belügyi Hivatal (többek között az állampolgári nyilvántartások vezetésért, az archív kormányzati iratok megőrzésért, kezelésért felelős) delegáltja
- Karrier tanácsadó Hivatal (képzési, oktatási, foglalkoztatási rendszereket integráló karrier rendszer üzemeltetésért felelős) delegáltja
- A Gazdaságért, Innovációért és Foglalkoztatásért felelős Minisztérium delegáltja

25.2 Célrendszer

A célrendszer nemzeti vonatkozásban

A Stratégia legfőbb célkitűzése, hogy 2017-re 100 millió dollár megtakarítás realizálását tegye lehetővé úgy, hogy emelkedjen a szolgáltatások színvonala, és fejlődjön a rendszer hatékony működését biztosító minőségbiztosítási rendszer is.

Stratégiai célkitűzések

- hatékony és eredményes, integrált szolgáltatási modellek kialakítása;
- új értékek realizálása a kormányzati információs vagyon hasznosítása révén;
- a szűkős erőforrások és kapacitások felhasználásának optimalizálása,
- a kockázatok mérséklése és a minőség javítása érdekében a minőségbiztosítási rendszer megerősítése,
- az elavult, örökölt rendszerek kiváltásának, migrálásának megvalósítása;
- méretgazdasági előnyök és hatékonyság kihasználása, kiaknázása,
- partneri együttműködés a magánszektorral és a nem-kormányzati szervezetekkel;
- a változás ütemének növelése.

Megvalósítási alapelvek:

- Központilag irányított, együttműködésben megvalósított (GCIO által irányított és a szervezeti/ügynökség vezetők együttműködésében megvalósított.);
- Ügyfélközpontúság (Az ügyfélszempontoknak kell a szolgáltatás-tervezést és nyújtást meghatároznia. A szolgáltatás igénybevétele során az ügyfelek elől rejtve kell, hogy maradjon a kormányzati háttér összetettsége.)
- Megbízhatóság és hitelesség (Az információ és privátszféra védelmének biztosítása révén az állampolgári bizalom megteremtése és megőrzése.)
- Egyszerűsítés (A komplexitás, töredezettség, duplikációk felszámolása, a folyamatok end to end újratervezése, és szervezése)
- Alapértelmezetten megosztott kapacitások (a képességek, erőforrások főszabály szerinti megosztott hasznosítása)

- Átláthatóság és nyitottság (a nem személyes adatok társadalmi tulajdont képeznek, amelyet hozzáférhetővé kell tenni gazdasági és szociális előnyök kiaknázása érdekében.)

A célrendszer nemzetközi vonatkozásban

Új-Zéland IKT stratégiájának célrendszere is alapvetően illeszkedik az IKT területén azonosítható nemzetközi trendekhez, folyamatokhoz. A Stratégia alapvetően az állampolgárok, és vállalkozások számára nyújtott közszolgáltatások elektronizálására, fejlesztésére, illetve a kormányzati IKT működés hatékonyságának növelésére helyezi a hangsúlyt. Az Európai Unióban elfogadott szolgáltatási irányelvhez nagyon hasonlóan az új-zélandi kormányzat alapvető célkitűzése, hogy a vállalkozások számára egyablakos, on-line ügyintézés biztosítson valamennyi a kormányzattal folytatott interakciójuk tekintetében. A legújabb trendeknek megfelelően a kormányzat által kezel adatok hozzáférhetőségének és újra hasznosításának biztosítása is kiemelt kormányzati törekvésként jelenik meg. (lásd big and open data). Végezetül számos fejlett országhoz hasonlóan az új-zélandi kormányzat is a kormányzat belső működésének, az IKT erőforrások használatának megújításában, optimalizálásában látja az ország versenyképességét javító eszközrendszer egyik fontos elemét.

25.3 A nemzeti IKT stratégia fő irányai

A Stratégia négy fókusz terület köré szerveződik:

1. Alapértelmezetten digitális szolgáltatások

Biztosítani kell az egymással összehangolt kormányzati szolgáltatásoknak és információknak a közös ügyfél-centrikus digitális csatornákon keresztül történő egyszerű és könnyű hozzáférhetőségét.

- „A digitális csatorna kiszélesítése”/az online elérhető kormányzati szolgáltatások körének bővítése (nagyobb szolgáltatás integráció, a magánszektor erőteljesebb bevonása a szolgáltatás tervezésbe és nyújtásba, megosztott technológiák és folyamatok „építő kocka” jellegű alkalmazása, központilag üzemeltetett architektúra és közös erőforrások (szolgáltatások és adatforrások, szolgáltatás csomagok nyújtása, integrált szolgáltatások))
- A nem digitális csatornák konszolidációja (call centerek, ügyfélszolgálatok ügysegédi szolgáltatás révén igénybe vehető interface-ként funkcionálnak majd a digitális szolgáltatásokhoz, megvalósul a nem digitális csatornák IKT eszközökkel történő támogatása, racionalizálása)
- A szolgáltatás tervezés megerősítése (közös digitális szolgáltatás nyújtási modellek kidolgozása a valóban ügyfélközpontú, könnyen igénybe vehető, magas színvonalú konzisztens közszolgáltatások biztosítása érdekében, szolgáltatástervezési és monitoring

alapelvek, szabályok implementálása, a közösségi döntéshozatali folyamatokban való részvételt elősegítő digitális megoldások elterjesztése).

2. Az információ vagyonként történő kezelése

Az információk és adatok a kormányzati szolgáltatások lényegi, központi elemét jelentik, míg a kormányzat ennek az információvagyonnak az őre, gondozója. E felelősségi körében eljárva a kormányzatnak még hatékonyabban kell eljárnia e kritikus erőforrás kezelése során, különös tekintettel arra, hogy ez az adatvagyon kulcsszerepet tölt be az állampolgárok és vállalkozások számára biztosított közszolgáltatások átalakításában.

- A nem személyes adok megnyitása a gazdasági és szociális célú újra felhasználás előtt, az információs adatvagyon kezelésének racionalizálása, konszolidációja, integrációja.
- A kormányzat által kezelt adatok megbízhatóságának, hitelességének, megfelelő kezelésének, ahol lehetséges díjmentes hozzáférhetőségének, és újrahasznosíthatóságának biztosítása. A személyes és minősített információk védelmének, továbbá célhoz kötött hozzáférhetőségének és felhasználásának biztosítása érdekében az információ megfelelő kezelését garantáló minőségbiztosítási keretrendszer implementálása.
- Információ kormányzás/irányítás (information governance) és szükséges képességek kiépítése. (Megfelelő szerep- és felelősségi körök, illetve az elszámoltatást biztosító mechanizmusok kialakítása az információs vagyon kezelése, hasznosítása, védelme területén)

3. Megosztott erőforrások és beruházások

Az információtechnológia területén megvalósuló kormányzati beruházásokat integráltan, a közös erőforrások hatékony kihasználása mellett kell megvalósítani a hatékony és gazdaságos közszolgáltatások biztosítása érdekében.

- Integrált IKT tervezés (az ügynökségek/szervezetek gazdasági és befektetési döntései vonatkozásában a GCIO által kidolgozott iránymutatások és kritériumok, szervezetek stratégiai tervezésével szemben támasztott elvárások, a szervezetek fejlesztési, beruházási terveinek központi nyomon követése)
- Közös képességek/erőforrások felhasználásának felgyorsítása (a közös építő kockák felhasználása a szervezetek IKT infrastruktúrájának kialakítása és üzemeltetés, illetve a szolgáltatás nyújtás során, A közös elemek felhasználását egy integrált rendszer beruházási tervvel és egy új kormányzati IKT működési/üzemeltetési modell bevezetésével, illetve a fejlesztések újra priorizálásával is elő kívánják segíteni)
- Megfelelő humánerőforrás biztosítása (service centerek, szakértői központok kialakítása révén megfelelő humánerőforráshoz való hozzáférés biztosítása a szervezetek, ügynöksége számára)

4. Irányítás és kultúra területén megvalósuló változások

A stratégia és az akcióterv eredményes, hatékony megvalósítása az irányítás és kultúra területén megvalósítandó változásokat tesz szükségessé. A kormányzati infokommunikáció funkcionális vezetőjeként a GCIO-nak a szervezetek és ügynökségek igényeire és üzleti terveire alapozott elvárásokat kell támasztania az érintett szervezetekkel, ügynökségekkel szemben. A szükséges változtatásokat együttműködés keretében kell megvalósítani, delegált döntési jogosítványok és egyértelmű, világos számonkérési rendszer mellett.

- Erőforrások/képességek újraszervezése (üzemeltetés orientált erőforrások service centerekbe történő újraszervezése, integrálása)
- Vezetés fejlesztése (döntéshozók, üzleti vezetők, szakemberek képzése)
- Irányítás és döntéshozatal fejlesztése (új működési modell, minőségbiztosítási rendszer, új finanszírozási modell)
- Együttműködés, kommunikáció, bevonás javítása (hálózatok kialakítása, jó gyakorlatok disszeminációja, szakértői központok kialakítása.

Minőségbiztosítási rendszer: az információs és technológiai kockázatok kezelése, valamint az informatikailag támogatott kormányzati szolgáltatások és projektek minőségirányítás érdekében erősíteni szükséges a minőségbiztosítási rendszert. A megerősített minőségbiztosítási rendszernek fel kell ölelnie beruházási döntéshozatal, fejlesztés, üzemeltetés, egyes elemek, rendszerek kiváltásának, felszámolásának, illetve az előnyök, hasznok nyomon követésének területét is. Az egyértelműen definiált számonkérési rendszer középpontjában a GCIO áll, akik biztosítja a központi koordináció és beszámolás rendszer működését. A minőségbiztosítási rendszer nem alkot külön fókusz területet, hanem a fent négy fókusz területbe integráltan kell, hogy megjelenjen.

25.4 Nevesített kiemelt programok az irányokon belül

1. Cloud Computing

A cloud computing-gal kapcsolatos kormányzati iránymutatást 2012. augusztusában ismertette a belügyminiszter. Az iránymutatás egyrészről rögzítette a „mindenekelőtt felhő választása” politikát, illetve egy összkormányzati direktívát a felhő szolgáltatások fejlesztésére és bevezetésére vonatkozóan. A „mindenekelőtt felhő választása” politika értelmében az állami szolgáltatásokat nyújtó szervezetekkel, ügynökségekkel szemben elvárás, hogy jóváhagyott felhő szolgáltatásokat alkalmazzanak, akár egy új beszerzést kell lefolytatniuk, akár e korábbi szerződés meghosszabbítása van napirenden. A maximális hatékonyság elérése érdekében a Kormányzati Felhő Program keretében a belügyminisztérium vezetésével sor kerül felhő szolgáltatások kifejlesztésére és bevezetésére is.

2. Szélessávú infrastruktúra-fejlesztés

2010 év végén a Kormány két kezdeményezést indított útjára a szélessávú szolgáltatások fejlesztése céljával. Az „Ultra-gyors szélessáv" (Ultra-Fast Broadband Initiative) kezdeményezést, illetve a „Vidéki területek szélessáv fejlesztése" (Rural Broadband Initiative) kezdeményezést. A két szélessáv fejlesztésére irányuló program eredményeként az új-zélandiak 97,8%-a számára biztosítja majd a gyorsabb internetet. Az „Ultra-gyors szélessáv" kezdeményezés keretében optikai kábel összeköttetést biztosítanak a háztartások, iskolák, korházak és vállalkozások számára. 2020-ra az új-zélandiak 75 % számára lesz biztosítva az ultra gyors szélessávú összeköttetés, míg az iskolák, korházak és vállalkozások 90%-a számára már 2015-re. A háztartások és a vállalkozások maradék 10%-a számára 2019-re válik elérhetővé az összeköttetés. Az ultra-gyors szélessávú összeköttetés 100 Mbps-os letöltési, és legalább 50 Mbps-os feltöltési sebességet tesz lehetővé. A kormányzat 1,35 milliárd dollárral járul hozzá a kezdeményezés megvalósításához, de jelentős arányú a privát tőke bevonása is. A „Vidéki területek szélessáv fejlesztése" kezdeményezés 252.000 vidéki háztartás számára biztosítja a városi területekkel is összevethető áron és minőségben a szélessávú hozzáférést. A kezdeményezés 5 Mbps-os összeköttetést biztosít a vidéki háztartások és vállalkozások 86%-a számára. (A kezdeményezés elindítását megelőzően a vidéki háztartások és vállalkozások egyötöde rendelkezett legalább 5Mbps-os összeköttetéssel) A kezdeményezés révén a vidéki háztartások több mint fele választhat majd a vezeték nélküli, illetve a rézszálas összeköttetés között. Minden közkórház, illetve iskola, valamint a közkönyvtárak jelentős köre számára biztosított lesz az üvegszálas összeköttetés. A kezdeményezés továbbá kiterjedt mobiltelefon lefedettséget is biztosít majd. A lefedettség további 6200 négyzetkilométerre terjed majd ki, így összességében már 125.700 négyzetkilométeren lesz biztosítva a lefedettség.

25.5 Rendelkezésre álló források a célok, kiemelt programok megvalósítására

A hozzáférhető anyagok 1,8-2 milliárd (~ 400 Mrd Ft) új-zélandi dollár között határozzák meg a kormányzat éves IKT költségvetési kiadásait, mely kiadások a Stratégiában megfogalmazott, a kormányzati IKT megújítását célzó célkitűzéseket is lefedik. A Stratégia legfőbb célkitűzése ugyanakkor, hogy az említettek szerint 2017-re 100 millió dollár megtakarítás realizálását tegye lehetővé úgy, hogy emelkedjen a szolgáltatások színvonala, és fejlődjön a rendszer hatékony működését biztosító minőségbiztosítási rendszer is.

25.6 Megvalósításért felelős intézményrendszer bemutatása

A stratégiában meghatározott célkitűzések megvalósításáért a Kormányzati Informatikai Vezető felelős (Government Chief Information Officer, GCIO). A Kormányzati Informatikai Vezetőt e feladata ellátásában az Állami szolgáltatások vezetője, a központi intézmények/ügynökségek, illetve az Infokommunikációs stratégiai testület (ICT Strategy

Group) segíti. A stratégia megvalósításának előrehaladásáról Kormányzati Informatikai Vezető folyamatosan tájékoztatja a Kormányzati infokommunikációs miniszteri tanácsot (Government ICT Ministerial group).

25.7 Kapcsolódási pontok a hazai stratégiai elemekkel

Új-Zéland IKT Stratégiája a NIS-sel szemben kizárólag a kormányzati informatikai beavatkozásokat – a NIS Digitális Állam pillérében megfogalmazott intézkedéseket – fedi le. Új-Zéland IKT stratégiájában és a NIS-ben is hangsúlyos szerepet kap a megosztott szolgáltatások elterjesztésének célkitűzése. Olyan építőkövek alkalmazása, melyek a kormányzati működés és szolgáltatásnyújtással összefüggő több folyamatba is beépíthetőek. Az interoperabilitás is központi szerepet kap mindkét stratégiai dokumentumban. A digitális adatvagyon megosztása is megjelenik mindkét dokumentumban, ugyanakkor az új-zélandi stratégia sokkal hangsúlyosabb foglalkozik a területtel, egy komplett fókuszterületet szentelve neki. Az elektronikus közszolgáltatások fejlesztésének szükségessége mindkét dokumentumban kiemelt célkitűzésként kap helyet. Mind az új-zélandi, mind a hazai kormányzati törekvésekben megjelennek a kormányzati felhő szolgáltatások használatának elterjesztésére irányuló törekvések. Új-Zélandon ugyanakkor sokkal hangsúlyosabbak ezek a célkitűzések, hisz a vonatkozó kormányzati iránymutatás elvárásként támasztja a szervezetekkel szemben a felhő szolgáltatások választását, használatát.